

omasp

Vuoden **2018**
hallituksen toimintakertomus
ja tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus

Strategia ja taloudelliset tavoitteet

Oma Säästöpankki Oyj on kasvava suomalainen pankki ja taseen loppusummalla mitattuna Suomen suurin säästöpankki. Pankki keskittyy liiketoiminnassaan pääasiassa vähittäispankkitoimintaan ja tarjoaa asiakkailleen monipuolisia pankkipalveluja sekä oman taseensa kautta että välittäen yhteistyökumppaneidensa tuotteita. Välitetyt tuotteet käsittävät luotto-, sijoitus- ja lainaturvatuotteita. Pankki harjoittaa myös kiinnitysluottopankkitoimintaa.

Oma Säästöpankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat henkilöasiakkaat, pienet ja keskisuuret yritykset sekä maa- ja metsätalouden harjoittajat. Pankin tavoitteena on vahvistaa markkina-asemaansa koko toimialueellaan ja kaikissa edellä mainituissa asiakasryhmissä. Kasvua haetaan kuitenkin liiketoiminnan osa-alueilla, joilla se kulloinkin on mahdollista toteuttaa toiminnan kannattavuuden ja riskienhallintaan liittyvät tavoitteet täyttäen. Oma Säästöpankki on ollut jo vuosia yksi Suomen kannattavimmista ja tehokkaimmista pankeista ja asema on tavoitteena säilyttää myös jatkossa. Liiketoimintavolyymien kehitys perustuu orgaaniseen kasvuun, mutta yritysjärjestelyt ovat mahdollisia myös tulevaisuudessa.

Oma Säästöpankin keskeisenä ajatuksena on palvella asiakkaita henkilökohtaisesti ja olla lähellä ja läsnä sekä digitaalisissa että perinteisissä kanavissa. Pankki pyrkii ensiluokkaiseen asiakaskokemukseen henkilökohtaisen palvelun ja helpon saavutettavuuden kautta.

Pankki kiinnittää erityistä huomioita kustannustehokkuuteen sekä kokonaisvaltaiseen riskienhallintaan. Liiketoimintaprofiili on vakaa pankin keskittyessä vähittäispankkitoimintaan Suomessa. Tavoitteena on pitää yksittäiset asiakas- ja sijoitusriskikeskittymät rajattuina, sekä organisaatorakenne yksinkertaisena ja läpinäkyvänä. Yhtiö on määritellyt tarkat riskienhallinnan prosessit, riskiton rajat sekä ohjeistukset määriteltyjen ja asetettujen rajojen sisällä pysymiseksi.

Oma Säästöpankin henkilöstö on sitoutunut, ja sen urakehitystä pyritään tukemaan monipuolisten tehtävien ja jatkuvan kehittymisen avulla. Merkittävä osa henkilöstöstä omistaa myös pankin osakkeita.

Pankin liiketoiminta

Listautuminen Nasdaq Helsinki Oy:n päälistalle 4.12.2018

Oma Säästöpankin hallitus päätti elokuussa 2018 käynnistää strategisen selvitystyön listautumisesta ja tämän jatkona pankki tiedotti suunnittelewansa 7.11. listautumista ja listautumista Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle. Oma Säästöpankki Oyj ja Etelä-Karjalan Säästöpankki-säätiö päättivät 29.11.2018 listautumisannin toteuttamisesta. Listautumisannissa osakkeen lopullinen merkintähinta oli 7,00 euroa osakkeelta. Tämä vastasi 207,2 milj. euron markkina-arvoa välittömästi listautumisen jälkeen.

Kaupankäynti Oma Säästöpankki Oyj:n osakkeilla alkoi Helsingin pörssin päälistalla 4.12.2018. Listautumisannissa Oma Säästöpankki laski liikkeeseen yhteensä 4 500 000 uutta osaketta.

Pankki sai listautumisannista noin 31,4 milj. euron varat. Ulkona olevien osakkeiden kokonaismäärä on yhteensä 29 585 000 osaketta. Osakeannissa liikkeeseen lasketut uudet osakkeet edustavat noin 15,2 % pankin osakkeista heti listautumisannin jälkeen. Osakkeenomistajien kokonaismäärä oli listautumisannin jälkeen yli 1 700.

Ylimääräinen yhtiökokous 9.11.2018

Oma Säästöpankki Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 9.11.2018. Yhtiökokouksessa perustettiin osakkeenomistajien nimitystoimikunta ja vahvistettiin sille työjärjestys. Nimitystoimikunta valmistelee yhtiökokoukselle esitykset koskien hallituksen jäsenten valintaa ja hallituksen jäsenille maksettavia palkkioita. Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön osakkeen hakemisesta kaupankäynnin kohteeksi Helsingin pörssin päälistalla. Yhtiöjärjestykseen päätettiin tehdä pörssilistautumisen edellyttämiä muutoksia. Lisäksi päätettiin yhtiön osakkeiden jakamisesta antamalla osakkeenomistajille maksutta uusia osakkeita omistusten mukaisessa suhteessa siten, että kutakin osaketta kohti annettiin 49 uutta osaketta. Hallitukselle annettu osakeantivaltuus oikeutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta yhdessä tai useammassa erässä maksua vastaan tai maksutta, enintään 5 000 000 kappaletta.

Ensimmäinen osavuosikatsaus 5.11.2018

Pankki julkaisi 5.11.2018 ensimmäistä kertaa IAS 34 -standardin mukaisen Q3-osavuosikatsauksen kaudelta 1.1.–30.9.2018. Osana osavuosiraporttia pankki julkaisi myös ensimmäistä kertaa pankin hallituksen syyskuussa 2018 vahvistamat taloudelliset tavoitteet.

Kattavat ratkaisut asiakkaiden tarpeisiin

Oma Säästöpankki tarjoaa asiakkailleen täyden pankkipalveluiden valikoiman. Tarjoama yksityisasiakkaille kattaa päivittäispankkipalvelut, erilaiset rahoitusratkaisut, säästämisen palvelut, varainhoidon palvelut, vakuutukset sekä perintö- ja perheoikeudelliset asiat. Yrityisasiakkaiden palveluvalikoima kattaa maksuliikennepalvelut ja muut yritysten päivittäispankkipalvelut, rahoituspalvelut, yrityseläkevakuutukset, sijoituspalvelut sekä lainopilliset ja muut neuvonantopalvelut. Oma Säästöpankki on täydentänyt omaa palvelutarjontaansa yhteistyöyritysten tuottamalla palveluilla, mikä mahdollistaa täyden palveluvalikoiman tarjoamisen.

Pankin sijoittamisen tuotevalikoimaan kuuluvat myös yhteistyökumppaneiden, Sp-Rahastoyhtiö Oy:n ja Sp-Henkivakuutus Oy:n sijoittamisen ja säästämisen tuotteet. Arvopaperipalveluissa yhteistyökumppanina oli FIM sekä Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj tilinhoitajayhteisönä. Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 272 milj. euroa.

Pankin omia rahoituspalveluja täydentävät yhteistyökumppaneiden tuotteet kuten lainaturvavakuutukset ja erilaiset täytetakaukset. Pankin yhteistyökumppaneita näiden rahoitustuotteiden tarjoamisessa ovat mm. Sp-Henkivakuutus Oy, Axa ja Vakuutusosakeyhtiö Garantia.

Oma Säästöpankki ja Pohjoismaiden Investointipankki (NIB) allekirjoittivat lokakuussa sopimuksen 35 milj. euron lainaohjelmasta pk-yritysten, pienten midcap-yritysten sekä ympäristöprojektien rahoittamiseen. Ohjelman laina-aika on seitsemän vuotta. Kyseessä on jo toinen NIB:n kanssa yhdessä järjestetty lainaohjelma. Lisäksi pankki allekirjoitti kesäkuussa sopimuksen Euroopan Investointipankin kanssa suomalaisille pk-yrityksille kohdistetusta lainasopimuksesta.

Pankki allekirjoitti Euroopan investointirahaston kanssa kaksi takaussopimusta marraskuussa, joista toinen koskee yhteiskunnallisia yrityksiä ja toinen mikroyrityksiä Suomessa. Sopimukset perustuivat työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevaan EU:n ohjelmaan (EaSI). Uusien rahoitussopimusten taustalla oli Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR), joka on keskeinen osa Euroopan investointiohjelmaa.

Oma Säästöpankki toimii itsenäisenä Visa-korttien liikkeeseenlaskijana. Pankki rahoittaa Visa-korttiluotot omasta taseestaan.

Asiointiverkostossa muutoksia

Oma Säästöpankin keskeisenä tavoitteena on palvella asiakkaitaan henkilökohtaisesti ja olla lähellä ja läsnä sekä digitaalisissa että perinteisissä palvelukanavissa. Koko maan tehokkaan palvelemisen takaamiseksi pankki on tehnyt panostuksia digitaalisten palveluiden kehittämiseen sekä konttoriverkostonsa optimointiin.

Pankin strategian mukaisesti läsnäolo kasvukeskuksissa on keskeistä. Konttoriverkosto laajeni keskeisiin kasvukeskuksiin vuoden 2018 aikana. Pankki kertoi avaavansa uudet yksiköt loppuvuoden 2018 ja alkuvuoden 2019 aikana Helsinkiin, Turkuun ja Ouluun. Osana konttoriverkoston optimointia Vuoksenniskan konttorin toiminta Imatralla yhdistettiin Imatran konttoriin vuoden 2018 lopussa.

Pankilla on kattavat digitaaliset palvelut, joiden avulla se pystyy palvelemaan asiakkaitaan ajasta ja paikasta riippumatta. Pankin digitaalisten palvelukanavien kehitys jatkui vahvana vuoden aikana. Pankin uusien OmaKonttori- ja OmaVahvistus-sovellusten käyttöönotto kevään ja kesän 2018 aikana monipuolistivat pankin asiakaspalvelua digitaalisissa kanavissa ja paransivat merkittävästi henkilökohtaisen palvelun saavutettavuutta. OmaKonttori-sovelluksella voidaan lähettää viestejä sekä soittaa ääni- ja videopuheluita asiakkaan valitsemalle pankkineuvojalle. Sovelluksen kautta asiakkaan on mahdollista hoitaa pankkiasiointi henkilökohtaisesti saman pankkineuvojan kanssa kuin konttorissakin.

Henkilöstön osaamiseen panostaminen keskeistä

Henkilöstön kehittäminen on ollut yksi pankin toiminnan kehittämisen painopistealueista viime vuosina. Pankki käynnisti vuoden 2016 lopussa ensimmäisen laajan koulutusohjelman Tampereen Yliopiston kanssa ja helmikuussa 2018 valmistui 13 pankin asiantuntijaa ja esimiestä ensimmäisestä OmaSp Master -koulutusohjelmasta.

Jatkuvien ja säännöllisten koulutusten lisäksi pankki tarjosi esimiehille ja asiantuntijoille järjestetyn mahdollisuuden suorittaa LKV-tutkinto vuoden 2018 loppupuolella. Tammikuussa 2019 saatujen tulosten mukaisesti 23 Oma Säästöpankin työntekijää saavutti LKV:n pätevyuden.

Nuoriin työntekijöihin panostaminen jatkui vuoden aikana. Pankki tarjosi työharjoittelupaikkoja AMK-, yliopisto- ja ammattiopistotasoisille opiskelijoille eri yksiköissään. Pankkiin laadittiin useita AMK- ja yliopiston lopputöitä osana erilaisia kehityshankkeita. Pankki oli mukana kesällä 2018 Vastuullinen Kesäduuni -kampanjassa tarjoamassa 30 nuorelle kesätyömahdollisuuksia pankissa.

Muutokset konsernirakenteessa

Pankin omistusosuus SAV-Rahoituksessa kasvoi kesäkuussa 2018 pankin hankkiessa lisää määräysvallattomien omistajien osakkeita ja oli tilinpäätöshetkellä 50,7 %.

Elokuussa Oma Säästöpankki osti 25 % osuuden PP-Laskenta Oy:stä Oy Samlink Ab:lta. PP-Laskenta Oy tuottaa pankille kirjanpidon, palkanlaskennan ja viranomaisraportoinnin palveluja.

Joukkovelkakirjalainan liikkeeseen lasku

Kesäkuussa 2018 pankki laski liikkeelle 100 milj. euron katetun joukkovelkakirjalainan osana joukkovelkakirjalainaohjelmaa. Lainan liikkeeseenlasku on joulukuussa 2017 liikkeeseenlasketun joukkovelkakirjalainan korotus, joka on tehty Oma Säästöpankin 1,5 miljardin euron joukkovelkakirjalainaohjelmaan.

Toimintaympäristö

Oma Säästöpankki toimii Suomessa vakaassa ja suotuisassa toimintaympäristössä. Suomen bruttokansantuote (BKT) kääntyi vuodesta 2015 lähtien voimakkaaseen kasvuun, nousten 2,8 % vuonna 2016 ja 2,7 % vuonna 2017¹. BKT:n kasvun ennakoitaan jatkuvan ja olevan keskimäärin 1,8 % vuodessa myös vuosina 2018–2020². Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisiä oli vuoden 2018 joulukuussa 84 000 enemmän kuin vertailuajankohtana. Vuonna 2018 työllisyysaste oli 71,7 % (69,6 %) ja työttömyysaste keskimäärin 7,4 % (8,6 %).³

Yhtiön näkemyksen mukaan liiketoimintaympäristö on Suomessa myös kotitalouksien velkaantumisen ja asuntojen hintojen osalta vakaa. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vanhojen osakeasuntojen hinnat nousivat vuoden 2018 neljännellä vuosineljänneksellä pääkaupunkiseudulla 0,3 % ja muualla Suomessa ne laskivat 0,4 %. Vastaavasti koko vuonna 2018 pääkaupunkiseudulla hinnat nousivat 2,5 %, kun taas muualla maassa ne laskivat 1,2 %.⁴

Kotitalouksille myönnettyjen lainojen kokonaismäärä kasvoi 2,2 % vuoden aikana, mistä asuntolainakannan kasvu oli 1,7 %. Yrityslainojen määrä kasvoi samalla ajanjaksolla 7,5 %.⁵

Asuntoyhteisöjen lainakanta on kasvanut viime vuosina nopeasti. Taloyhtiölainojen kasvua on ylläpitänyt suurten yhtiölainaosuuksien ja pitkien lyhennysvapaiden yleistyminen uudiskohteissa. Kasvu on näkynyt etenkin uusien kerrostaloasuntojen tarjonnan kasvuna. Rakentamisen ennakoitaan kuitenkin vähentyvän uusien rakennuslupien määrän pienentymisen vuoksi kevään 2018 jälkeen.⁶

Asiakaskäyttötymisen nopea muutos ja digitaalisten palveluiden käytön lisääntyminen eri osa-alueilla ovat asettaneet omat haasteensa finanssialan kyvyille vastata onnistuneesti asiakkaiden odotuksiin. Finanssialan (FA) tutkimuksen mukaan henkilökohtaista palvelua odottaa neuvontapalveluissa lähes puolet asiakkaista. Kasvava määrä asiakkaita odottaa palvelua arki-iltaisain ja reilu neljännes myös lauantaisin.⁷

Oma Säästöpankki on kyennyt onnistuneesti vastaamaan muuttuneen toimintaympäristön asettamiin haasteisiin. Oma Säästöpankki on tuonut asiakkailleen uudenlaisia palvelumahdollisuuksia ja digitaalisia palveluja kuten OmaKonttori- sekä OmaVahvistus-sovellukset. OmaKonttori-sovelluksella asiakas pystyy tapaamaan kasvatusten oman pankkineuvojan kanssa älypuhelimella ja hoitamaan pankkiasiansa ilman konttorikäyntiä. Oma Säästöpankki on muuttanut palveluajankojaan vastaamaan asiakkaiden odotuksia, ja lähes kaikki kaupunkikonttorit palvelevat asiakkaita myös arki-iltaisain. Tapaamisia järjestetään enenevässä määrin asiakkaan toiveiden mukaisesti myös asiakkaan luona, asiakkaan haluamana ajankohtana.

1) Tilastokeskus, Bruttokansantuote kasvoi 2,7 prosenttia vuonna 2017. Julkaistu 31.1.2019.
2) IMF, Challenges to Steady Growth. 10/2018.
3) Tilastokeskus, Työllisyyden vahva kasvu jatkui joulukuussa. Julkaistu 24.1.2019.

4) Tilastokeskus, Vanhojen osakeasuntojen hinnat nousivat vuoden 2018 viimeisellä vuosineljänneksellä Turussa. Julkaistu 31.1.2019.

5) Suomen Pankki, Yrityslainamarkkinoilla vilkas vuosi. Julkaistu 31.1.2019. www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/rahalaitosten-tase-lainat-ja-talletukset-ja-korot/

6) Finanssivalvonta, Makrovakauseraportti TALVI 2-2018, Julkaistu 20.12.2018.

7) Finanssiala ry, Säästäminen, Luotonkäyttö ja maksutavat 2017. Julkaistu 8.6.2017.

Oma Säästöpankki Oyj -konsernin tunnusluvut

Konsernin tunnusluvut (1000 euroa)	1-12/2018	1-12/2017
³⁾ Liikevaihto	88 092	84 921
Korkokate	49 351	39 317
% liikevaihdosta	56,0 %	46,3 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	75 958	74 091
Liiketoiminnan kulut yhteensä	47 237	41 112
³⁾ Kulu-tuottosuhde, %	62,2 %	55,5 %
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot, netto*	-3 746	-2 600
Tulos ennen veroja	24 976	30 379
% liikevaihdosta	28,4 %	35,8 %
Tilikauden tulos	20 322	24 087
Taseen loppusumma	2 914 661	2 726 567
Oma pääoma	290 330	241 484
³⁾ Kokonaispääoman tuotto, ROA %	0,7 %	1,0 %
³⁾ Oman pääoman tuotto, ROE %	7,6 %	10,4 %
³⁾ Osakekohtainen tulos (EPS), EUR**	0,78	0,98
Osakkeiden lkm. keskimäärin (pl. omat osakkeet)**	25 822 093	24 592 933
Osakkeiden lkm. kauden lopussa (pl. omat osakkeet)**	29 585 000	25 087 200
³⁾ Omavaraisuusaste, %	10,0 %	8,9 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)***	19,3 %	18,9 % ^{(1) (2)}
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)***	18,4 %	17,6 % ^{(1) (2)}
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)***	18,4 %	17,6 % ^{(1) (2)}
³⁾ Maksuvalmiusvaatimus (LCR) %	134,8 %	280,3 % ⁽¹⁾
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	288	264
Henkilöstön lukumäärä kauden lopussa	293	270

Vaihtoehtoiset tunnusluvut ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä:

³⁾ Vertailukelpoinen tulos ennen veroja	26 210	19 599
³⁾ Vertailukelpoinen kulu-tuottosuhde, %	61,1 %	64,9 %
³⁾ Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos (EPS), EUR**	0,82	0,63
³⁾ Vertailukelpoinen oman pääoman tuotto, ROE %	8,0 %	6,7 %

* IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -standardin käyttöönotto 1.1.2018. Vertailutietoa ei ole oikaistu. ** Vertailukausien osakkeiden lukumäärässä huomioitu 9.11.2018 toteutettu osakkeiden split 50:1 -kertoimella. *** Vakavaraisuuden laskenta aloitettu konsernitasolla 31.3.2018.

(1) Tunnusluku laskettuna emoyhtiöstä. (2) Tunnusluku ei vastaa julkaistussa tilinpäätöksessä esitettyä lukua.

(3) Tunnuslukujen laskentaperiaatteet sekä vaihtoehtoiset tunnusluvut on esitetty tilinpäätöksen liitteessä K38.

Tunnuslukujen vertailukelpoisuuteen liittyvät erät sekä varsinainen laskelma esitetään sivuilla 20–21.

Tulos

Konsernin tilikauden tulos ennen veroja oli 25,0 (30,4) milj. euroa ja kulu-tuottosuhde 62,2 % (55,5 %). Tilikauden vertailukelpoinen tulos ennen veroja, josta on oikaistu rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot sekä listautumiseen liittyvät kulut, oli 26,2 (19,6) milj. euroa. Vertailukelpoinen kulu-tuottosuhde oli 61,1 % (64,9 %).

Tulos ennen veroja

25
EUR milj.

Tilikaudelta 1–12/2018

Vertailukelpoinen tulos ennen veroja

26,2
EUR milj.

Tilikaudelta 1–12/2018

Tuotot

Liiketoiminnan tuotot yhteensä kasvoivat 2,5 % vertailuvuoteen verrattuna ollen 76,0 (74,1) milj. euroa. Tuottojen kasvu johtui pääosin liiketoiminnan vahvasta kasvusta ja osin myös joulukuussa 2017 toteutetusta S-Pankin pk-yritys- sekä maa- ja metsätalousliiketoiminnan ostopuolelta asiakasvolyymin ja liiketoiminnan kasvusta.

Korkokate kasvoi 25,5 %:lla vuoden aikana ollen 49,4 (39,3) milj. euroa. Korkotuotot kasvoivat 20,1 %:lla 55,9 (46,6) milj. euroon. Samanaikaisesti korkokulut vähenivät 9,1 %:a 6,6 (7,3) milj. euroon. Korkokatteen kehitykseen vaikutti erityisesti lainakannan kasvun kautta kasvaneet korkotuotot sekä jälleenrahoituskustannuksien alentuminen katettujen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskun seurauksena.

Palkkiotuotot ja -kulut, netto -erä kasvoi 13,7 %:a 24,2 (21,2) milj. euroon. Palkkiotuottojen yhteismäärä oli 29,7 (24,8) milj. euroa. Kasvu selittyi pitkälti lisääntyneestä luotonannosta sekä kortti- ja maksuliikenteestä perittävien palkkioiden kasvulla. Palkkiokulut kasvoivat 55,1 %:a 5,5 (3,6) milj. euroon. Palkkiokulujen kasvusta noin 1,5 milj. euroa selittyi pörssilistautumisen kertaluontoisilla kustannuksilla.

Rahoitusvarojen ja velkojen nettotuotot olivat kaudella 0,6 (10,8) milj. euroa. Ero vertailukauteen selittyi vuoden 2017 viimeisen kvartaalin aikana saaduista osakkeiden myyntivoitoista, johtuen sijoitussalkun ja sijoitusstrategian allokaatiomuutoksista. Vuoden 2018 rahoitusvarojen ja velkojen nettotuotoissa korostui suojauslaskennan nettotuotot, 0,7 milj. euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot vähenivät 31,3 %:lla 1,9 (2,7) milj. euroon.

Kulut

Liiketoiminnan kulut yhteensä kasvoivat 14,9 %:lla 47,2 (41,1) milj. euroon. Merkittävä osa kasvusta koostui henkilöstökulujen 3,2 milj. euron sekä liiketoiminnan muiden kulujen 2,7 milj. euron lisäyksestä.

Henkilöstökulut kasvoivat vertailuvuoteen verrattuna 24,2 %:a 16,3 (13,1) milj. euroon. Henkilöstökulujen kasvu johtui vuoden 2017 lopulla ja vuoden 2018 aikana avattujen uusien konttorien henkilöstön rekrytoinneista. Vuonna 2018 henkilöstön keskimääräinen lukumäärä oli 288 (264).

Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat vuoden aikana 10,4 %:a 28,1 (25,5) milj. euroon. Erään sisältyvissä it-kustannuksissa sekä markkinointi- ja edustuskuluissa ei tapahtunut oleellista kasvua vuoden aikana. Liiketoiminnan muiden kulujen kasvu selittyi uusien avattujen konttorien vuokra- ja toimistokuluilla. Liiketoiminnan muut kulut sisältävät noin 0,2 milj. euroa pankin listautumiseen liittyviä kustannuksia.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä kasvoivat 11,3 %:a 2,8 (2,5) milj. euroon. Muutos liittyi valtaosin aineettomista hyödykkeistä kirjattuihin poistoihin. Vuonna 2018 ei kirjattu arvonalentumisia omissa käytössä oleviin kiinteistöihin.

Rahoitusvarojen tuloslaskelmaan kirjatut arvonalentumistappiot, netto olivat 3,7 (2,6) milj. euroa. Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot pitävät sisällään IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaan lasketut odotettavissa olevat luottotappiot ja lopulliset luottotappiot sekä luottotappioiden peruutukset asiakkaille myönnettyistä lainoista. Odotettavissa olevat luottotappiot olivat 1,8 milj. euroa, kun vuoden 2017 arvonalentumiset olivat 0,4 milj. euroa. Toteutuneiden luottotappioiden määrä väheni 10,4 %:a 2,0 (2,2) milj. euroon.

Tase

Konsernin taseen loppusumma kasvoi vuoden aikana 6,9 %:a 2 914,7 (2 726,6) milj. euroon. Taseen keskeiset erät muuttuivat vuoden aikana seuraavasti:

Käteiset varat

Konsernin käteiset varat olivat kauden lopussa 18,5 (265,3) milj. euroa. Vertailuvuoden lopun käteisiin varoihin sisältyy joulukuussa 2017 liikkeeseen lasketusta katetusta velkakirjalainasta saadut varat. Varat olivat Oma Säästöpankin Suomen Pankin shekkitulilla 2017 vuoden vaihteen ylitse.

Lainat ja saamiset

Lainat ja saamiset yhteensä kasvoivat vuoden kuluessa 16,9 %:a 2 585,8 (2 211,7) milj. euroon. Kasvu muodostui valtaosin pienyritysten lainoista sekä yksityishenkilöiden asuntolainoista ja kulutusluotoista. Yrityslainojen osalta kasvu kohdistui erityisesti kiinteistöalialaan.

Sijoitusomaisuus

Konsernin sijoitusomaisuus kasvoi vuoden aikana 40,2 %:a 272,3 (194,3) milj. euroon. Sijoitusomaisuuden muutos selittyy pitkälti saamistodistuksien määrän kasvulla osakkeiden ja osuuksien määrän pysyessä samalla tasolla koko vuoden.

Velat luottolaitoksille ja yleisölle ja julkisyhteisöille

Velat luottolaitoksille ja yleisölle ja julkisyhteisöille kasvoivat vuoden kuluessa 10,3 %:a 1 847,7 (1 675,3) milj. euroon.

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille kasvoivat vuoden aikana 7,2 %:a 1 757,9 (1 639,3) milj. euroon.

Velat luottolaitoksille kasvoivat vuoden kuluessa 53,8 milj. euroa. Kasvua selittää Pohjoismaiden Investointipankin (NIB) kanssa solmittu 35 milj. euron lainaohjelma sekä Euroopan Investointipankin kanssa sovittu 20 milj. euron lainasopimus.

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Yleiseen liikkeeseen laskettujen velkakirjojen yhteismäärä väheni vuoden aikana 3,0 %:a 714,9 (737,0) milj. euroon.

Oma Säästöpankin liikkeeseen laskeman 100 milj. euron nimellisarvoinen joukkovelkakirjalaina erääntyi 16.4.2018. Samassa yhteydessä joulukuussa 2017 liikkeeseen lasketun

katetun joukkovelkakirjalainan nimellisarvoa kasvatettiin 100 milj. eurolla. Nimellisarvoilla painotettujen joukkovelkakirjalainojen kesikorko kauden päättyessä oli 0,345 % (0,639 %). Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat on esitetty liitteessä K13 *Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*.

Oma pääoma

Konsernin oma pääoma kasvoi vuoden aikana 20,2 %:a 290,3 (241,5) milj. euroon. Tilikauden voiton osuus oman pääoman kasvusta oli 20,3 milj. euroa. Yhtiö toteutti listautumisannin 19.11.–29.11.2018. Osakkeen merkintähinta oli 7 euroa/osake ja annissa merkittiin yhteensä 4 500 000 osaketta. Listautuminen toi konsernille omaa pääomaa 31,3 milj. euroa, mikä merkittiin antiehtojen mukaisesti kokonaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous 9.11.2018 päätti lisätä yhtiön osakkeiden lukumäärää osakesplitin avulla antamalla osakkeenomistajille maksutta uusia osakkeita omistusten mukaisessa suhteessa siten, että kutakin osaketta kohti annettiin 49 uutta osaketta. Osakkeiden jakamisen jälkeen yhtiön osakkeiden kokonaislukumääräksi tuli 29 596 700 osaketta. Listautumisannin lisäksi huhtikuussa 2018 toteutettiin henkilöstön edustajalle suunnattu osakeanti 9 500 kpl (split-korjattu lukumäärä), jatkona marraskuussa 2017 toteutetulle henkilöstöannille.

Omat osakkeet

Oma Säästöpankin hallussa olevien omien osakkeiden lukumäärä 31.12.2018 oli 11 700 kappaletta. Oma Säästöpankki on ostanut omia osakkeita tilikauden 2018 aikana. Kaikki ostot kohdistuivat vuoden 2017 henkilöstöannin yhteydessä merkittyihin osakkeisiin. Lunastukset tapahtuivat työsuhteiden päättymisten yhteydessä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluivat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset. Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 22,0 (15,4) milj. euroa muodostuivat pääasiassa pankki- ja muista takauksista. Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 187,2 (188,6) milj. euroa, koostuivat pääasiassa käyttämättömistä luottojärjestelyistä.

Oma Säästöpankki allekirjoitti syyskuussa 2018 sopimuksen koskien uusien Seinäjoelle vuonna 2019 valmistuvien toimitilojen hankintaa. Sopimuksen kauppahinta oli yhteensä 2,3 milj. euroa.

Talletussuojarahaston ja sijoittajien korvausrahaston suoja

Talletussuojasta säädetään rahoitusvakausviranomaisesta annetussa laissa. Oma Säästöpankkiin talletettujen varojen talletussuojasta vastaa Rahoitusvakausvirasto. Talletussuojarahaston varoista korvataan tallettajan korvauskelpoiset saamiset enintään 100 000 euroon asti.

Sijoittajien korvausrahaston varoista korvataan ei-ammattimaisten sijoittajien saamiset Oma Säästöpankilta yhteensä enintään 20 000 euroon saakka.

Konsernin vakavaraisuuden ja riskien hallinta

Vakavaraisuudenhallinta

Oma Säästöpankki Oyj on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin, kuten rahoitustaseen korkorisktiin, sijoitussalkun markkinarisktiin ja liiketoimintarisktiin. Sisäisessä arviointiprosessissaan pankki arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari I:n ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Pankin hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittausta- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisista toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Pankki toimii strategiansa mukaisesti vähittäispankkitoiminnassa. Toimimalla vain tällä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältävät riskit hallittavina ja toiminnan laatuun nähden pieninä. Pankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus, joka myös määrittelee toimintaan liittyvät riskirajat. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Oma Säästöpankki -konserni julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan, tilinpäätöksen liitetietojaan sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston vakavaraisuusasetukseen (EU) N:o 575/2013 pohjautuvaa Pilari III -osiotaan. Neljännesvuosittain julkaistavissa osavuosi-katsauksissa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Vakavaraisuuslaskennan raportointitaso muuttui vuoden 2018 ensimmäisestä kvartaalista alkaen konsernitaseiseksi. Tilinpäätöksessä 31.12.2018 vakavaraisuus raportoidaan Oma Säästöpankki -konsernin tasolla, kun vertailukauden luvut raportoitiin emoyhtiö Oma Säästöpankki Oyj:n tasolla. Oma Säästöpankki Oyj muodostaa olennaisen osan konsernista, ja täten konsernin ja konsernin emoyhtiön luvut ovat olennaisilta osin vertailukelpoisia keskenään.

Oma Säästöpankki -konsernin vakavaraisuussuhde (TC) säilyi edelleen vahvana ja oli kauden lopussa 19,3 % (18,9 %). Ydinpääoman (CET1) suhde riskipainotettuihin erii oli 18,4 % (17,6 %) ylittäen selvästi pankin hallituksen vahvistaman taloudellisen tavoitteen vähimmäistason 16 %. Oma Säästöpankki Oyj:n Helsingin pörssiin listautumisen instituutio- ja yleisöannissa kerätyt varat vahvistivat vakavaraisuus- ja ydinpääomasuhdetta. Riskipainotetut erät, 1 498,7 (1 309,7) milj. euroa, sen sijaan nousivat vertailukaudesta 14,4 %:a heikentäen osaltaan konsernin vakavaraisuusasemaa. Riskipainotettujen erien kasvu selittyy pääosin yritys- ja yksityisasiakkaiden luottokannan voimakkaalla kasvulla. Oma Säästöpankki -konserni soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäissaamisten ryhmässä on määritelty luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositionalle.

Vuoden 2018 lopussa konsernin pääomarakenne oli vahva ja koostui suurimmalta osin ydinpääomasta (CET1). Oma Säästöpankki -konsernin omat varat (TC) yhteensä olivat 288,8 (247,7), milj. euroa, kun omien varojen kokonaispääomavaatimus oli 157,4 (137,6) milj. euroa. Kokonaispääomavaatimus sisältää vähimmäispääomavaateen (8 %) lisäksi myös kiinteän pääomapuskurin (2,5 %) sekä vastasyklisen pääomapuskurin. Ensisijainen pääoma (T1) oli 275,8 (229,9) milj. euroa, joka oli kokonaisuudessaan ydinpääomaa (CET1). Toissijainen pääoma (T2) oli 13,0 (17,8) milj. euroa koostuen debentuurilainoista. Omia varoja kasvattivat merkittävimmin instituutio- ja yleisöannissa kerätyt varat 30,0 milj. euroa sekä tilikauden voitto. Tilikauden 2018 voittovarot 20,2 milj. euroa (Oma Säästöpankki Oyj osakkeenomistajien osuus) on sisällytetty ydinpääomaan Finanssivalvonnan myöntämällä luvalla.

Vuodesta 2015 lähtien pankkien vakavaraisuusvaade on Suomessa ollut 10,5 %:a riskipainotetuista eristä laskettuna. Muuttuva lisäpääomavaatimus vaihtelee 0–2,5 %:n välillä. Päätöksen muuttuvan lisäpääomavaateen käyttöönotosta ja suuruudesta tekee neljännesvuosittain makrovakausanalyysinsä perusteella Finanssivalvonnan johtokunta. Vuoden 2018 aikana Finanssivalvonta ei asettanut muuttuvaa lisäpääomavaatimusta suomalaisille luottolaitoksille. Finanssivalvonnalla on ollut 1.1.2018 alkaen mahdollisuus asettaa luottolaitoksille rahoitusjärjestelmän rakenteellisiin ominaisuuksiin perustuen lisäpääomavaade, järjestelmä-riskipuskuri. 29.6.2018 Finanssivalvonta asetti kaikille luottolaitoksille 1–3 % suuruisen lisäpääomavaatimuksen vahvistamaan luottolaitosten riskinsietokykyä rakenteellisten järjestelmäriskien varalle. Oma Säästöpankille määrättiin konsolidoidulla ydinpääomalla katettava 1 %:n järjestelmäriskipuskuri. Päätös tulee voimaan 1.7.2019.

Oma Säästöpankki -konsernin vakavaraisuuslaskennan pääerät

Vakavaraisuuslaskelman pääerät (1000 euroa)	Konserni 31.12.2018	Emo 31.12.2017
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	285 699	240 296 ¹⁾
Vähennykset ydinpääomasta	-9 941	-10 383
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	275 758	229 912 ¹⁾
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) yhteensä	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	275 758	229 912 ¹⁾
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	13 031	17 766
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	13 031	17 766
Omat varat (TC = T1 + T2) yhteensä	288 789	247 678 ¹⁾
Riskipainotetut erät		
Luotto- ja vastapuoliriski	1 367 127	1 193 120
Vastuun arvonoinniskurssi (CVA)	5 401	7 104
Markkinariski (valuuttariski)	-	-
Operatiivinen riski	126 170	109 516
Riskipainotetut erät yhteensä	1 498 699	1 309 739
Luottolaitoslain mukainen kiinteä pääomapuskuri (2,5 %)	37 467	32 743
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	18,40 %	17,55% ¹⁾
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	18,40 %	17,55% ¹⁾
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	19,27 %	18,91% ¹⁾

¹⁾ Luku ei vastaa julkaistun tilinpäätöksen 2017 lukua. Oma Säästöpankki korjasi Q3 2018 -raportoinnissaan ydinpääomaa ja vakavaraisuuden tunnuslukuja henkilöstöannissa 2017 merkittyjen osakkeiden osalta.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Oma Säästöpankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 9,3 % (8,3 %). Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu voimassa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuusiin.

Oma Säästöpankki seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia. Vähimmäisomavaraisuusasteen odotetaan muuttuvan sitovaksi 3 % vaateeksi vuoden 2019 aikana.

Vähimmäisomavaraisuusaste (1000 euroa)	Konserni 31.12.2018	Emo 31.12.2017
Ensisijainen pääoma	275 758	229 912 ¹⁾
Vastuiden kokonaismäärä	2 972 018	2 776 384
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	9,28 %	8,28 % ¹⁾

¹⁾ Luku ei vastaa julkaistun tilinpäätöksen 2017 lukua. Oma Säästöpankki korjasi Q3 2018 -raportoinnissaan ydinpääomaa ja vakavaraisuuden tunnuslukuja henkilöstöannissa 2017 merkittyjen osakkeiden osalta.

Maksuvalmiusvaatimus ja pysyvä varainhankinta

Konsernin maksuvalmiusvaatimus (LCR, Liquidity Coverage Ratio) säilyi hyvällä tasolla ollen kauden lopussa 134,8 % (280,3 %), kun maksuvalmiusvaatimuksen vähimmäistaso on 100 %. Vertailukauden lukua kasvattivat joulukuussa 2017 liikkeeseen lasketusta katetusta joukkovelkakirjalainasta saadut varat. Pankki pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varansa pääosin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin. LCR-tunnusluvun raportointitaso muuttui vuoden 2018 aikana konsernitaseiseksi. Oma Säästöpankki Oyj muodostaa olennaisen osan konsernista, joten konsernin ja konsernin emoyhtiön luvut ovat olennaisilta osin vertailukelpoisia keskenään. Pysyvän varainhankinnan tunnusluku NSFR (Net Stable Funding Ratio) oli kauden lopussa 135,0 %. EU päättää pysyvän varainhankinnan vaatimuksen NSFR:n sitovuudesta ja sisällöstä seurantajakson jälkeen. Tämänhetkisen tiedon perusteella se tulee sitovaksi vaatimukseksi aikaisintaan vuonna 2019. Vaateeksi on ehdotettu 100 %.

Kriisinratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä implementoitiin Suomessa 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1195/2014), joka vahvisti Oma Säästöpankille kriisinratkaisusuunnitelman joulukuussa

2017. Pankille ei ole kriisinratkaisusuunnitelmassa asetettu vaatimusta omien varojen ja vähennyskelpoisten velkojen määrästä (MREL-vaade).

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja, että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriski, markkinariski sisältäen korko- ja hintariskin, rahoitusriski, kiinteistöriski sekä strategiset ja operatiiviset riskit. Pankki seuraa riskikartalla eri riskien keskinäisiä riippuvuuksia.

Periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa pankin maineelle. Oma Säästöpankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintapolitiikkaan ja -ohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamraportointiin. Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden liian suuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankin hallitus asettaa riskinottohalukkuuden tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan säännöllisesti riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat luotto- ja markkinariskeille.

Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitetut järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Pankkiin on perustettu liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokkaan ja kattavan sisäisen valvonnan toteutuminen.

Riippumattomat toiminnot:

- Riippumaton riskienvalvonta
- Säännösten noudattamisen varmistaminen (compliance -toiminto)
- Sisäinen tarkastus

Riskienhallinnan ja compliancen järjestelyt

Riskienvälön ja säännösten noudattamisen riippumattoman valvonnan suorittavat riskienhallinnan arviointitoiminto, pankin compliance -toiminto sekä luottoriskin arviointitoiminto. Riskienhallinnan arviointitoiminto ylläpitää riskienhallinnan toimintaperiaatteita ja puitteita sekä edistää tervettä riskikulttuuria tukemalla liike-toimintaa sen riskienhallinnassa. Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin, ja että kaikki uudet ja olennaiset, aikaisemmin tunnistamattomat riskit, tulevat pankin liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Luottoriskin arviointitoiminto edistää ennakoivaa ja järjestelmällistä luottoriskin hallintaa.

Compliance vastaa säännösten noudattamisen varmistamisesta. Compliance varmistaa, että toimintatavat ja ohjeet suhteessa lakeihin ja muista säännöksistä tuleviin vaatimuksiin on sovitettu yhteen ja kaikessa toiminnassa noudatetaan lakeja, viranomaismääräyksiä ja sisäisiä ohjeita. Riskienhallinnan arviointitoiminto ja compliance -toiminto toimivat suoraan toimitusjohtajan alaisina.

Sisäinen tarkastus varmistaa riippumattomalla toiminnallaan, että pankin hallituksella ja toimivalla johdolla on käytettävissään oikeellinen ja kattava kuva pankin kannattavuudesta, tehokkuudesta, sisäisen valvonnan tilasta ja erityyppisistä toimintaan liittyvistä riskeistä. Sisäinen tarkastus esittää raporttinsa pankin hallitukselle.

Luottoluokitukset

Standard&Poor's vahvisti syyskuussa 2018 Oma Säästöpankin pitkäaikaiselle varainhankinnalle luottoluokituksen BBB+ sekä lyhytaikaiselle varainhankinnalle luottoluokituksen A-2.

Pilari III -julkistamisperiaatteet

Pilari III -julkistamisperiaatteet Oma Säästöpankki julkaisee Euroopan parlamentin ja neuvostonasetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaiset kahdeksannen osan II-osastossa luetellut tiedot vuosittain tilinpäätöksen ja määrätyin osin puolivuositain puolivuositarkastuksen yhteydessä. Pankin riippumattomat toiminnot arvioivat ja todentavat julkaistujen tietojen asianmukaisuuden tietojen julkaisemisen yhteydessä. Pankin hallitus arvioi tilinpäätöksen ja puolivuositarkastuksen vahvistamisen yhteydessä riippumattomien toimintojen esityksestä, antavatko julkistetut tiedot markkinaosapuolille kattavan käsityksen pankin riskiprofiilista.

Hallinto ja henkilöstö

Oma Säästöpankki Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 14.4.2018. Yhtiökokouksessa vahvistettiin vuoden 2017 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Hallituksen kaikki jäsenet valittiin uudelle toimikaudelle. Pankin voitonjakokelpoisista varoista päätettiin maksaa vuodelta 2017 osinkoa 4,21 euroa/osake eli yhteensä 2,1 milj. euroa. Loppuosa tuloksesta jätettiin yhtiön vapaaseen omaan pääomaan. Lisäksi yhtiökokouksessa päätettiin yhtiön osakkeiden liittämistä arvo-osuusjärjestelmään, muutoksista yhtiöjärjestyksen pykäliin 4, 10 ja 12 sekä valtuutettiin hallitus hankkimaan yhtiön omia osakkeita enintään 15 000 kappaletta ja ottamaan enintään sama määrä yhtiön omia osakkeita pantiksi.

Oma Säästöpankki Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 9.11.2018. Yhtiökokouksessa perustettiin osakkeenomistajien nimitystoimikunta ja vahvistettiin sille työjärjestys. Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön osakkeen hakemisesta kaupankäynnin kohteeksi Helsingin pörssin päälistalla. Yhtiöjärjestykseen päätettiin tehdä pörssilistautumisen edellyttämiä muutoksia. Lisäksi päätettiin yhtiön osakkeiden jakamisesta antamalla osakkeenomistajille maksutta uusia osakkeita omistusten mukaisessa suhteessa siten, että kutakin osaketta kohti annettiin 49 uutta osaketta. Hallitukselle annettu osakeantivaltuus oikeutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta yhdessä tai useammassa erässä maksua vastaan tai maksutta, enintään 5 milj. kappaletta.

Oma Säästöpankki Oyj:n hallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä. Hallitus piti vuoden aikana 13 kokousta, joista yksi oli sähköpostikokous.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Hallituksen puheenjohtaja Jarmo Partanen
Varapuheenjohtaja Jyrki Mäkynen
Jäsen Aila Hemminki
Jäsen Aki Jaskari
Jäsen Timo Kokkala
Jäsen Heli Korpinen
Jäsen Jarmo Salmi

Pankin varsinaisena tilintarkastajana on toiminut KHT Juha-Pekka Mylén ja varalla KPMG Oy Ab.

Oma Säästöpankki Oyj -konsernin palveluksessa oli vuoden 2018 aikana keskimäärin 288 henkilöä. Pankin henkilöstömäärä on kasvanut vuoden aikana uusien avattujen yksiköiden sekä liiketoiminnan kasvun myötä. Pankin tavoite on, että jokaisella työntekijällä on selkeä rooli organisaatiossa sekä riittävästi vastuuta ja työtehtäviä. Pankin työntekijöiden lukumäärä oli tilikaudella keskimäärin 282. SAV-Rahoitus Oyj:n henkilöstön lukumäärä 31.12.2018 oli 6.

Oma Säästöpankki panostaa laajasti henkilöstönsä osaamisen ja kyvykkyyden kehittämiseen. Pankki on käynnistänyt OmaSp Master -koulutusohjelman esimiehille ja asiantuntijoille. Koulutusta järjestetään yhteistyössä Tampereen yliopiston Johtamiskorkeakoulun tutkimus- ja koulutuskeskus Synergosin kanssa. Ensimmäinen OmaSp Master -koulutusohjelma päättyi helmikuussa 2018. Koulutusohjelman suoritti 13 esimiestä ja asiantuntijaa. Pankki järjestää myös koko henkilöstölle tarkoitettuja koulutusviikkoja, joiden tarkoituksena on kehittää henkilöstön ammattitaitoa.

Pankin henkilöstö on yleisesti hyvin tyytyväistä ja sitoutunutta. Pankki toteutti toisen henkilöstöannin osana listautumisantia marraskuussa 2018. Ensimmäinen henkilöstöanti toteutettiin vuonna 2017. Noin 60 %:a pankin työntekijöistä oli osakkeenomistajia listautumisannin yhteydessä toteutetun henkilöstöannin myötä.

Henkilöstötyytyväisyys on yksi pankin keskeisiä toiminnan ja onnistumisen mittareita. Pankki seuraa henkilöstötyytyväisyyttä vuosittain toteutettavalla henkilöstökyselyllä. Henkilöstön yleinen tyytyväisyys oli 4,3/5 joulukuussa 2018.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän periaatteet on kuvattu erillisessä hallituksen hyväksymässä dokumentissa Selvitys Oma Säästöpankki Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka on löydettävissä Oma Säästöpankin verkkosivuilta.

Palkitsemisjärjestelmät

Oma Säästöpankki noudattaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 luvun palkitsemisjärjestelmiä koskevia vaatimuksia. Pankin hallitus on hyväksynyt palkitsemisjärjestelmien yleiset periaatteet sekä valvoo ja arvioi niiden toimivuutta ja noudattamista. Pankin hallitus valvoo palkitsemisjärjestelmän noudattamista sekä arvioi säännöllisesti sen toimivuutta.

Palkitsemisjärjestelmä on pankin liiketoiminta-strategian, tavoitteiden ja arvojen mukainen ja se vastaa pankin pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on sopusoinnussa pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan ja riskinkantokyvyn kanssa ja edistää sitä.

Oma Säästöpankissa yksi palkitsemisen muodoista on henkilöstörahassto. Henkilöstörahasstolla tarkoitetaan pankin henkilöstön omistamaa ja hallitsemaa rahastoa, jonka tarkoitus on pankin sille suorittamien tulos- ja voittopalkkioerien ja muiden henkilöstörahasstolain mu-kaisten varojen hallinta. Henkilöstörahasston tarkoituksena on palkita koko henkilöstöä tavoitteiden saavuttamisesta, parantaa pankin tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä edis-tää työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa ja henkilöstön taloudellista osallistumista. Pankin hallitus päättää vuosittain henkilöstörahasstoon jaettavissa olevan voittopalkkioeran sekä sen jakamisen perusteena olevat tavoitteet. Henkilöstörahasston jäseneksi tulevat kaikki kuusi kuukautta työsuhteessa olleet omasäästö-pankkilaiset pois lukien toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet. Henkilöstörahasston säännöt määrittävät sen, miten henkilöstörahassto jakaa voittopalkkion edelleen jäsenilleen. Henkilöstörahasston toimintaa säätelee henkilöstörahasstolaki.

Tilikaudelle kohdistuvat palkat ja palkkiot on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa henkilöstökulut K21. Yhtiö julkaisee osana hallinto- ja ohjausjärjestelmän kuvausta (Selvitys Oma Säästöpankki Oyj:n hallinto- ja ohjaus-järjestelmästä) palkka- ja palkkioselvityksen tilinpäätök-sen yhteydessä.

Yhteiskuntavastuu

Yhteiskuntavastuu on pankin toiminnan keskiössä. Oma Säästöpankki kehittää toimintaansa sekä tuote- ja palvelu-tarjontaansa asiakaslähtöisesti. Pääomistajat, paikalliset säästöpankkisäätiöt ja osuuskunnat, jakavat vuosittain apurahoja ja avustuksia yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Muutokset it-järjestelmissä

Pankki tiedotti pörssitiedotteessaan 23.1.2019, että se on päättänyt toteuttaa uuden peruspankkijärjestelmän Temenos-tekniologialla. Järjestelmän toimittaa Cognizant Technology Solutions Finland Oy, jolle pankki myi 15,45 %:n osakeomistuksensa nykyisessä it-palveluiden tarjoajassa Oy Samlink Ab:ssa. Pankki solmi samalla sopimuksen Oy Samlink Ab:n kanssa uuden peruspankki-järjestelmän kehittämisestä sekä kymmenen vuoden palvelusopimuksen peruspankkipalvelujen tuottamisesta ja ylläpidosta.

Uuden peruspankkijärjestelmän käyttöönotto-projekti alkaa vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä. Projektin kokonaiskesto on alustavissa suunnitelmissa kolme vuotta. Hankkeen aikataulu tarkentuu käynnisty-neen tarkemman suunnitteluvaiheen aikana. Projektin aikana pankki jatkaa palveluiden ja etenkin digitaalisten palveluiden kehittämistä. Vuoden 2019 alkupuoliskolla OmaKonttorin jalkauttaminen digitaalisen henkilö-kohtaisen asiointikokemuksen mahdollistamiseksi on yksi pankin strategisista painopistealueista. Myös OmaMobiilin kehitys jatkuu vahvana ja palvelu uudis-tuu kevään 2019 aikana. Pankin tavoitteena on, että peruspankkijärjestelmän uudistuksen jälkeen pankin peruspankkijärjestelmien ylläpitokulut laskevat. Uusien palveluiden kehittäminen tulee jatkossa olemaan kette-rämpää ja kustannustehokkaampaa. Oma Säästöpankki tulee kirjaamaan investoinnin taseeseen.

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Positiivinen tulosvaroitus

Oma Säästöpankki Oyj antoi positiivisen tulosvaroituksen 22.1.2019 ja nosti vuoden 2018 tulosohjeistustaan. Uuden ohjeistuksen mukaisesti yhtiön vuoden 2018 tulos ennen veroja ilman rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuottoja kasvaa merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Tulos ennen veroja ilman rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuottoja oli 19,6 milj. euroa vuonna 2017. Tilikauden 2018 tulokseen sisältyy listautumiseen liittyviä kustannuksia noin 1,8 milj. euroa. Tilikauden 2017 aikana tuloksessa korostuivat rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot, joiden vaikutus tulokseen oli 10,8 milj. euroa.

Parantuneen tulospäätöksen taustalla on vauhdikas liiketoimintavolyymien kasvu, joka vaikuttaa sekä korkokatteeseen että palkkiotuottojen vahvaan kehittymiseen.

Peruspankkijärjestelmän uudistaminen

Oma Säästöpankki tiedotti pörssitiedotteella 23.1.2019, että pankki toteuttaa uuden peruspankkijärjestelmän Temenos-tekniikalla Cognizantin kanssa ja myy samalla Oy Samlink Ab:n omistuksensa heille. Pankki myy Cognizant Technology Solutions Finland Oy:lle 15,45 %:n omistusosuutensa nykyisestä it-palveluiden tarjoajastaan Oy Samlink Ab:stä yhdessä Säästöpankkiryhmän, Aktia Pankki Oyj:n, Handelsbankenin, Posti Group Oyj:n, POP Pankki -ryhmän ja muiden vähemmistöosakkaiden kanssa. Kaupan toteutuminen edellyttää sääntelyviranomaisten hyväksyntää. Osakekaupasta syntyy noin 4,3 milj. euron myyntivoitto, joka vaikuttaa pankin tilikauden 2019 tulokseen.

Pankki allekirjoitti 23.1.2019 samalla sopimuksen Oy Samlink Ab:n kanssa Temenos T24 - ja Temenos Payment Hub -ohjelmistoihin perustuvan uuden peruspankkijärjestelmän kehittämisestä sekä kymmenen vuoden palvelusopimuksen peruspankkipalvelujen tuottamisesta ja ylläpidosta. Peruspankkijärjestelmän toimitushinta pankille on noin 20 milj. euroa.

Osana peruspankkijärjestelmän uudistusta myös korttijärjestelmä uudistuu ja Oma Säästöpankki allekirjoitti sopimuksen Netsin kanssa 6.2.2019. Uuden korttijärjestelmän tavoiteltu käyttöönoton aika on alkuvuosi 2020.

Näkymät tilikaudelle 2019

Toimintaympäristön näkymät

Suomen Pankin ennusteiden mukaisesti Suomen talouskasvu jatkuu edelleen vuonna 2019, mutta hitaampana kuin kahden viime vuoden aikana. Talouskasvun ennakoidaan hidastuvan vuonna 2019 1,9 %:in ja siitä edelleen vajaaseen 1,5 %:in. Suomen Pankin mukaan edellytykset kasvun jatkumiselle ovat edelleen olemassa. Suomen vientituotteille riittää kysyntää kansainvälisillä markkinoilla. Euroalueen rahapolitiikka tukee edelleen kasvua vuonna 2019 alhaisen korkotason vuoksi ja lisäksi yrityssektorin hyvä kannattavuus lisää edellytyksiä yritysten investointeihin. Myös kotitalouksien ostovoiman vahvistuminen tukee kulutusta vuonna 2019. Ennusteen mukaan palkat nousevat keskimäärin 2,5 % vauhtia. Inflaation odotetaan olevan 1,3 % vuonna 2019 ja kiihtyvän edelleen 1,7 %:in vuonna 2021.

Ennusteiden mukaan kansainvälisen talouden kehityksen epävarmuus on lisääntynyt. Yhdysvaltojen ja Kiinan välisen kauppasodan uhka sekä epävarmuus Iso-Britannian EU-eron ehdoista ja Italian talouspolitiikan suunnasta jatkuvat. Epävarmuus voi vaikuttaa investointeihin niissä maissa, joihin Suomi vie tavaroita ja palveluja, ja tämä vaikuttaisi epäedullisesti Suomen vientimarkkinoiden kasvuun.

Viime vuosien aikana kotitalouksien kulutus on ollut suurempaa kuin niiden käytettävissä olevat tulot. Kotitalouksien velkaantumista ovat kasvattaneet asunto- luottojen lisäksi kulutusluotot ja erityisesti taloyhtiölainat. Ennusteen mukaan kotitalouksien velkaantuminen jatkuu yhä, mikäli velkaa otetaan samaan tahtiin kuin viime vuosina, vaikka tulot kasvavat tulevina vuosina.

Ennusteiden mukaan vuonna 2019 investoinnit asuinrakennuksiin hidastuvat selvästi. Investoinnit uudisrakennuksiin jopa hieman supistuvat historiallisen korkealta tasolta, mutta korjausrakentamisen kasvu jatkuu.

Lähde: Suomen Pankki, Euro & talous 5/2018 18.12.2018.

Liiketoiminnan näkymät

Yhtiön liiketoimintavolyymien ennakoidaan jatkavan vahvaa kasvua myös tilikauden 2019 aikana. Yhtiön kannattavaa kasvua vauhdittavat viime vuosien panostukset asiakaskokemukseen ja asiakaspalvelun saavutettavuuteen uusien digitaalisten palvelukanavien ja uusien yksiköiden avaamisen myötä.

Oma Säästöpankki Oyj antaa tulosohjeistuksen sekä vertailukelpoisen tuloksen ennen veroja että tuloksen ennen veroja osalta. Kehitystä arvioidaan sanallisena kuvauksena vertailukauteen verrattuna. Tulosohjeistus perustuu koko vuoden ennusteeseen, jossa on otettu huomioon vallitseva markkina- ja liiketoimintatilanne. Arviot perustuvat johdon näkemykseen konsernin liiketoiminnan kehityksestä.

Tulosohjeistus tilikaudelle 2019

Kannattavan kasvun jatkuessa yhtiö arvioi, että konsernin vuoden 2019 vertailukelpoinen tulos ennen veroja kasvaa edelliseen tilikauteen verrattuna. Samalla vuoden 2019 tuloksen ennen veroja arvioidaan kasvavan edelliseen tilikauteen verrattuna.

Taloudelliset tavoitteet

Oma Säästöpankin hallitus on vahvistanut syyskuussa 2018 seuraavat taloudelliset tavoitteet:

Kasvu

10–15 %

10–15 % vuotuinen liiketoiminnan kokonaistuottojen kasvu nykyisissä vallitsevissa markkinaolosuhteissa (toteuma vuonna 2018 3 %)

Kannattavuus

<55 %

Kulu-tuotto -suhte alle 55 %:a (toteuma vuonna 2018 62 %)

Oman pääoman
tuotto (ROE)

>10 %

Oman pääoman tuotto (ROE) yli 10 %:a pitkällä tähtäimellä (toteuma vuonna 2018 8 %)

Vakavaraisuus

16 %

Ydinpääomasuhde (CET1) vähintään 16 %:a (toteuma vuonna 2018 18 %)

Osingonjakopolitiikka

Yhtiön tavoitteena on maksaa tasaista ja kasvavaa osinkoa, vähintään 20 %:a nettotuloksesta. Yhtiön hallitus arvioi jaettavan osingon tai pääomanpalautuksen ja yhtiön vakavaraisuusvaatimusten ja -tavoitteen edellyttämän omien varojen määrän välisen tasapainon vuosittain ja tekee tämän arvion perusteella esityksen jaettavan osingon tai pääomanpalautuksen määrästä.

Hallituksen voitonjakoehdotus yhtiökokoukselle

Hallitus ehdottaa, että vuodelta 2018 vahvistettavan tilinpäätöksen perusteella emoyhtiön voitonjakokelpoisista varoista maksetaan osinkoa 0,14 euroa jokaiselle vuodelta 2018 osinkoon oikeuttavalle osakkeelle. Kaikki osingonmaksun täsmäytyspäivänä ulkona olevat osakkeet, lukuun ottamatta emoyhtiön hallussa olevia omia osakkeita, ovat oikeutettuja osinkoon vuodelta 2018.

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Yhtiökokous

Oma Säästöpankki Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään **maanantaina 29.4.2019 klo 12.00** alkaen.

Konsernin tilinpäätös numeraalinen osio

Konsernin tuloslaskelma	20	K18 Palkkiotuotot ja -kulut	75
Konsernin laaja tuloslaskelma	22	K19 Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	76
Konsernin tase	23	K20 Liiketoiminnan muut tuotot	78
Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset	24	K21 Henkilöstökulut	79
Konsernin oman pääoman muutoslaskelma	25	K22 Liiketoiminnan muut kulut	80
Konsernin rahavirtalaskelma	27	K23 Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	81
Konsernitalinpäätöksen liitetiedot	29	K24 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	82
K1 Riskienhallinnan liitetiedot	29	K25 Tuloverot	83
K2 Konsernitalinpäätöksen laatimisperiaatteet	38	K26 Annetut ja saadut vakuudet	84
K3 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	47	K27 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	85
K4 Käteiset varat	49	K28 Eläkevelka	86
K5 Lainat ja saamiset	50	K29 Muut vuokravastuut	89
K6 Johdannaiset ja suojauslaskenta	53	K30 Rahoitusvarojen ja -velkojen netotus	90
K7 Sijoitusomaisuus	54	K31 Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti	91
K8 Aineettomat hyödykkeet	59	K32 Rahoitusvarojen jakauma riskiluokittain ja luottoriskikeskittymät	96
K9 Aineelliset hyödykkeet	61	K33 Konsernitalinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	98
K10 Muut varat	63	K34 Johdon palkat ja lähipiiritapahtumat	99
K11 Verosaamiset ja -velat	64	K35 Liiketoimintojen yhdistäminen	101
K12 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille ja velat luottolaitoksille	67	K36 IFRS9 -siirtymän vaikutukset avaavaan taseeseen	102
K13 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	68	K37 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	109
K14 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	69	K38 Vaihtoehtoiset tunnusluvut ja tunnuslukujen laskentakaavat	110
K15 Varaukset ja muut velat	70	Emoyhtiön tilinpäätös	112
K16 Oma pääoma	71		
K17 Korkokate	74		

Konsernin tuloslaskelma

Liite (1000 euroa)	2018	2017
Korkotuotot	55 949	46 579
Korkokulut	-6 599	-7 262
K17 Korkokate	49 351	39 317
Palkkiotuotot	29 694	24 814
Palkkiokulut	-5 535	-3 569
K18 Palkkiotuotot ja -kulut, netto	24 158	21 245
K19 Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	556	10 780
K20 Liiketoiminnan muut tuotot	1 893	2 748
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	75 958	74 091
K21 Henkilöstökulut	-16 321	-13 137
K22 Liiketoiminnan muut kulut	-28 128	-25 470
K23 Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-2 788	-2 504
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-47 237	-41 112
K24 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot, netto	-3 746	-2 600
Tulos ennen veroja	24 976	30 379
K25 Tuloverot	-4 653	-6 292
Tilikauden tulos	20 322	24 087
Josta:		
Oma Säästöpankki Oyj osakkeenomistajien osuus	20 203	24 208
Määräysvallattomien omistajien osuus	119	-120
Yhteensä	20 322	24 087
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,78	0,98

2018 lukuihin vaikuttaa IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin käyttöönotto 1.1.2018. Vertailuvuoden lukuja ei ole laskettu uudelleen.

**Tulos ennen veroja ilman
vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä:**

	2018	2017
Tulos ennen veroja	24 976	30 379
Liiketoiminnan tuotot:		
Listautumisen kulut, Palkkiokulut	1 549	-
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-556	-10 780
Liiketoiminnan kulut:		
Listautumisen kulut, Liiketoiminnan muut kulut	241	-
Vertailukelpoinen tulos ennen veroja	26 210	19 599
Tuloslaskelman tuloverot	-4 653	-6 292
Laskennallinen tuloveron muutos	-247	2 156
Vertailukelpoinen tulos	21 310	15 463

Konsernin laaja tuloslaskelma

Liite	(1000 euroa)	2018	2017
	Tilikauden tulos	20 322	24 087
	Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	386	-4 808
	Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	110	-149
K28	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittelemisestä johtuvat voitot ja tappiot	110	-149
	Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-	-
	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	276	-4 659
K16	Käypään arvoon arvostamisesta	276	-4 655
	Rahavirran suojauksesta	-	-4
K11	Tuloverot	-77	962
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-22	30
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittelemisestä johtuvat voitot ja tappiot	-22	30
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	-55	932
	Käypään arvoon arvostamisesta	-55	931
	Rahavirran suojauksesta	-	1
	Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	309	-3 846
	Tilikauden laaja tulos	20 631	20 241
	Oma Säästöpankki Oyj:n omistajien osuus	20 512	20 361
	Määräysvallattomien omistajien osuus	119	-120
	Yhteensä	20 631	20 241

Konsernin tase

Liite	Varat (1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
K4	Käteiset varat	18 521	265 265
	Tulosvaikutteisesti käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	0	332
K5	Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	58 832	73 847
K5	Lainat ja saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 527 016	2 137 868
K6	Johdannaiset	1 593	1 676
K7	Sijoitusomaisuus	272 253	194 253
	Osuudet pääomamenetelmällä yhdisteltävissä yhtiöissä	175	0
K8	Aineettomat hyödykkeet	5 039	6 515
K9	Aineelliset hyödykkeet	16 547	17 348
K10	Muut varat	12 286	28 337
K11	Laskennallinen verosaaminen	1 342	1 128
K11	Tuloverosaaminen	1 057	0
	Varat yhteensä	2 914 661	2 726 567
Liite	Velat	31.12.2018	31.12.2017
K12	Velat luottolaitoksille	89 793	35 993
K12	Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 757 911	1 639 304
K6	Johdannaiset	0	2 222
K13	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	714 863	736 961
K14	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	25 200	28 000
K15	Varaukset ja muut velat	15 698	22 042
K11	Laskennallinen verovelka	20 866	19 119
K11	Tuloverovelat	0	1 441
	Velat yhteensä	2 624 331	2 485 083
K16	Oma pääoma	31.12.2018	31.12.2017
	Osakepääoma	24 000	24 000
	Rahastot	139 616	110 268
	Kertyneet voittovarot	125 964	106 439
	Oma Säästöpankki Oyj osakkeenomistajien osuus	289 580	240 706
	Oma Säästöpankki Oyj osakkeenomistajien osuus	289 580	240 706
	Määräysvallattomien omistajien osuus	750	778
	Oma pääoma yhteensä	290 330	241 484
	Velat ja oma pääoma yhteensä	2 914 661	2 726 567

Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset

Liite K27	Taseen ulkopuoliset sitoumukset (1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
	Takaukset ja pantit	21 735	14 972
	Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	297	471
	Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	22 032	15 443
	Käyttämättömät luottojärjestelyt	187 244	188 634
	Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	187 244	188 634
	Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	209 276	204 077

Konsernin oman pääoman muutoslaskelma

Oman pääoman muutos (1 000 euroa)	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Muut rahastot	Rahastot yhteensä	Kertyneet voittovarot	Oma Säästöpankki Oyj:n omistajien osuus yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2017	24 000	106 087	4 181	0	0	110 268	106 439	240 706	778	241 484
IFRS 9:n siirtymän vaikutus 1.1.2018			-2 181			-2 181	1 432	-749	-131	-880
Oma pääoma 1.1.2018	24 000	106 087	1 999	0	0	108 086	107 871	239 957	647	240 604
Laaja tulos										
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	20 203	20 203	119	20 322
Muut laajan tuloksen erät	-	-	221	-	-	221	88	309	-	309
Laaja tulos yhteensä	-	-	221	-	-	221	20 291	20 512	119	20 631
Liiketoimet omistajien kanssa										
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	-	-	-57	-57	-	-57
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-2 112	-2 112	-	-2 112
Osakeanti	-	31 550	-	-	-	31 550	-	31 550	-	31 550
Transaktiomenot (listautumis- ja osakeantimenot)	-	-241	-	-	-	-241	-	-241	-	-241
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	-29	-29	-16	-45
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	-	31 309	-	-	-	31 309	-2 198	29 111	-16	29 095
Oma pääoma yhteensä 31.12.2018	24 000	137 396	2 220	0	0	139 616	125 964	289 580	750	290 330

Oman pääoman muutos (1 000 euroa)	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Muut rahastot	Rahastot yhteensä	Kertyneet voittovarot	Oma Säästöpankki Oyj:n omistajien osuus yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017	24 000	103 510	7 905	3	0	111 418	84 740	220 158	913	221 071
Laaja tulos										
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	24 208	24 208	-120	24 088
Muut laajan tuloksen erät	-	-	-3 724	-3	-	-3 727	-119	-3 846	-	-3 846
Laaja tulos yhteensä	-	-	-3 724	-	-	-3 724	24 089	20 362	-120	20 242
Liiketoimet omistajien kanssa										
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Omien osakkeiden myynti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-1 576	-1 576	-	-1 576
Osakepääoman lisäys	-	2 577	-	-	-	2 577	-	2 577	-	2 577
Rahavirran suojaukset	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	-815	-815	-	-815
Tytäryhtiön hankinta, josta määräysvallattomien omistajien osuus	-	-	-	-	-	-	-	-	-15	-15
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	-	2 577	-	-	-	2 577	-2 391	186	-15	171
Oma pääoma yhteensä 31.12.2017	24 000	106 087	4 181	0	0	110 268	106 438	240 706	778	241 484

Konsernin rahavirtalaskelma

Konsernin rahavirtalaskelma (1 000 euroa)	1–12/2018	1–12/2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	20 322	24 087
Käyvän arvon muutokset	-583	69
Poistot ja arvonalentumistappiot sijoituskiinteistöistä	200	317
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2 788	2 504
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/tappiot	387	-57
Arvonalentumistappiot	3 746	2 596
Tuloverot	4 653	6 292
Arvonalentumistappioiden oikaisut	-	4
Muut oikaisut	865	-787
Oikaisut tilikauden tulokseen	12 056	10 938
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutoksia	32 378	35 025
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Saamistodistukset	-74 917	-2 882
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-2 495	-1 176
Lainat ja saamiset asiakkailta	-393 972	-349 626
Johdannaiset ja suojauslaskenta	93	-48
Sijoitusomaisuus	-3 229	60 508
Muut varat	15 734	-16 208
Yhteensä	-458 787	-309 432
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Velat luottolaitoksille	53 800	1 736
Velat asiakkaille	116 125	154 509
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-22 098	383 911
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	15 200
Varaukset ja muut velat	-6 801	-2 227
Yhteensä	141 027	553 129
Maksetut tuloverot	-5 061	-2 470
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-290 444	276 252

Konsernin rahavirtalaskelma (1 000 euroa)	1-12/2018	1-12/2017
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 170	-5 317
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1 129	1 187
Yhteisyritysten hankinta	-175	-
Muiden sijoitusten muutokset	19	-
Investointien rahavirta yhteensä	-196	-4 130
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Velat, joilla huonompi etuoikeus, muutokset	-2 800	-4 800
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	-45	-76
Muut oman pääoman erien rahamääräiset muutokset	31 344	2 577
Maksetut osingot	-2 112	-1 576
Rahoitustoiminnan rahavirta yhteensä	26 387	-3 875
Rahavarojen nettomuutos	-264 253	268 247
Rahavarat raportointikauden alussa	323 658	55 409
Rahavarat raportointikauden lopussa	59 405	323 658
Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:		
Käteiset varat	18 521	265 265
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	40 884	58 393
Yhteensä	59 405	323 658
Saadut korot	49 290	39 645
Maksetut korot	-5 246	-5 941
Saadut osingot	987	966

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

K1 Riskienhallinnan liitetiedot

Oma Säästöpankki keskittyy vähittäispankkitoimintaan, ja tarjoaa asiakkailleen monipuolisia pankkipalveluja sekä oman taseensa kautta että välittäen yhteistyökumppaneidensa tuotteita. Välitetyt tuotteet käsittävät luotto-, sijoitus- ja lainaturvatuotteita. OmaSp harjoittaa myös kiinnitysluottopankkitoimintaa.

Riskien- ja vakavaraisuuden hallintaprosessia sääntelevät luottolaitoslaki, suoraan sovellettava EU-lainsäädäntö sekä Finanssivalvonnan standardit, määräykset ja ohjeet.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa, että toimintanedellytykset eivät vaaranna pitkällä tähtäyksellä. Pankin strategiassa määritellään riskinkantokyvyn riskinottohalukkuuden tavoitteet ja tehdään muut riskienhallinnalliset linjaukset suhteessa liiketoimintatavoitteisiin.

Olennaisimmat riskit ovat luottoriski, markkinariski sisältäen korko- ja hintariskin, rahoitusriski, kiinteistöriski sekä strategiset ja operatiiviset riskit.

Vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on arvioida, että pääoman määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa pankin toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen sekä riittävät kattamaan liiketoiminnan ja toimintaympäristön kaikki riskit. Tavoitteen saavuttamiseksi Oma Säästöpankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastamaan kaikkien riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkorisktiin, sijoitussalkun markkinarisktiin ja liiketoimintarisktiin. Sisäisessä arviointiprosessissa pankki arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari I:n ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Oma Säästöpankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyttä stressitesteillä. Pankki käyttää stressitestejä arvioidakseen, miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tulosten-tekokykyyn, toimintaedellytyksiin, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan pankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankki on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Omat varat ja vakavaraisuustunnusluvut

Vuoden 2018 lopussa Oma Säästöpankin pääomarakenne oli vahva ja koostui suurimmalta osin ydinpääomasta (CET1). Oma Säästöpankki -konsernin omat varat (TC) yhteensä olivat 288,8 (247,7) milj. euroa, kun omien varojen kokonaispääomavaatimus oli 157,5 (137,6) milj. euroa. Ensisijainen pääoma (T1) oli 275,8 (229,9) milj. euroa, joka oli kokonaisuudessaan ydinpääomaa (CET1). Toissijainen pääoma (T2) oli 13,0 (17,8) milj. euroa koostuen debentuurilainoista. Omia varoja kasvattivat merkittävimmin instituutio- ja yleisöannissa kerätyt varat 30,0 milj. euroa sekä tilikauden voitto.

Riskipainotetut erät, 1 498,7 (1 309,7) milj. euroa, nousivat vertailukaudesta 14,4 %:a. Riskipainotettujen erien kasvu selittyy pääosin yritys- ja yksityisasiakkaiden luottokannan voimakkaalla kasvulla. Oma Säästöpankki -konsernin vakavaraisuussuhde (TC) säilyi edelleen vahvana ja oli kauden lopussa 19,3 % (18,9 %). Ydinpääoman (CET1) suhde riskipainotettuihin eriin oli 18,4 % (17,6 %).

Vuoden 2018 vakavaraisuuden luvut raportoidaan konsernitasona ja vertailukauden luvut 2017 emoyhtiö Oma Säästöpankki Oyj:n tasolla.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastausta syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin luottoryhmille ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksen tekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotonhoitokyky varmistetaan myös testaamalla maksukyky nousevien korkojen varalle. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon, ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää.

Luottoriskiä hallitaan pankin luottoriskistrategian määrittelemillä tavoilla, jotka määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassectoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Luottoriskin hallinta perustuu asiakassuhteen hyvään tuntemukseen ja hallintaan, vahvaan ammattitaitoon ja dokumentaation oikeellisuuteen. Koronousuun varaudutaan kiinteäkorkoisella luotonannolla, ja asiakkaille tarjotaan mm. luottoriskiä alentavia vakuutuksia. Luotonmyönnössä pyritään välttämään liian korkeita luototussuhteita. Yritysluottoja myönnettäessä selvitetään tilinpäätöstiedot, seurataan maksukäyttäytymistä sekä toimialojen kehitystä. Asiakasvastaavan analyysi yrityksen taloudellisesta asemasta sekä tulevaisuudennäkymistä on tärkeä kriteeri luotonmyönnölle.

Luottoriskiä alennetaan edellyttämällä asiakkaalta riittäviä vakuuksia, joiden arvioimiseen on erilliset ohjeet ja arviointivaltuudet. Vakuuksien arvioinnissa noudatetaan varovaisuuden sekä luotonmyönnöstä riippumattomuuden periaatetta. Eri vakuuksille on määritelty arvostusprosentit, ja vakuuksien arvonkehitystä seurataan säännönmukaisesti. Yrityisasiakkaiden osalta käytetään myös kovenantteja, joiden avulla varmistetaan yrityksen taloudellinen asema ja muut mahdolliset seikat, joita pidetään tärkeinä luottoriskiä arvioitaessa. Ongelmasiakkaiden tilannetta seurataan säännöllisesti erityisen seurantalistan avulla.

Pankki laskee luotoille sisäisen odotetun luottotappion määrän. Odotetun luottotappion seuranta on kolmitasoinen ja odotetun luottotappion määrään vaikuttavat viiveet luoton takaisinmaksussa, muutokset luotto-luokittelussa ja luottoon kohdistuvien vakuuksien määrä. Lähtökohtaisesti luotto on tasolla yksi. Mikäli edellä mainituissa tekijöissä tapahtuu muutoksia, katsotaan luottoriskin todennäköisyyden kasvaneen ja luotto siirtyä seuraavalle tasolle. Pankki seuraa odotetun luottotappion määrää kuukausittain. Laskennassa pyritään arvioimaan pankille koitua tappion määrä, mikäli asiakas ajautuu maksukyvyttömäksi ja kaikki vakuudet realisoidaan.

Odotetun luottotappion laskentaperiaatteet ja määritelmät luottoriskin merkittävälle kasvulle ja laiminlyönnille löytyvät liitteen K2 Konsernintilinpäätöksen laadintaperiaatteet kappaleesta Rahoitusinstrumentit.

Pankki harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa ja tämän johdosta pankki seuraa vakuuskelpoisten luottojen määrän kehitystä varmistaakseen jälleenrahoituksen katettujen joukkolainojen avulla. Liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen erittelyt esitetään liitteessä K13 ja katettujen joukkovelkakirjalainojen vakuutena olevien lainojen LTV-jakauma liitteessä K26. Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat, pienyritykset, maataloudenharjoittajat sekä asunto-osakeyhtiöt.

Luotto- ja vastapuoliriski -kappaleen luvut ovat taseen luottokannan lukuja eivätkä sisällä erääntyneitä korkoja. Poikkeuksen tekevät erääntyneet ja järjestämättömät saamiset sekä lainanhoitajoukot, jotka sisältävät eriin kohdistuvat erääntyneet korot. Laskentaperusteiden erilaisuudesta johtuen erääntyneiden ja järjestämättömien saamisten sekä lainanhoitajoukkojen luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia muiden luottokannasta esitettyjen tietojen kanssa. Luottokannan jaottelu riskiluokittain ja luottoriskikeskittymät on esitetty konsernin K32 Rahoitusvarojen jakauma riskiluokittain ja luottoriskikeskittymät -liitteessä.

Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Konsernin luottokanta oli vuoden 2018 lopussa 2 538,6 (2 146,6) milj. euroa ja kasvoi 392,0 milj. eurolla (18,3 %) vuoden 2017 lopun tilanteesta. Henkilöasiakkaiden osuus luottokannasta on alentunut vuoden 2018 aikana. Taseessa olevista luotoista henkilöasiakkaiden osuus on 59 % (61 %), yrityisasiakkaiden osuus on 21 % (20 %), asunto-osakeyhtiöiden osuus 10 % (8 %) ja maatalousryttäjä ja muiden osuus on 10 % (11 %). Valtaosa, 58 % (62 %), konsernin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Luottokanta asiakasryhmittäin

Luottosaldo (1 000 euroa)	2018	2017	Muutos, %
Yksityisasiakkaat	1 502 435	1 307 369	14,9 %
Yrityisasiakkaat	528 739	438 939	20,5 %
Asuntoyhteisö	243 113	163 657	48,6 %
Maatalousasiakkaat	231 397	221 356	4,5 %
Muut	32 908	15 267	115,5 %
Yhteensä	2 538 593	2 146 588	18,3 %

Luotonannossa riskikeskittymiä syntyy tai voi syntyä esimerkiksi silloin, kun luottosalkku sisältää suuria määriä luottoja ja muita vastuita:

- yksittäiselle vastapuolelle
- ryhmille, jotka muodostuvat yksittäisistä vastapuolista tai niihin sidoksissa olevista yhteisöistä
- tietyille toimialoille
- tiettyjä vakuuksia vastaan
- joiden maturiteetti on sama tai
- joissa tuote/instrumentti on sama

Luottokannan jaottelu toimialoittain on esitetty konsernin K32 Rahoitusvarojen jakauma riskiluokittain ja luottoriskikeskittymät -liitteessä.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä, järjestämättömiä luottoja sekä luottoluokkien osuuksien ja yksittäisten asiakkaiden luottoluokituksen kehitystä. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan kerran vuodessa 15 suurinta asiakaskokonaisuutta sekä järjestämättömien saamisten kokonaismäärä kuukausittain. Raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Pankilla on yksi asiakaskokonaisuus, jonka vastuut ylittävät luottolaitoslain asettaman rajan 10 %:a pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla. Ongelmasaamisia ja viivästyneitä maksuja seurataan säännöllisesti.

Järjestämättömät saamiset pysyivät edellisen vuoden tasolla ja olivat 1,5 % (1,2 %) luottokannasta. Erääntyneet saamiset (30–90 päivää) olivat vuoden lopussa 17,4 (14,6) milj. euroa. Tietyissä olosuhteissa velallisen joutuessa taloudellisiin vaikeuksiin asiakkaalle annetaan myönnytys lainaehtoihin lyhennysvapaan tai luoton uudelleenjärjestelyn muodossa ja tällä tavalla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja välttämään mahdollisia luotto-tappioita. Lainanhoitojoustojen myöntämisen edellytyk-

senä on, että asiakkaan taloudelliset vaikeudet ovat lyhyt-aikaisia ja tilapäisiä. Konsernilla oli lainanhoitojoustollisia saamisia yhteensä 73,4 (70,6) milj. euroa. Vahvistetussa tilinpäätöksessä 2017 erääntyneet ja järjestämättömät luotot sekä lainanhoitojoustot on raportoitu eri perustein esimerkiksi korkojen käsittelyn, cross-default -ehdon ja raportoinnissa käytetyn luottokannan osalta. Tältä osin luvut eivät ole vertailukelpoisia keskenään.

Erääntyneet ja järjestämättömät saamiset sekä lainanhoitojoustot

(1 000 euroa)	2018*	Osuus luotto- kannasta, %	2017*	Osuus luotto- kannasta, %
Erääntyneet saamiset 30–90 päivää	17 419	0,7 %	14 621	0,6 %
Erääntymättömät tai erääntyneet alle 90 päivää saamiset, jotka todennäköisesti jäävät maksamatta	11 469	0,4 %	11 975	0,5 %
Järjestämättömät saamiset 90–180 päivää	7 327	0,3 %	3 971	0,2 %
Järjestämättömät saamiset 181 päivää – 1 vuosi	7 834	0,3 %	3 614	0,1 %
Järjestämättömät saamiset > 1 vuosi	11 587	0,4 %	10 581	0,4 %
Erääntyneet ja järjestämättömät saamiset yhteensä	55 636	2,1 %	44 761	1,8 %
Terveet ja erääntyneet saamiset, joissa lainanhoitojoustoja	66 517	2,5 %	58 492	2,4 %
Järjestämättömät saamiset, joissa lainanhoitojoustoja	6 843	0,3 %	12 081	0,5 %
Lainanhoitojoustot yhteensä	73 359	2,8 %	70 574	2,8 %

* Luvut sisältävät eriin kohdistuvat erääntyneet korot.

Pankki pyrkii estämään henkilöasiakkaiden yli-velkaantuneisuutta laskemalla asiakkaalle luottokelpoisuusluokan aina uutta luottoa myöntäessään. Luottokelpoisuusluokan muodostumiseen vaikuttavat maksuhäiriötiedot, pankkia kohtaan todettu sisäinen maksukäyttäytyminen sekä luoton takaisinmaksukyky.

Luottokelpoisuusluokan oikean määrittelyn vuoksi asiakkaan vastuisiin lasketaan myös muissa rahoituslaitoksissa olevat vastuut. Jos luottokelpoisuusluokka on huono, luoton myöntöä harkitaan erityisen tarkkaan tai luotto jätetään kokonaan myöntämättä.

Yksityisasiakkaiden luottokelpoisuusluokat

Luottoluokat (1 000 euroa)	2018	Osuus, %	2017	Osuus, %
AAA–A	894 445	59,5 %	806 687	61,7 %
B	427 310	28,4 %	344 348	26,3 %
C	112 303	7,5 %	99 986	7,6 %
D	48 615	3,2 %	46 380	3,5 %
Ei luokiteltu	19 762	1,3 %	9 968	0,8 %
Yksityisasiakkaat	1 502 435	100,0 %	1 307 369	100,0 %

Yrityisasiakkaille myönnettävissä luotoissa asiakasarvioinnin perusteena oleva tilinpäätösanalyysi, asiakkaan taloudellinen tila, maksukyky, kilpailuasema, hakemuksen luottoluokitus sekä tarjotut vakuudet muodostavat

perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Lisäksi selvitetään rahoituksen kohteena olevan hankkeen vaikutusta asiakkaan taloudelliseen tilaan.

Yritysten ja asunto-osakeyhtiöiden luottokelpoisuusluokat

Luottoluokat (1 000 euroa)	2018	Osuus, %	2017	Osuus, %
AAA	26 722	3,5 %	42 914	7,1 %
AA+	284 974	36,9 %	181 320	30,1 %
AA	105 612	13,7 %	59 844	9,9 %
A+	140 965	18,3 %	101 828	16,9 %
A	124 911	16,2 %	135 141	22,4 %
B	44 092	5,7 %	37 435	6,2 %
C	40 709	5,3 %	38 153	6,3 %
D tai luokittelematon	3 866	0,5 %	5 960	1,0 %
Yritykset ja asunto-osakeyhtiöt	771 852	100,0 %	602 596	100,0 %

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Markkinariskiä hallitaan mm. hajauttamalla sijoitussalkun sisältöä riittävässä määrin. Kaupankäyntitoiminnassa korkojen muutos aiheuttaa markkinariskin toteutumisen arvopapereiden markkina-arvon muutoksena.

Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta.

Sijoitusomaisuuden jakauma lajeittain

(1 000 euroa)	31.12.2018		31.12.2017	
	Käypä arvo	Osuus, %	Käypä arvo	Osuus, %
Osakkeet ja osuudet	36 417	13,3 %	33 380	17,2 %
Saamistodistukset	228 659	83,4 %	152 636	78,6 %
Sijoituskiinteistöt	9 006	3,3 %	8 236	4,2 %
Sijoitusomaisuus yhteensä	274 082	100,0 %	194 252	100 %

Sijoitusten hajauttamisella vähennetään yksittäisistä sijoituksista aiheutuvaa keskittyneisyysriskiä. Pankki seuraa kuukausittain sijoitustarkoitukseen hankittujen arvopapereiden markkina-arvoja ja niiden transaktioihin liittyviä kassavirtoja. Hallitukselle raportoidaan säännölli-

sesti arvopaperisalkun sisältö ja taseasema. Arvopaperisalkkuun sisältyvää markkinariskiä arvioidaan suhteessa pankin tulokseen ja omiin varoihin. Markkinariskien mittaamiselle ja seurannalle on asetettu limiitit ja muut seurantarajat.

Korkoriski

Oma Säästöpankin liiketoiminta on vähittäispankki-toimintaa, johon olennaisena osana kuuluu korkoriski. Korkoriskiä syntyy rahoitustaseesta, joka koostuu anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenerahoituksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkusta. Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai eräänymisajankohdista. Pankin hallitus on myöntänyt toimivalle johdolle valtuudet suojaavien johdannaisten käyttöön. Korkoriskiä pienentääkseen pankki käyttää suojaavia johdannaissopimuksia. Koronvaihtosopimuksilla suojataan kiinteäkorkoista talletuskantaa ja osakejohdannaista on käytetty suojaamaan talletuksia, joiden tuotto on sidottu osakkeiden arvon muutokseen. Pankki seuraa säännöllisesti suojausten tehokkuutta sekä käypien arvojen muutoksia.

Pankin korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille. Pankki käyttää korkoriskin mittaamisessa taseanalyysia, joka mittaa termiinikorkojen yhden ja kahden prosenttiyksikön muutosten vaikutusta tulevien 1–60 kk:n korkokatteen ennustukseen. Ennuste lasketaan raportointihetkellä markkinoilta saatavilla termiinikoroilla seuraaville viidelle vuodelle. Avoimen korkoriskin määrää mitataan korkoherkkyydellä, joka huomioi edellä mainittujen korkoshokkien vaikutuksen korkokatteeseen tulevina vuosina. Pankki seuraa korkoriskin kehittymistä tämän lisäksi useilla erilaisilla skenaarioilla, joilla simuloidaan pankin talletusten tai lainakannan muutoksia.

Pankin korkoherkkyys 1 % muutokselle

Korkoherkkyysanalyysi 1 % muutos korkokäyrään (1 000 euroa)

	31.12.2018		31.12.2017	
	-1% muutos	+1% muutos	-1% muutos	+1% muutos
Muutos 1–12 kk	-1 780	6 002	-1 163	6 113
Muutos 13–24 kk	-4 459	14 304	-1 906	13 902

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleerahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusrisktiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin. Rahoitusriski on jälleerahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriski syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä arvioidaan maturiteettiluokittain kunkin luokan saatavien ja velkojen erotuksen suuruudella.

Likviditeettiriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Rahoitusriskiä seurataan raportoimalla hallitukselle pankin rahoitustilanteesta sekä maksuvalmiusasemasta. Oma Säästöpankki Oyj hankkii tarvitsemansa jälleerahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan sekä muilla tarkoituksenmukaisilla keinoilla, kuten vakuudellisilla ja vakuudettomilla JVK-emissioilla sekä sijoitustodistuksilla. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleerahoituksesta on avistaehtoista. Pankin tavoitteena on pidentää jälleerahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa. Konsernin taseessa olevista luotoista 10 %:n (9 %) luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2018 aikana pankin rahoitusasema pysyi vakaana.

Pankki pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat pääosin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin. Maksuvalmiusvaatimus (LCR) oli vuoden lopussa 134,8 % (280,3 %). LCR-tunnusluvun raportointitaso muuttui vuoden 2018 aikana konsernitaseiseksi. Vertailukauden 2017 luku raportoitiin emoyhtiön tasoisena.

Johdannaisopimukset

Pankki suojaa korollisia velkojaan korkojen muutoksia vastaan korkojohdannaisilla ja soveltaa niihin suojauslaskentaa koskevia määräyksiä sekä seuraa säännöllisesti suojausten tehokkuutta. Pankki seuraa kuukausittain johdannaisiin liittyviä riskejä kuten johdannaisten käyvän arvon muutoksia verrattuna korkokäyrän muutoksiin sekä muutoksia pankin taseasemassa ja korkokatteen herkkyydessä koronmuutoksille.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla. Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu ja tilinpäätöksessä arvostettu kauppahintamenetelmällä. Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa K7 Sijoitusomaisuus.

Konsernin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöshetkellä 15,1 (15,0) milj. euroa. Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma väheni verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 7,2 (8,2) milj. euroa, mikä on 0,2 %:a (0,3 %) konsernin taseen loppusummasta.

Strategiset ja operatiiviset riskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin toimintaympäristön kehitykseen nähden väärin valitusta liike-toimintastrategiasta syntyviä menetyksiä. Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti. Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä. Operatiivisten riskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan. Pankilla on vakuutusturva mahdollisesti toteutuviin operatiivisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentävät laajasti käytössä olevat vakiomuotoiset sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla. IT-järjestelmät ja -sovellukset, laitteet ja verkko voivat olla alttiita luvattomalle käytölle, tietokoneviruksille ja muille haitallisille tekijöille, joiden hallitsemiseen hyödynnetään erilaisia tietoturvaohjelmistoja. Pankki laatii vuosittain kattavan riskikartoituksen, jossa käydään kattavasti läpi pankin eri toiminnot ja niihin liittyvät operatiiviset ja strategiset riskit sekä arvioidaan niiden todennäköisyys ja mahdollinen vaikutus riskin toteutuessa. Operatiivisia riskejä seurataan keräämällä tietoa pankkia kohdanneista taloudellisista menetyksistä ja mahdollisista väärinkäytöksistä. Toimiva johto hyödyntää sisäisen valvonnan tuottamaa raportointia ohjeistuksen noudattamisesta sekä tietoja toimintaympäristön muutoksista.

Sisäinen tarkastus

Hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteenvedot.

Sisäinen valvonta

Pankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on pankin sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensisijaisesti toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallitus, toimitusjohtaja, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ylemmälle organisaatiolle.

K2 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernin emoyhtiö on Oma Säästöpankki Oyj, jonka kotipaikka on Seinäjoki. Pääkonttori on Lappeenrannassa osoitteessa Valtakatu 32, 53100 Lappeenranta. Tilinpäätös on saatavilla Pankin verkkosivuilta www.omasp.fi.

Oma Säästöpankki -konsernin muodostavat emoyhtiö Oma Säästöpankki Oyj ja sen kaksi tytäryhtiötä (Koy Lappeenrannan Säästökeskus ja SAV-Rahoitus Oyj) sekä yhteisyritys Paikallispankkien PP-Laskenta Oy.

Hallitus on hyväksynyt 28.2.2019 tilikauden 1.1.–31.12.2018 tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen. Yhtiökokous vahvistaa ne 29.4.2019.

1 Yleistä laatimisperiaatteista

Oma Säästöpankki Oyj:n (myöhemmin pankki) konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa hyväksytyjä kansainvälisiä IFRS-standardeja (International Financial Reporting Standards) sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja noudattaen. Tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomioitu myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön sekä viranomaismääräysten täydentävät vaatimukset.

Konsernitilinpäätös (myöhemmin konserni) esitetään tuhansissa euroissa, ellei toisin ole ilmoitettu. Liitetietojen luvut ovat pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa taulukossa tai laskelmassa esitetystä summasta. Konsernin ja siihen kuuluvien yritysten kirjanpito- ja toimintavaluutta on euro.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja, kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja, käyvän arvon suojauksen suojauskohteita (suojatun riskin osalta) ja käyvän arvon tai rahavirran suojauksessa käytettyjä suojaavia johdannaisia, jotka ovat arvostettu käypään arvoon.

Konserni otti käyttöön 1.1.2018 alkaneella tilikaudella seuraavat uudet IFRS-standardit:

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit, joka korvaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit -standardin. IFRS 9 käyttöönoton vaikutukset konsernin taloudelliseen asemaan on kuvattu liitteessä K35. Käyttöönoton yhteydessä aikaisempia tilikausia ei ole oikaistu uuden standardin mukaiseksi. Laatimisperiaatteisiin tehdyt muutokset sisältyvät pitkälti "Rahoitusinstrumentit" -kappaleeseen. Siirtymän vaikutus omaan pääomaan per 1.1.2018 oli -880 tuhatta euroa.

- IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin, joka korvaa tuloutusta koskevan ohjeistuksen, mm. IAS 18:n Tuotot, IAS 11:n Pitkäaikaishankkeet sekä IFRIC 13:n Kanta-asiakasohjelmat. Standardin käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta konsernin kirjattavien tuottojen määrään tai kirjaamisajankohtaan.

2 Yhdistelyperiaatteet

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön ja tytäryritykset, joissa pankilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yrityksessä altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä sijoituskohdetta koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen omistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike, hankitun yhteisön yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Mahdollinen liikearvo kirjataan määrään, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankittujen varojen ja velkojen käyvästä arvosta hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot on kirjattu kuluksi. Määräysvallattomien omistajien osuus on arvostettu määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Hankitut tytäryritykset sisällytetään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat, realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään erillisessä tuloslaskelmassa. Laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Tilikauden voitto tai tappio ja laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eräänä taseessa oman pääoman osana.

Yhteisyritykset

Yhteisyrityksiksi katsotaan sellaiset yhteisjärjestelyt, jossa pankilla on yhteinen määräysvalta yhdessä muiden yhteisjärjestelyn osapuolien kanssa ja järjestely tuo pankille oikeuden järjestelyn nettovarallisuuteen. Yhteisyritykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Sijoitus kirjataan alun perin hankintameno määräisenä, jonka jälkeen konsernin tulososuuden mukainen osuus yhteisyrityksen tilikauden tuloksesta yhdistellään tuloslaskelmaan. Vastaavasti mahdolliset konsernin osuus yhteisyrityksen muun laajan tuloksen eristä kirjataan konsernin laajan tuloksen eriin.

3 Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään jokaisena raportointipäivänä ja aina, kun esiintyy jokin viite siitä, että arvo saattaa olla alentunut. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintameno vähennettynä arvonalentumisilla.

4 Rahoitusinstrumentit

4.1 Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostetaan IFRS 9:n mukaisesti rahoitusvaroihin kuuluva erä käypään arvoon. Jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava erä, siihen lisätään tai siitä vähennetään erän hankkimisesta välittömästi johtuvat transaktiomenot.

Välittömästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen rahoitusvarasta kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä, jos rahoitusvara arvostetaan jaksotettuun hankintameno tai käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä rahoitusvarat luokitellaan johonkin kolmesta seuraavasta erästä:

- jaksotettuun hankintameno arvostettavat,
- käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat tai
- käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat.

Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen velka-instrumenttien osalta perustuu pankin liiketoimintamalliin ja sopimusten mukaisten rahavirtojen luonteeseen.

4.1.1 Jaksotettuun hankintameno arvostettavat rahoitusvarat

Rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintameno silloin, kun sopimuksen mukaiset rahavirrat koostuvat vain pääomalyhennyksistä ja korkovirroista ja pankki on luokitellut sen liiketoimintamalliin, jossa tavoitteena on kerätä sopimuksen mukaiset rahavirrat sopimuksen elinkaaren ajalta.

4.1.2 Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat

Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta silloin, kun sopimuksen mukaiset rahavirrat koostuvat vain pääomalyhennyksistä ja korkovirroista, ja pankki on luokitellut ne liiketoimintamalliin, jossa tavoitteena on toisaalta pitää rahoitusvara kerätäkseen sopimuksen mukaiset rahavirrat, mutta myös mahdollisesti myydä rahoitusvarat ennen eräpäivää.

4.1.3 Käypään arvoon tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat

Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei niitä arvosteta jaksotettuun hankintameno tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjataan pääsääntöisesti sellaiset rahoitusvarat, joiden liiketoimintamallina on käydä aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu ansaintatarkoituksessa lyhyellä aikavälillä.

4.2 Oman pääoman ehtoiset instrumentit

Oman pääoman ehtoiset sijoitukset kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei pankki tee hankintahetkellä sijoituskohtaisesti peruuttamatonta valintaa siitä, että sijoitus arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta.

Konsernilla ei ole käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavia oman pääoman ehtoisia sijoituksia.

4.2.1 Liiketoimintamallien arviointi

Pankki määrittää liiketoimintamallin tavoitteen portfoliokohtaisesti perustuen siihen, miten liiketoimintaa hallinoidaan ja raportoidaan johdolle. Määrittämisessä pankki käyttää lähtökohtana pankin johdon hyväksymää sijoitus- ja luotonantopolitiikkaa.

Liiketoimintamalli kuvaa portfoliokohtaista ansaintamallia, jonka tarkoituksena on joko kerätä pelkästään sopimukseen perustuvia rahavirtoja, kerätä sopimukseen perustuvia rahavirtoja sekä rahoitusvarojen myynnistä saatavia rahavirtoja tai kerätä rahoitusvarojen kaupankäynnistä muodostuvia rahavirtoja.

4.2.2 Rahavirtatestaus

Mikäli liiketoimintamalli on muu kuin kaupankäynti, pankki arvioi perustuvatko sopimukseen liittyvät rahavirrat yksinomaan pääoman ja koron maksuihin (nk. SPPI-testi). Mikäli rahavirtakriteeri ei täyty, kirjataan rahoitusvara käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Tehdessään arviota siitä, koostuvatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja koron maksuista, pankki tarkastelee instrumentin sopimusehtoja. Tämä sisältää arvion muun muassa siitä, sisältääkö rahoitusvara sellaisia sopimusehtoja, jotka voivat muuttaa rahavirtojen ajoitusta tai määrää niin, että SPPI-testin ehdot eivät täyty.

Pankin myöntämissä vähittäispankki- ja yritys-lainoissa on ennenaikainen takaisinmaksuominaisuus. Tämä ominaisuus kuitenkin täyttää rahavirtatestauksen kriteerit, sillä ennenaikaisesti takaisinmaksettavan lainan yhteydessä pankilla on mahdollisuus periä kohtuullinen korvaus ennenaikaisesta sopimuksen päättämisestä.

4.3 Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Arvonalentumista koskeva vähennyserä, odotettavissa oleva luottotappio (ECL), kirjataan kaikista jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista taseeristä sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takaussopimuksista.

Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoitusvaroista kirjataan odotettavissa olevaa tappiota koskeva vähennyserä kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta arvostettavista rahoitusvaroista kirjataan odotettavissa oleva luottotappio käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin. Taseen ulkopuolisten erien osalta odotettavissa oleva luottotappio kirjataan varaukseksi.

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan rahoitusvaran koko voimassaoloajalta silloin, kun rahoitusvaraan liittyvä laiminlyönninriski on raportointipäivänä lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Muissa tapauksissa lasketaan odotettavissa oleva luottotappio perustuen arvioon maksujen laiminlyönnille seuraavan 12 kuukauden kuluessa raportointipäivästä.

Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan jokaisena raportointipäivältä ja ne kuvastavat:

- vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulevien vaihtelualue,
- rahan aika-arvoa ja
- järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja, ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

Laskennassa mukana olevat rahoitusvarat luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen, jotka kuvastavat rahoitusvarojen laadun heikentymistä alkuperäiseen kirjaamiseen.

Vaihe 1: Sopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL.

Vaihe 2: Sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan koko voimassaolon ECL.

Vaihe 3: Laiminlyödyt sopimukset, joille lasketaan koko voimassaolon ECL.

4.3.1 Luottoriskin merkittävä kasvu

Arvioitaessa onko rahoitusinstrumenttiin liittyvä luottoriski kasvanut merkittävästi, tarkastellaan rahoitusinstrumentin odotettavissa olevana voimassaoloaikana toteutuvien laiminlyöntien riskin muutosta. Tätä arviointia tehtäessä verrataan toisiinsa rahoitusinstrumenttiin kohdistuvan laiminlyönnin riskiä raportointipäivänä ja kyseiseen rahoitusinstrumenttiin kohdistuvan laiminlyönnin riskiä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Luottoriskin merkittävä kasvu johtaa lainan siirtämiseen vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Pankin käyttämät indikaattorit tilasiirtymä-arvioinnissa ovat sekä määrällisiä että laadullisia.

Indikaattorit luottoriskin merkittävän kasvun arvioimiselle vaihtelevat eri portfolioiden välillä, mutta suurimpien lainasaamisten (henkilö- ja yritysasiakkaiden luotot) osalta pankki käyttää indikaattoreina mm. muutoksia Käyttäytymisscoring- ja rating-luokitteluuissa sekä tiettyjä laadullisia indikaattoreita kuten lainanhoitojousto-merkintää, tarkkailulistalle joutumista sekä sopimukseen perustuvien maksujen vähintään 30 päivän viivästymistä.

Pankki on automatisoinut tilasiirtymäarviointin, joka perustuu lainatyyppin mukaan henkilöasiakkaiden käyttäytymisscoring-arvojen ja yrityslainojen rating-arvojen muutoksiin sekä laadullisiin indikaattoreihin. Lainakohtaisia tilasiirtymiä seurataan säännöllisin väliajoin.

4.3.2 Määritelmä laiminlyönnille

Oma Säästöpankki on määrittänyt IFRS 9:n mukaisen laiminlyönnin tapahtuvan seuraavissa tilanteissa:

- sopimukseen perustuvat maksut ovat 90 päivää myöhässä,
- laina on perinnässä tai järjestämätön,
- asiakas on velkasaneerauksessa tai konkurssissa tai
- asiakkaan lainoista 20 % tai enemmän täyttää edelliset laiminlyönnin ehdot, jonka seurauksena asiakkaan kaikki lainat tulkitaan laiminlyödyiksi.

Määritelmä vastaa konsernin viranomaisraportoinnissa käyttämää määritelmää. Arvioidessaan sitä, milloin velallinen on laiminlyönnin tilassa pankki huomioi laadullisia indikaattoreita, kuten lainaehto-rikko- ja määrällisiä indikaattoreita kuten rästipäivien määrää käyttämällä sisäisiä ja ulkoisia tietolähteitä velallisen taloudellisesta asemasta.

4.3.3 Odotettu luottotappio -mallin syöttötiedot

Henkilöasiakasluotot ja yritysluotot ovat merkittävimmät pankin portfoliot liiketoiminnalle ja niiden osalta pankki arvostaa luottotappion vähennyserän käyttäen kaavaa $EAD \cdot PD \cdot LGD$ (vastuun määrä maksukyvyttömyshetkellä * maksukyvyttömyyden todennäköisyys * tappio-osuus). Pohjana parametrien määrittämisessä pankki käyttää asiakkaiden historiallista maksukäyttätymisdataa.

Yritysluottojen osalta ECL-parametrien määrittämisessä pankki on käyttänyt rating-muutoksia kuvaamaan siirtymämatrissiin perustuvaa tilastollista mallia. Luottokelpoisuusluokitus (rating) on ulkopuolisen osapuolen tuottama arvo.

Pienempien segmenttien osalta pankki soveltaa ECL-parametrien määrittämisessä yksinkertaista tappiosuhdemallia.

Joukkovelkakirjasijoitusten osalta pankki arvostaa luottotappion vähennyserän käyttäen kaavaa $EAD \cdot PD \cdot LGD$. PD-arvojen syöttötietolähteenä käytetään markkinatietokannasta saatavaa lainakohtaista dataa. Tämän lisäksi pankki soveltaa alhaisen luottoriskin poikkeusta sellaisiin velkakirjasijoituksiin, joiden luottoluokitus on

raportointipäivänä vähintään investment grade -tasolla. Näissä tapauksissa luottotappion vähennyserä lasketaan määrään, joka vastaa 12 kuukauden odotettavissa olevia luottotappioita.

EAD-parametri (exposure at default) edustaa vastuun määrää raportointihetkellä. EAD-parametrin arvossa huomioidaan lainan kirjanpitoarvon ohella yksittäiseen lainaan kohdistuvat lyhennykset maksusuunnitelman mukaisesti. Joihinkin rahoitusinstrumentteihin sisältyvät kuitenkin sekä lainan pääomavettä sitoumus nostamattomaan osuuteen. Nostamaton osuus huomioidaan EAD:ssa koko myönnetyn limiitin osalta.

Konsernin johto seuraa säännöllisesti luottotappion vähennyserän määrän kehitystä jokaisessa segmentissä varmenttaakseen, että malli kuvastaa oikein odotettavissa olevan luottotappion määrää. Tarvittaessa johto tarkentaa laskentaparametreja.

4.3.4 Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen

Kun jaksotettuun hankintamenuun arvostettavaan rahoitusvaraan tai -velkaan tehdään muutos ilman, että tämä johtaa varan tai velan kirjaamiseen pois taseesta, kirjataan tulosvaikutteinen voitto tai tappio. Voitto tai tappio määritetään siten, että se on alkuperäisten sopimukseen perustuvien rahavirtojen ja sopimusehtojen mukaisella korolla diskontattujen muutettujen rahavirtojen välinen erotus.

Esimerkkinä tällaisesta tilanteesta ovat asiakkaalle myönnetyn lainan lyhennyssuunnitelman muutokset tai lyhennysvapaan myöntäminen. Asiakkaan heikentyneestä maksukyvyvystä johtuvat muutokset lainaehtoihin käsitellään luottoriskin merkittävänä kasvuna.

Huomattavien lainaehto- ja tilalle kirjataan uusi laina. Mikäli taseesta pois kirjatun lainan luottoriski on ollut merkittävästi kasvanut, uusi laina kirjataan taseeseen luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneena.

4.4 Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun lainasta ei arvioida enää kertyvän suorituksia ja lopullinen luottotappio pystytään laskemaan. Taseesta pois kirjaamisen yhteydessä aiemmin kirjattu odotettavissa oleva luottotappio peruutetaan ja kirjataan lopullinen luottotappio.

Lainat kirjataan pois taseesta, kun niiden perintätoimenpiteet on suoritettu loppuun tai kun lainan ehtoja muutetaan merkittävästi esimerkiksi uudelleenrahoituksen yhteydessä. Taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti erään Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot, netto.

4.5 Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä rahoitusvelat luokitellaan johonkin seuraavasta erästä:

- jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat tai
- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat.

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja, arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Transaktiomenot on sisällytetty jaksotettuun hankintamenuon arvostettavien rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvelkoihin liittyvät transaktiomenot kirjataan kuluksi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat muodostuvat johdannaisveloista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaan. Konsernilla ei ole raportointi-hetkellä käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia johdannaisvelkoja.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviin rahoitusvelkoihin kirjataan velat luottolaitoksilta, velat yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat.

4.6 Rahoitusvarojen ja -velkojen netotus

Rahoitusvaroja tai -velkoja ei ole netotettu konsernin tilinpäätöksessä.

4.7 Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan raportointipäivän keskikurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmaan sijoitus-toiminnan nettotuottoihin.

4.8 Käteiset varat

Käteiset varat koostuvat kassasta, pankkisaamisista ja alle kolmen kuukauden lyhytaikaisista talletuksista.

4.9 Käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanimukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai, jos toimivia markkinoita ei ole, yleisesti käytettyä

arvostusmenetelmää käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua yleisesti käytettyä arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa laskettaessa. Käyvän arvon määrittämisessä käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattuja rahavirtoja sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arviot luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty.

Taso 1: Täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot.

Taso 2: Käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista).

Taso 3: Käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja ja jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Käypien arvojen hierarkian taso määritellään sijoituskohteen kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan. Siirron käyvän arvon hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

5 Johdannaiset ja suojauslaskenta

Oma Säästöpankki suojaa korollisia velkojaan korkojen muutoksia vastaan korkojohdannaisilla ja soveltaa niihin suojauslaskentaa koskevia määräyksiä sekä seuraa säännöllisesti suojausten tehokkuutta sekä käypien arvojen muutoksia. Pankki noudattaa suojauslaskennassa IFRS 9 -standardin säännöstä, joka antaa mahdollisuuden jatkaa IAS 39 -standardin mukaisen portfoliosuojauslaskennan soveltamista.

Koronvaihtosopimuksilla suojataan kiinteäkorkoista talletuskantaa ja osakejohdannaisia on käytetty suojaamaan talletuksia, joiden tuotto on sidottu osakkeiden arvon muutokseen.

Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ole rahavirtaa suojaavia johdannaisia.

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon ja arvonmuutokset kirjataan tulosvaikutteisesti tai, mikäli sovelletaan suojauslaskentaa, muiden laajan tuloksen eriin. Johdannaissopimusten positiiviset käyvät arvot esitetään taseen varoissa erässä 'Johdannaiset'. Varojen arvostamisessa otetaan huomioon vastapuolen luottoriskiä koskeva oikaisu (CVA).

Johdannaissopimusten negatiiviset käyvät arvot esitetään taseen veloissa erässä 'Johdannaissopimukset'. Arvostamisessa huomioidaan omaa luottoriskiä koskeva oikaisu (DVA). Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon ja niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojaukseen määritettyjen suojauskohteiden ja suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmassa erään 'Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot' ja taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi. Suojaavien johdannaisten korkokulut esitetään korkokuluissa ja tuotot korkotuotoissa.

Johdannaisia ei tehdä kaupankäyntitarkoituksessa. Ennen suojauslaskennan soveltamisen aloittamista suojaavien johdannaisten ja suojauskohteen välinen yhteys (taloudellinen suojaussuhde) ja suojausten tehokkuus dokumentoidaan.

6 Aineettomat hyödykkeet

Konsernitilinpäätöksen merkittävimmät aineettomat hyödykkeet muodostuvat pankkiliiketoiminnassa käytetyistä tietojärjestelmistä sekä yrityshankintojen yhteydessä taseeseen kirjatusta asiakassuhteisiin liittyvistä aineettomista omaisuuseristä.

Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen, jos on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja omaisuus-erän hankintameno on määritettävissä luotettavasti.

Alkuperäinen arvostaminen tapahtuu hankintameno, joka käsittää ostohinnan sisältäen kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Hankintameno ei lueta hyödykkeen käytöstä ja henkilökunnan koulutuksesta aiheutuneita menoja eikä hallinnon menoja ja muita yhteisiä yleismenoja. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineeton hyödyke kirjataan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno.

Aineettomat hyödykkeet kirjataan taseen "Aineettomat hyödykkeet" -erään ja niistä tehtävät poistot kirjataan tuloslaskelman erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

Aineettomien hyödykkeiden hankintameno kirjataan poistoiksi hyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisesti. Aineettomien hyödykkeiden poistot aloitetaan siitä ajankohdasta, jolloin hyödyke on valmis käytettäväksi. Aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vuosittain.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

- Tietojärjestelmät 3–5 vuotta
- Talletuksiin liittyvät asiakassuhteet 6 vuotta
- Muut aineettomat hyödykkeet 3–5 vuotta

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntynyt liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina, kun esiintyy jokin viite siitä, että arvo saattaa olla alentunut. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintameno vähennettynä arvonalentumisilla.

7 Aineelliset hyödykkeet ja sijoituskiinteistöt

Konsernin kiinteistöt jaetaan käyttötarkoituksen mukaan omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja tai pääomalle arvonnousua. Jos kiinteistöä käytetään sekä omassa että sijoituskäytössä, esitetään varat erikseen vain, jos ne voidaan myydä erikseen. Jako perustuu tällöin eri käytössä olevien neliömetrien suhteeseen.

Mikäli nämä osat pystyttäisiin myymään erikseen, ne käsitellään kirjanpidossa erikseen käyttötarkoituksen mukaisesti. Jos osat eivät ole erikseen myytävissä, käsitellään kiinteistöä sijoituskiinteistönä vain, jos ainoastaan vähäinen osa kiinteistöstä on omassa tai henkilökunnan käytössä. Jos osia ei voida myydä erikseen, luokitellaan tila suuremmissa käytössä olevan tilan käyttöön perustuen.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan taseessa erään "Aineelliset hyödykkeet" ja sijoituskiinteistöt erään "Sijoitusomaisuus". Tuloslaskelmassa oman käytön kiinteistöön liittyvät tuotot kirjataan erään "Liiketoiminnan muut tuotot" ja kulut erään "Liiketoiminnan muut kulut". Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan kaikista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä". Sijoituskiinteistöjen nettotuotot, mukaan lukien tehdyt poistot ja arvonalentumiset, sisältyvät erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Luovutuksista tai käytöstä poistamisesta aiheutuvat voitot tai tappiot kirjataan saatujen tuottojen ja tasearvon erotuksena.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja sijoituskiinteistöt arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuun. Poistot perustuvat arvioihin hyödykkeiden taloudellisista käyttöajoista. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioitua suurempaa taloudellista hyötyä tai taloudellinen käyttöaika pitenee.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

- Rakennukset 10–40 vuotta
- Koneet ja kalusto 5–8 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet 3–10 vuotta

8 Vuokrasopimukset

Konserni toimii vuokralle antajana IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin mukaisella muulla vuokrasopimuksella omistamissaan asuin- ja liikehuoneistoissa. Vuokratuotot kirjataan tasaerinä tuloslaskelmaan eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" tai "Liiketoiminnan muut tuotot".

Konserni toimii vuokralle ottajana IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin mukaisella muulla vuokrasopimuksella liiketoiminnassa käytössä olevista tiloista ja it-laitteista. Vuokratulot kirjataan tasaisesti vuokrasopimuksen aikana tuloslaskelman "Liiketoiminnan muut kulut" -erään.

9 Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, velvoitteen täyttäminen on todennäköistä ja johto voi luotettavalla tavalla arvioida velvoitteen määrän. Jos osasta velvoitetta on varmuus saada korvausta kolmannelta osapuolelta, kirjataan korvaus erillisenä eränä. Varaukset tarkistetaan jokaisena raportointipäivänä ja oikaistaan tarvittaessa. Varaus arvostetaan sen määrän nykyarvoon, jota odotetaan velvoitteen täyttämiseksi.

10 Työsuhde-etuudet

Konsernin IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin piiriin kuuluvat työsuhde-etuudet koostuvat lyhytaikaisista työsuhde-etuuksista, työsuhteen päättämiseen liittyvistä etuuksista ja työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista.

Lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia ovat esimerkiksi palkat ja luontaisedut, vuosilomat, tulospalkkiot ja lisävakuumukset, jotka odotetaan maksettavan kokonaisuudessaan 12 kuukauden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät suorittavat asianomaisen työn.

Työsuhteen päättämiseen perustuvat etuudet koostuvat irtisanomiskorvauksista. Työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevat eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspuhjaiksi ja maksupuhjaiksi järjestelyiksi. Etuuspuhjaiset järjestelyt ovat pitkälti lisäeläketurvan sisältäviä sopimuksia.

Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä konserni maksaa kiinteitä eläkevakuutusmaksuja eläkevakuutusyhtiöille eikä tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta lisämaksujen suorittamiseen, jos eläkevakuutusyhtiö ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Kulut kirjataan sen tilikauden kuluksi, jota maksu koskee.

Etuuspuhjaisissa järjestelyissä konsernille jää velvoitteita tilikauden maksujen jälkeen. Etuuspuhjaisissa eläkejärjestelyissä velkaeränä esitetään järjestelystä johtuvien velvoitteiden nykyarvo raportointipäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyväällä arvolla. Konserni käyttää ulkopuolista aktuaaria määrittämään työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista johtuvat velvoitteet.

11 Tuloutusperiaatteet

11.1 Korkotuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan sopimuksen juoksuajalle. Korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelmassa erään 'Korkokate'.

11.2 Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti palvelun tai toimenpiteen suorittamisen yhteydessä. Useampaa vuotta koskevista palkkioista tuloutetaan tilikaudelle kuuluva osuus.

Palkkiokulut sisältävät myös rahoituksen hankkimiseen liittyviä kuluja.

11.3 Sijoitustoiminnan nettotuotot

Sijoitustoiminnan nettotuottoihin kirjataan myyntivoitot ja -tappiot sekä arvostusvoitot ja -tappiot ja osinkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusinstrumenteista sekä kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot ja sijoituskiinteistöjen nettotuotot. Osinkotuotot on kirjattu silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Lisäksi erään kirjataan valuuttatoiminnan nettotuotot sekä käyvän arvon suojauslaskennan nettotuotot.

12 Tuloverot

Konsernin tuloslaskelmaan kirjataan konserniin kuuluvien yhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu ja laskennallisten verojen muutos. Verot kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien eriä, jotka liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjaan kyseisiin eriin. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista ja vähennyskelpoisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

13 Toimintasegmentit

Pankin pankkiliiketoiminta muodostaa yhden IFRS 8 Toimintasegmentit -standardin mukaan määritellyn segmentin. Pankin liiketoimintamalliin ja toiminnan luonteeseen perustuen koko konsernia käsitellään raportoitavana segmenttinä. Konsernin ylimpänä päätöksentekijänä toimii pankin hallitus.

Pankkitoiminnan merkittävimmät tuottoerät ovat korkokate, palkkiotuotot nettona ja sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat hallintokulut ja liiketoiminnan muut kulut. Pankin asiakkuudet muodostuvat suuresta määrästä asiakkuuksia, eikä yksittäisen asiakaskokonaisuuden määrä ylitä 10 %:a konsernin kokonaistuotoista. Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomen alueella.

14 Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti vaatii konsernin johdolta tiettyjä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettyjen erien määrään ja liitteinä annettuihin tietoihin. Johdon keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja raportointipäivän keskeisiä epävarmuustekijöitä. Ne liittyvät keskeisesti mm. käyvän arvon arviointiin, rahoitusvarojen, lainojen ja muiden saamisten sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

14.1 Rahoitusvarojen arvonalentuminen

IFRS 9:n mukainen rahoitusvarojen arvonalentumisen malli vaatii johdolta päätöksiä, arvioita ja oletuksia erityisesti seuraavissa aiheissa:

- laskentamallien valinta ja määrittely,
- arvioitaessa onko rahoitusinstrumenttiin liittyvä luottoriski lisääntynyt alkuperäisen kirjaamisen jälkeen merkittävästi ja
- tulevaisuuteen suuntautuvan informaation huomioiminen odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamisessa.

14.2 Käyvän arvon arviointi

Johdon harkintaa käytetään myös tapauksissa, joissa rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla. Jos käytettyjen arvostusmallien pohjaksi ei ole käytettävissä markkinoilta todennettavissa olevia syöttötietoja, on johdon arvioitava mitä muita syöttötietoja käyvän arvon laskemiseksi käytetään. Käyvän arvon määrittämisen periaatteita kuvataan tarkemmin laatimisperiaatteissa kohdassa 'Käyvän arvon määrittäminen'.

Johto arvioi, milloin se katsoo, että rahoitusinstrumenttien markkinat eivät ole toimivat. Lisäksi arvioitavaksi tulee, onko yksittäinen rahoitusinstrumentti aktiivisen kaupankäynnin kohteena ja onko markkinoilta saatava hintatieto luotettava indikaatio rahoitusinstrumentin käyvästä arvosta.

14.3 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentuminen

Johto arvioi jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentumisia. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentumistestaus vaatii johdon harkintaa ja arviota hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämästä rahamäärästä, taloudellisesta vaikutusajasta ja käytettävästä diskonttauskorosta.

14.4 Liiketoimintojen yhdistäminen

Johdon harkintaa ja arvioita käytetään liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä luovutettujen osakkeiden vastaanotettujen varojen ja velkojen käypien arvojen määrittelystä.

15 Uudet IFRS-standardit ja tulkinnat, jotka eivät vielä ole voimassa

Konserni ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien tai, mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

15.1 Uusi IFRS 16 Vuokrasopimukset

Konserni ottaa käyttöön uuden IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin 1.1.2019 alkavalla tilikaudella, jolloin sen soveltaminen tulee pakolliseksi. Standardi korvaa IAS 17 -standardin ja IFRIC 4 Miten määritellään, sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen. Uusi standardi tuo muutoksia vuokrattujen toimitilojen ja laitteiden kirjaamiseen. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralleottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelkana sekä siihen liittyvänä omaisuus-eränä. Taseelle kirjatusta omaisuuserästä kirjataan poistot ja vuokrasopimusvelasta korkokulut. Vuokralleantajien kirjanpitokäsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena eli vuokrasopimukset luokitellaan operatiivisiin tai rahoitusleasingsopimuksiin.

Oma Säästöpankki aikoo soveltaa IFRS 16 -standardin sisältämää poikkeussääntöä, jonka mukaan kestoltaan enintään 12 kuukautta pitkiä tai arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia ei tulla kirjaamaan taseeseen. Konserni käyttää siirtymävaiheessa yksinkertaistettua soveltamistapaa. Vuokrasopimusvelka määritetään siten, että jäljellä olevat vuokrat diskontataan nykyarvoon käyttäen lisäluoton korkoa soveltamisen aloittamishetkellä.

IFRS 16:n käyttöönotto ei vaikuta merkittävästi konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Taseen varat ja velat kasvavat standardin käyttöön oton myötä noin 6 milj. euroa.

Muilla julkistetuilla uusilla standardeilla tai standardimuutoksilla ja tulkinnoilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Oma Säästöpankin konsernitalinpäätökseen.

K3 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Varat 31.12.2018 (1000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Johdannaiset, suojauslaskennassa	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	18 521	-	-	-	18 521	18 521
Saamiset luottolaitoksilta	58 832	-	-	-	58 832	58 832
Saamiset asiakkailta	2 526 932	-	84	-	2 527 016	2 527 016
Johdannaiset, suojauslaskennassa	-	-	-	1 593	1 593	1 593
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	-	228 480	179	-	228 659	228 659
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	-	-	36 592	-	36 592	36 592
Rahoitusvarat yhteensä	2 604 285	228 480	36 855	1 593	2 871 214	2 871 214
Sijoituskiinteistöt					7 176	9 006
Muut kuin rahoitusvarat					36 271	36 271
Varat 31.12.2018	2 604 285	228 480	36 855	1 593	2 914 661	2 916 491
Velat 31.12.2018 (1000 euroa)	Muut velat	Johdannaiset, suojauslaskennassa	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo		
Velat luottolaitoksille	89 793	-	89 793	89 793		
Velat asiakkaille	1 757 911	-	1 757 911	1 757 911		
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	714 863	-	714 863	714 863		
Johdannaiset, suojauslaskennassa	-	-	-	-		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	25 200	-	25 200	25 200		
Rahoitusvelat yhteensä	2 587 767		2 587 767	2 587 767		
Muut kuin rahoitusvelat			36 564	36 564		
Velat 31.12.2018	2 587 767		2 624 331	2 624 331		

Varat 31.12.2017 (1000 euroa)	Lainat ja muut saamiset	Eräpäivään asti pidettävät	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Suojaavat johdannaiset	Myytävissä olevat	Muut kuin rahoitusvarat	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	265 265	-	-	-	-	-	265 265	265 265
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat	-	-	332	-	-	-	332	332
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	73 847	-	-	-	-	-	73 847	73 847
Lainat ja saamiset asiakkailta	2 137 868	-	-	-	-	-	2 137 868	2 137 868
Johdannaiset	-	-	-	1 676	-	-	1 676	1 676
Sijoitusomaisuus	-	1 989	-	-	192 263	-	194 252	195 664
<i>Saamistodistukset</i>	-	1 989	-	-	150 647	-	152 636	152 636
<i>Osakkeet ja osuudet</i>	-	-	-	-	33 380	-	33 380	33 380
<i>Sijoituskiinteistöt</i>	-	-	-	-	8 236	-	8 236	9 648
Aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-	6 515	6 515	6 515
Tuloverosaamiset	-	-	-	-	-	-112	-112	-112
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	1 240	1 240	1 240
Muut saamiset	-	-	-	-	-	45 684	45 684	45 684
Varat 31.12.2017	2 476 980	1 989	332	1 676	192 263	53 327	2 726 567	2 727 979
Velat 31.12.2017 (1000 euroa)	Suojaavat johdannaiset	Muut rahoitusvelat	Muut kuin rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo			
Velat luottolaitoksille	-	35 993	-	35 993	35 993			
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	1 639 304	-	1 639 304	1 639 304			
Johdannaiset	2 222	-	-	2 222	2 222			
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	736 961	-	736 961	736 961			
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	-	28 000	-	28 000	28 000			
Varaukset	-	-	313	313	313			
Tuloverovelat	-	-	1 441	1 441	1 441			
Laskennalliset verovelat	-	-	19 119	19 119	19 119			
Muut velat	-	-	21 730	21 730	21 730			
Velat 31.12.2017	2 222	2 440 258	42 603	2 485 083	2 485 083			

K4 Käteiset varat

(1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Kassa	7 626	7 131
Suomen Pankin shekkitili	10 895	258 134
Käteiset varat yhteensä	18 521	265 265

K5 Lainat ja saamiset

(1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta		
Vaadittaessa maksettavat	40 884	58 394
Muut	17 948	15 453
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta yhteensä	58 832	73 847
Lainat ja saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		
Lainat	2 450 631	2 078 443
Käytetyt tililuotot	52 114	37 425
Valtion varoista välitetyt lainat	312	507
Luottokortit	23 761	21 457
Pankkitakaussaamiset	198	36
Lainat ja saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä yhteensä	2 527 016	2 137 868
Lainat ja saamiset yhteensä	2 585 848	2 211 715
IAS 39 Arvon alentumistappiot lainoista ja muista saamisista		
Arvon alentumistappiot 1.1.	n/a	8334
+ Arvon alentumistappioiden lisäykset	n/a	2 620
- Arvon alentumistappioiden peruutukset	n/a	-2 157
+/- Saamisryhmäkohtaisten arvon alentumistappioiden muutos	n/a	-76
Arvon alentumistappiot kauden lopussa	n/a	8 720
- Lopulliset luottotappiot	n/a	2 213
Luottotappiot 31.12.	n/a	2 213

IFRS 9 Odottavissa olevat luottotappiot - muutokset luottotappiovarauksessa

Saamiset luottolaitoksilta, jaksotettuun hankintamenoon (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	1	12	-	13
Siirrot vaiheeseen 1	1	-12	-	-11
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Uudet saamiset	154	-	-	154
Lyhennykset ja erääntyneet saamiset	-1	-	-	-1
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus	-	-	-	-
Luottoriskin muutoksen vaikutus	5	-	-	5
Laskentamallin muutosten vaikutus	-	-	-	-
Manuaalisten korjausten vaikutus	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	160	-	-	160

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, jaksotettuun hankintamenoon (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	1 001	1 658	7 090	9 749
Siirrot vaiheeseen 1	92	-419	-112	-439
Siirrot vaiheeseen 2	-107	273	-329	-162
Siirrot vaiheeseen 3	-106	-60	3 210	3 045
Uudet saamiset	869	635	260	1 763
Lyhennykset ja erääntyneet saamiset	-243	-234	-2 476	-2 952
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	-4	-0	-1 178	-1 183
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus	-	-	-	-
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-158	-384	1 782	1 240
Laskentamallin muutosten vaikutus	-	-	-	-
Manuaalisten korjausten vaikutus	-	356	-	356
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	1 345	1 825	8 247	11 417

IFRS 9 Odotettavissa olevat luottotappiot - muutokset luottotappiovarauksessa

Taseen ulkopuoliset erät (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	295	331	84	710
Siirrot vaiheeseen 1	191	-193	-1	-3
Siirrot vaiheeseen 2	-5	7	-2	-
Siirrot vaiheeseen 3	-1	-0	1	-
Uudet saamiset	195	72	60	327
Lyhennykset ja erääntyneet saamiset	-296	-46	-53	-394
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus	-	-	-	-
Luottoriskin muutoksen vaikutus	4	-50	0	-46
Laskentamallin muutosten vaikutus	-	-	-	-
Manuaalisten korjausten vaikutus	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	384	121	89	594

K6 Johdannaiset ja suojauslaskenta

Varat (1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Käypää arvoa suojaavat		
Korkojohdannaiset	1 519	1 470
Muut suojaavat johdannaiset		
Osake- ja osakeindeksijohdannaiset	74	206
Johdannaisvarat yhteensä	1 593	1 676
Velat (1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Käypää arvoa suojaavat		
Korkojohdannaiset	-	2 222
Johdannaisvelat yhteensä	-	2 222
Suojatun kohteen arvonmuutos / Käyvän arvon suojaus	-1 884	598
Suojatun kohteen arvonmuutos / Muut suojaavat johdannaiset	436	437

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja johdannaisten käyvät arvot 31.12.2018 (1000 euroa)	Jäljellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot		
	alle 1 v	1–5 v	yli 5v	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus	5 000	365 000	-	370 000	1 519	-
Koronvaihtosopimukset	5 000	365 000	-	370 000	1 772	-
Cva- ja Dva-oikaisut					-252	-
Muut suojaavat johdannaiset	18 543	59 172	-	77 715	74	-
Osake- ja osakeindeksijohdannaiset	18 543	59 172	-	77 715	250	-
Cva- ja Dva-oikaisut					-176	-
Johdannaiset yhteensä	23 543	424 172	-	447 715	1 593	-

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja johdannaisten käyvät arvot 31.12.2017 (1000 euroa)	Jäljellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot		
	alle 1 v	1–5 v	yli 5v	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Koronvaihtosopimukset	15 000	270 000	-	285 000	1 470	2 222
Muut suojaavat johdannaiset						
Osake- ja osakeindeksijohdannaiset	23 422	44 767	-	68 189	206	-
Johdannaiset yhteensä	38 422	314 767	-	353 189	1 676	2 222

K7 Sijoitusomaisuus

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
IFRS 9, 1.1.2018 alkaen		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		
Saamistodistukset	439	n/a
Osakkeet ja osuudet	36 157	n/a
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat yhteensä	36 596	n/a
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Saamistodistukset	228 480	n/a
Osakkeet ja osuudet	-	n/a
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat yhteensä	228 480	n/a
IAS 39, 31.12.2017 asti		
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	n/a	150 647
Osakkeet ja osuudet	n/a	33 380
Myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä	n/a	184 027
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset		
Saamistodistukset	n/a	1 989
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset yhteensä	n/a	1 989
Sijoituskiinteistöt	7 176	8 236
Sijoitusomaisuus yhteensä	272 253	194 253

Sijoituskiinteistöjen muutokset (1 000 euroa)

31.12.2018

31.12.2017

Hankintameno 1.1.	13 671	13 863
+ Lisäykset	554	350
- Vähennykset	-1 639	-542
+/- Siirrot	49	0
Hankintameno kauden lopussa	12 635	13 671
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1.	-5 435	-4 536
+/- Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	186	-42
- Poistot	-410	-521
+/- Arvonalentumiset ja niiden palautukset	201	
+/- Muut muutokset		-336
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot kauden lopussa	-5 458	-5 435
Kirjanpitoarvo 1.1.	8 236	9 327
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	7 176	8 236

IFRS 9 Odotettavissa olevat luottotappiot - muutokset luottotappiovarauksessa

Saamistodistukset, jaksotettuun hankintamenoon (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	84	11	-	95
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-1	14	-	13
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Uudet saamistodistukset	12	2	-	13
Lyhennykset ja erääntyneet saamiset	-40	-4	-	-44
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus	-	-	-	-
Luottoriskin muutoksen vaikutus	4	2	-	6
Laskentamallin muutosten vaikutus	-	-	-	-
Manuaalisten korjausten vaikutus	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	59	24	-	83
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset, jaksotettuun hankintamenoon (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	389	-	-	389
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-1	9	-	7
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Uudet saamistodistukset	161	16	-	176
Erääntyneet saamistodistukset	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus	-	-	-	-
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-108	-	-	-108
Laskentamallin muutosten vaikutus	-	-	-	-
Manuaalisten korjausten vaikutus	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	440	25	-	464

Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalentumistappiot (1 000 euroa)	Saamis-todistukset	Osakkeet ja osuudet	Kaikki yhteensä
Arvonalentumistappiot 1.1.2017	0	1 366	1 366
+ Arvonalentumistappioiden lisäykset	0	66	66
- Arvonalentumistappioiden peruutukset	0	-41	-41
Arvonalentumistappiot 31.12.2017	0	1 391	1 391

Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat ja käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (1 000 euroa) 31.12.2018	Oman pääoman ehtoiset				Vieraan pääoman ehtoiset				Kaikki yhteensä
	Käyvän arvon rahaston kautta arvostettavat	Tulos- vaikutteisesti arvostettavat	Jaksotettavaan hankintameno arvostettavat	Yhteensä	Käyvän arvon rahaston kautta arvostettavat	Tulos- vaikutteisesti arvostettavat	Jaksotettavaan hankintameno arvostettavat	Yhteensä	
Noteeratut									
Julkisyhteisöiltä	-	-	-		104 656	-	-	104 656	104 656
Muilta	-	15 202	-	15 202	122 242	-	-	122 242	137 444
Muut									
Muilta	-	21 215	-	21 215	1 583	179	-	1 762	22 977
Yhteensä	-	36 417		36 417	228 480	179		228 659	265 076

Myytävissä olevat rahoitusvarat ja eräpäivään asti pidettävät sijoitukset (1 000 euroa) 31.12.2017	Myytävissä olevat saamistodistukset	Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet			Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Kaikki yhteensä
	Käypään arvoon	Käypään arvoon	Hankintamenoon	Yhteensä	Jaksotettuun hankintamenoon	
Noteeratut						
Julkisyhteisöiltä	52 455	13 147	-	13 147	-	65 602
Muilta	95 661	11 891	-	11 891	1 989	109 541
Muut kuin noteeratut						
Muilta	2 531	-	8 342	8 342	-	10 873
Yhteensä	150 647	25 038	8 342	33 380	1 989	186 016

K8 Aineettomat hyödykkeet

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Muut aineettomat oikeudet	3 816	4 834
Tietojärjestelmät	430	665
Talletuksiin liittyvät asiakassuhteet	3 326	4 101
Muut	60	68
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	269	727
Liikearvo	954	954
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	5 039	6 515

Aineettomien hyödykkeiden muutokset 2018 (1 000 euroa)	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat oikeudet	Liikearvo
Hankintameno 1.1.	727	8 023	954
+ Lisäykset	288	0	0
- Vähennykset	-122	0	0
+/- Siirrot	-624	0	0
Hankintameno 31.12.	269	8 023	954
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1.		-3 189	0
+/- Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		0	0
- Poistot		-1 018	0
- Arvonalentumiset		0	0
+/- Muut muutokset		0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 31.12.		-4 207	0
Kirjanpitoarvo 1.1.	727	4 832	954
Kirjanpitoarvo 31.12.	269	3 815	954

Aineettomien hyödykkeiden muutokset 2017 (1 000 euroa)	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat oikeudet	Liikearvo
Hankintameno 1.1.	1 177	5 023	954
+ Lisäykset	0	3 000	0
+/- Siirrot	-450	0	0
Hankintameno 31.12.	727	8 023	954
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1.	0	-2 770	0
+/- Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	0
- Poistot	0	-425	0
- Arvonalentumiset	0	0	0
+/- Muut muutokset	0	6	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 31.12.	0	-3 189	0
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 177	2 252	954
Kirjanpitoarvo 31.12.	727	4 832	954

K9 Aineelliset hyödykkeet

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Omassa käytössä olevat kiinteistöt	15 130	15 029
Maa- ja vesialueet	352	353
Rakennukset	14 778	14 676
Koneet ja kalusto	1 027	1 422
Muut aineelliset hyödykkeet	287	287
Keskeneräiset hankinnat	103	609
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	16 547	17 348

Aineellisten hyödykkeiden muutokset 2018 (1 000 euroa)	Omassa käytössä olevat kiinteistöt			
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	371	23 790	9 928	287
+ Lisäykset	0	179	194	0
- Vähennykset	0	0	-137	0
+/- Siirrot	0	1 203	0	0
Hankintameno 31.12.	371	25 172	9 985	287
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1.	-19	-9 114	-8 506	0
+/- Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	38	0
- Poistot		-1 280	-490	0
- Arvonalentumiset	0	0	0	0
+/- Muut muutokset	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 31.12.	-20	-10 394	-8 958	0
Kirjanpitoarvo 1.1.	352	14 676	1 422	287
Kirjanpitoarvo 31.12.	352	14 778	1 027	287

Omassa käytössä olevat kiinteistöt

Aineellisten hyödykkeiden muutokset 2017 (1 000 euroa)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	408	22 360	9 419	288
+ Lisäykset	0	272	585	0
- Vähennykset	-37	-78	-76	-1
+/- Siirrot	0	1 236	0	0
Hankintameno 31.12.	371	23 790	9 928	287
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1.	-18	-7 693	-8 052	0
+/- Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	37	73	0
- Poistot	-	-1 401	-527	0
- Arvonalentumiset	0	-57	0	0
+/- Muut muutokset	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 31.12.	-19	-9 114	-8 506	0
Kirjanpitoarvo 1.1.	391	14 667	1 367	288
Kirjanpitoarvo 31.12.	352	14 676	1 422	287

K10 Muut varat

(1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Maksujenvälityssaamiset	32	23
Siirtosaamiset	11 835	12 059
Korot	6 660	6 934
Muut ennakkomaksut	0	127
Muut siirtosaamiset	5 175	4 998
Muut	419	16 254
Muut varat yhteensä	12 286	28 337

Vertailuvuoden luvuissa erä 'Muut' sisälsi emoyhtiön hallussa olleiden osakkeiden avoimien myyntien saamia n. 15,6 milj. euroa

K11 Verosaamiset ja -velat

(1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Verosaamiset		
Tuloverosaamiset	1 057	0
Laskennalliset verosaamiset	1 342	1 128
Verosaamiset yhteensä	2 399	1 128
Verovelat		
Tuloverovelka	0	1 441
Laskennalliset verovelat	20 866	19 119
Verovelat yhteensä	20 866	20 560

Laskennalliset verosaamiset (1 000 euroa)	1.1.2018	IFRS 9 -siirtymän vaikutus 1.1.2018	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2018
Myytavissä olevista rahoitusvaroista	49	-49	-	-	0
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	-	48	56	0	104
Rahavirran suojauksesta	0	0		0	0
Aineellisista hyödykkeistä	455	0	-40	0	414
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	121	0	-64	-22	35
Arvon alentumisista	0	0		0	0
Vahvistetuista tappioista	540	0	-48	0	491
Johdannaisista	75	0	-75	0	0
Muista eristä	0	429	-133	0	297
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	1 240	428	-304	-22	1 342

Laskennalliset verovelat (1 000 euroa)	1.1.2018	IFRS 9 -siirtymän vaikutus 1.1.2018	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2018
Verotuksellisista varauksista	17 094	-	2 415	0	19 509
Myytavissä olevista rahoitusvaroista	1 095	-1 095	-	-	0
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	-	1 303	-643	0	659
Rahavirran suojauksesta	0	-	0	0	0
Aineettomista hyödykkeistä	0	-	0	0	0
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	0	-	0	0	0
Johdannaisista	0		0	0	0
Liiketoimintojen hankinnasta	930	-	-265	0	665
Muista eristä	0	-	32	0	32
Laskennalliset verovelat yhteensä	19 119	208	1 539	0	20 866

Laskennalliset verosaamiset (1 000 euroa)	1.1.2017	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2017
Myytävässä olevista rahoitusvaroista	368	-319	0	49
Rahavirran suojauksesta	3	-3	0	0
Aineellisista hyödykkeistä	190	136	0	326
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	34	87	0	121
Arvonalentumisista	212	-83	0	129
Vahvistetuista tappioista	480	60	0	540
Johdannaisista	60	15	0	75
Muista eristä	0	-112	0	0
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	1 347	-219	0	1 128

Laskennalliset verovelat (1 000 euroa)	1.1.2017	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2017
Verotuksellisista varauksista	14 609	2 485	0	17 094
Myytävässä olevista rahoitusvaroista	2 345	-1250	0	1 095
Rahavirran suojauksesta	0	0	0	0
Aineettomista hyödykkeistä	0	0	0	0
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	0	0	0	0
Johdannaisista	0	0	0	0
Liiketoimintojen hankinnasta	385	545	0	930
Muista eristä	0	0	0	0
Laskennalliset verovelat yhteensä	17 339	1 780	0	19 119

K12 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille ja velat luottolaitoksille

(1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Velat luottolaitoksille		
Vaadittaessa maksettavat	11 871	14 644
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	77 923	21 349
Velat luottolaitoksille yhteensä	89 793	35 993
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		
Talletukset	1 755 760	1 639 422
Vaadittaessa maksettavat	1 542 386	1 420 786
Muut	213 375	218 636
Muut rahoitusvelat	267	479
Vaadittaessa maksettavat	0	0
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	267	479
Ottolainauksen käyvän arvon muutos	1 884	-598
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä	1 757 911	1 639 304
Velat luottolaitoksille, yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä	1 847 704	1 675 350

K13 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Joukkovelkakirjalainat	582 908	583 045
Sijoitustodistukset	131 955	153 916
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	714 863	736 961

Joukkovelkakirjalainojen maturiteetit	Nimellisarvo	Korko	Liikkeellelaskuvuosi	Eräpäivä	Kirjanpitoarvo	
					2018	2017
Oma Säästöpankki Oyj 16.4.2018	100 000	(marginaali 0,930 %) / vaihtuva	2015	16.4.2018	-	99 980
Oma Sp Oyj 6.5.2019	110 000	(marginaali 1,000 %) / vaihtuva	2016	6.5.2019	109 978	109 916
Oma Sp Oyj 3.4.2020	125 000	(marginaali 0,880 %) / vaihtuva	2017	3.4.2020	124 919	124 855
Oma Sp Oyj 12.12.2022	350 000	0,125 % / kiinteä	2017–2018	12.12.2022	348 010	248 294
					582 908	583 045

Nimellisarvoilla painotettu kesikorko 0,345 % (0,639 %)

Sijoitustodistuksien maturiteetit					Kirjanpitoarvo yhteensä	
	Alle 3 kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk		
	31.12.2018	106 973	24 983	-	-	131 955
	31.12.2017	90 978	56 949	5 988	-	153 916

K14 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

(1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Pääomalainat	200	200
Debentuurit	25 000	27 800
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla yhteensä	25 200	28 000

Velkojen yksilöintitiedot	31.12.2018	31.12.2017	Korko, %	Eräpäivä
Säästöpankkien debentuurilaina I/2013		2 800	2,35 %	15.5.2018
Oma Sp debentuurilaina I/2014	10 000	10 000	2,65 %	20.5.2019
Oma Sp debentuurilaina I/2017	15 000	15 000	1,25 %	1.2.2023
	25 000	27 800		

Omiin varoihin luettu määrä	31.12.2018	31.12.2017
Oma Sp debentuurilaina I/2014	767	2 766
Oma Sp debentuurilaina I/2017	12 265	15 000
Yhteensä	13 031	17 766

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Konserni pidättää itselleen kaikkien lainojen osalta oikeuden lunastaa laina joko kokonaan tai osittain takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikainen takaisinmaksu on kuitenkin mahdollista ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla, lukuun ottamatta vähäisiä lunastuksia, jotka pankki edelleen myy lyhyen ajan sisällä lunastuksesta.

Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34 §:n mukaisena debentuurilainana. Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus.

K15 Varaukset ja muut velat

(1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Varaukset		
Eläkevaraukset	176	313
Odotetut luottotappiot annetuista luottositoumuksista	594	0
Varaukset yhteensä	770	313
Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	6 371	14 909
Siirtovelat	8 455	6 463
Korkovelat	1 352	1 321
Saadut korkoennakot	1 505	1 359
Muut siirtovelat	5 512	3 716
Saadut ennakkomaksut	86	67
Muut	103	358
Muut velat yhteensä	14 928	21 729
Varaukset ja muut velat yhteensä	15 698	22 042
Varausten muutokset		
	31.12.2018	31.12.2017
Varaukset 1.1.	313	427
Vähennys etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-137	-114
Lisäys odotetut luottotappiot annetuista luottositoumuksista	594	0
Varaukset 31.12.	770	313

Varaukset muodostuvat etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, joita kuvataan tarkemmin liitetiedossa K28 Eläkevelka.

K16 Oma pääoma

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Osakepääoma	24 000	24 000
Vapaat rahastot	139 616	110 268
Käyvän arvon rahasto	2 220	4 181
Käypään arvoon arvostamisesta	2 220	4 181
Rahavirran suojauksesta	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	137 396	106 087
Muut vapaat rahastot	0	0
Kertyneet voittovarot	125 964	106 439
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	105 761	82 231
Tilikauden voitto (tappio)	20 203	24 208
Oma pääoma yhteensä	289 580	240 706
Oma Säästöpankki Oyj osakkeenomistajien osuus	289 580	240 706
Määräysvallattomien omistajien osuus	750	778
Oma pääoma yhteensä	290 330	241 484
Erittely käyvän arvon rahastosta	2018	2017
Käyvän arvon rahasto 31.12.2017	4 181	
IFRS 9 -siirtymän vaikutus	-2 181	
Käyvän arvon rahasto 1.1.	1 999	7 907
Käyvän arvon muutos, osakkeet ja osuudet	0	-3 629
Käyvän arvon muutos, muut rahoitusinstrumentit	212	-1 029
Laskennalliset verot	74	932
Siirrot erien välillä	-64	0
Käyvän arvon rahasto 31.12.	2 220	4 181
Erittely rahavirran suojauksen muutoksista	2018	2017
Rahavirran suojaus 1.1.	0	3
Laskennalliset verot	0	0
Siirrot erien välillä	0	-3
Rahavirran suojaus 31.12.	0	0

Osakkeet ja osinko-oikeus

Osakkeiden lukumäärä on 29 585 000 kpl ja osakkeen äänimäärä 1 ääni / osake. Osakkeella ei ole nimellisarvoa.

Osakeomistus jakautuu seuraavasti:

	Omistus 31.12.2018		Omistus 31.12.2017	
	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osakkeista, %	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osakkeista, %
Etelä-Karjalan Säästöpankkisäätiö	10 425 000	35,2	11 100 000	44,2
Parkanon Säästöpankkisäätiö	3 400 000	11,5	3 400 000	13,6
Töysän Säästöpankkisäätiö	3 000 000	10,1	3 000 000	12,0
Kuortaneen Säästöpankkisäätiö	2 000 000	6,8	2 000 000	8,0
Hauhon Säästöpankkisäätiö	1 680 000	5,7	1 680 000	6,7
Rengon Säästöpankkisäätiö	1 120 000	3,8	1 120 000	4,5
Suodenniemen Säästöpankkisäätiö	800 000	2,7	800 000	3,2
Elo Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö	788 405	2,7	-	-
Pyhäselän Oma Osuuskunta	758 850	2,6	758 850	3,0
Joroisten Oma Osuuskunta	689 150	2,3	689 150	2,7
10 suurinta omistajaa	24 661 405	83,4	24 548 000	97,9
Muut	4 923 595	16,6	539 200	2,1
Yhteensä	29 585 000	100,0	25 087 200	100,0

Vuoden 2017 lukumäärät on muutettu vertailukelpoiksi huomioiden marraskuussa 2018 tapahtunut split.

Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous 9.11.2018 päätti lisätä yhtiön osakkeiden lukumäärää osakesplitin avulla antamalla osakkeenomistajille maksutta uusia osakkeita omistusten mukaisessa suhteessa siten, että kutakin osaketta kohti annettiin 49 uutta osaketta. Osakkeiden jakamisen jälkeen yhtiön osakkeiden kokonaislukumääräksi tuli 29 596 700 osaketta.

Yhtiö toteutti listautumisannin 19.11.–29.11.2018. Osakkeen merkintähinta oli 7 euroa/osake ja annissa merkittiin yhteensä 4 500 000 osaketta.

Hallitus hyväksyi tehdyt, kokonaisuudessaan maksetut merkinnät 29.11.2018 ja uudet osakkeet merkittiin kaupparekisteriin yleisö- ja instituutioannin osalta 29.11.2018 ja henkilöstöannin osalta 17.12.2018.

Merkintämaksut, yhteensä 31,3 milj. euroa, merkittiin antiehtojen mukaisesti kokonaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Listautumisannin lisäksi kesäkuussa 2018 toteutettiin henkilöstön edustajalle suunnattu osakeanti 9 500 kpl (split-korjattu lukumäärä), jatkona marraskuussa 2017 toteutetulle henkilöstöannille.

Yhtiön omassa hallussa on 11 700 osaketta.

Yhtiössä ei ole eri osakelajeja, kaikilla osakkeilla on yhtäläiset oikeudet.

Osakeannissa merkityt osakkeet tuottavat antiehtojen mukaisesti osakkeenomistajan oikeudet siitä päivästä lukien, kun osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin.

Kaikilla osakkeilla on yhtäläinen osinko-oikeus. Hallituksella ei ole voimassa olevia uusmerkintä-, vaihtovelkakirjalaina- tai optiovaltuuksia.

Vapaat rahastot

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon sisältyy käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos laskennallisella verolla vähennettynä Rahastoon merkityt erät siirretään tuloslaskelmaan, kun myytävissä olevasta arvopaperista luovutaan tai kirjataan arvonalentuminen. Rahastoon voidaan kirjata myös rahavirran suojaussuhteessa olevien korkojohdannaisten tehokkaaksi todennettu laskennallisilla veroilla oikaistu arvonmuutosnetto. Arvonmuutokset realisoituvat tuloslaskelmaan sille tilikaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat toteutuvat.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on kirjattu yleisö- ja instituutioannissa ja henkilöstöanneissa 2017–2018 kerätyt varat. Lisäksi sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää aiempien tilikausien yritysjärjestelyiden yhteydessä liikkeeseenlasketuista osakkeista saadut varat.

Kertyneet voittovarot

Kertyneet voittovarot ovat aiemmilta tilikausilta kertyneitä varoja, joita ei ole jaettu voitonjakona omistajille. Kertyneet voittovarot sisältävät erillistilinpäätöksiin sisältyvät vapaaehtoiset varaukset ja poistoeron laskennallisella verovelalla vähennettynä. Vuonna 2018 jaettiin osinkoina 2,1 milj. euroa.

K17 Korkokate

(1000 euroa)	2018	2017
Korkotuotot		
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöltä	50 912	42 272
Saamistodistuksista	2 167	2 361
Johdannaisista	2 188	1 344
Muut korkotuotot	683	602
Korkotuotot yhteensä	55 949	46 579
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-675	-486
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-2 316	-2 531
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-3 085	-3 084
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-477	-394
Muut korkokulut	-46	-767
Korkokulut yhteensä	-6 599	-7 262
Korkokate	49 351	39 317

K18 Palkkiotuotot ja -kulut

(1000 euroa)	2018	2017
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	11 276	7 754
Talletuksista	129	238
Kortti- ja maksuliikenteestä	12 271	11 233
Arvopapereiden välittämisestä	110	117
Rahastoista	2 452	2 374
Lainopillisista tehtävistä	721	728
Välitetyistä toiminnasta	1 313	1 303
Takausten myöntämisestä	640	463
Muut palkkiotuotot	782	602
Palkkiotuotot yhteensä	29 694	24 814
Palkkiokulut		
Kortti- ja maksuliikenteestä	-2 890	-3 056
Arvopapereista	-1 626	-74
Muut palkkiokulut	-1 020	-439
Palkkiokulut yhteensä	-5 535	-3 569
Palkkiotuotot ja kulut, netto	24 158	21 245

Palkkiokuluihin on tilikaudella 2018 kirjattu 1 549 tuhatta euroa pörssilistautumisesta aiheutuneita kuluja.

K19 Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot

IFRS 9, 1.1.2018 alkaen (1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	-116	n/a
Arvostusvoitot ja -tappiot	-104	n/a
Saamistodistuksista yhteensä	-220	n/a
Osakkeista ja osuuksista		
Osinkotuotot	1 289	n/a
Myyntivoitot ja -tappiot	-90	n/a
Arvostusvoitot ja -tappiot	-712	n/a
Osakkeista ja osuuksista yhteensä	486	n/a
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot yhteensä	266	n/a
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	-4	n/a
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretty arvostusero	396	n/a
Saamistodistuksista yhteensä	393	n/a
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot yhteensä	393	n/a

IAS 39, 31.12.2017 asti (1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	n/a	-161
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretty arvostusero	n/a	2 166
Saamistodistuksista yhteensä	n/a	2 005
Osakkeista ja osuuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	n/a	-68
Arvonalentumiset	n/a	-
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretty arvostusero	n/a	8 249
Käyvän arvon rahastosta siirretty arvostustappio	n/a	-888
Käyvän arvon rahastosta siirretty arvostusvoitto	n/a	9 138
Osinkotulot	n/a	972
Osakkeista ja osuuksista yhteensä	n/a	9 154
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot yhteensä	n/a	11 159
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot (1000 euroa)		
31.12.2018		
31.12.2017		
Vuokra- ja osinkotuotot	818	930
Myyntivoitot ja -tappiot	-387	53
Muut tuotot sijoituskiinteistöistä	10	10
Vastike- ja hoitokulut	-919	-831
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä	-200	-317
Vuokrakulut sijoituskiinteistöistä	-13	-12
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot yhteensä	-691	-168
Valuuttatoiminnan nettotuotot	45	-194
Suojauslaskennan nettotuotot	744	-51
Kaupankäynnin nettotuotot	-202	34
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot yhteensä	556	10 780

K20 Liiketoiminnan muut tuotot

(1000 euroa)	2018	2017
Vuokratuotot oman käytön kiinteistöistä	61	59
Pankkitoiminnan muut tuotot	1 832	2 648
Muut	0	41
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1 893	2 748

K21 Henkilöstökulut

(1 000 euroa)	2018	2017
Palkat ja palkkiot	-13 340	-10 794
Eläkekulut	-2 370	-1 905
Maksupohjaiset järjestelyt	-2 355	-2 093
Etuuspohjaiset järjestelyt	27	263
Muut kiinteät työsuhteen päättymisen jälkeiset edut	-42	-75
Muut henkilösivukulut	-611	-439
Henkilöstökulut yhteensä	-16 321	-13 137
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2018	2017
Kokoaikaiset	237	229
Osa-aikaiset	6	13
Määräaikaiset	50	28
Yhteensä	293	270
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana	288	264

Tiedot lähipiirin työsuhde-etuuksista ja lainoista esitetään liitetiedossa K34 Johdon palkat ja lähipiiritapahtumat.

K22 Liiketoiminnan muut kulut

(1000 euroa)	2018	2017
Muut henkilöstökulut	-1 611	-1 726
Toimistokulut	-2 452	-1 758
Tietohallintokulut	-11 372	-11 069
Yhteyskulut	-1 172	-1 075
Markkinointi- ja edustuskulut	-2 616	-2 610
Vuokratulot	-2 233	-535
Kulut oman käytön kiinteistöistä	-1 531	-1 331
Vakuutus- ja varmuuskulut	-1 442	-1 330
Valvonta-, tarkastus- ja jäsenmaksut	-494	-602
Muut	-3 205	-3 434
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-28 128	-25 470

Tilintarkastajan palkkiot

(1000 euroa)	2018	2017
KPMG Oy Ab		
Lakisääteinen tilintarkastus	394	71
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	51	1
Muut palvelut	334	48
Yhteensä	779	120

K23 Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

(1000 euroa)	2018	2017
Rakennuksista	-379	-603
Koneista ja kalustosta	-490	-507
Aineettomista hyödykkeistä	-1 010	-510
Muista pitkävaikutteisista hyödykkeistä	-842	-395
Osakehuoneistojen aktivoiduista menoista	-68	-36
Arvonalentumiset omassa käytössä olevat kiinteistöt	0	-453
Poistot ja arvonalentumistappiot yhteensä	-2 787	-2 504

K24 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

(1000 euroa)	2018	2017
IFRS 9, 1.1.2018 alkaen		
ECL saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	-1 253	n/a
ECL vieraan pääoman ehtoista sijoituksista	-510	n/a
IFRS 9 mukaiset odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	-1 763	n/a
IAS 39, 1.1.2018 asti		
Saamiskohtaisten arvonalentumisten lisäys	n/a	-1 231
Saamiskohtaisten arvonalentumisten peruutus	n/a	768
Ryhmäkohtaisten arvonalentumisten muutos	n/a	76
IAS 39 mukaiset arvonalennukset yhteensä	n/a	-386
Lopulliset luottotappiot		
Lopulliset luottotappiot	-2 216	-2 329
Palautukset lopullisista luottotappioista	234	115
Toteutuneet luottotappiot yhteensä	-1 983	-2 213
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot yhteensä	-3 746	-2 600

Odotetun luottotappion virtalaskelmat esitetään liitteissä K5 Lainat ja Saamiset ja K7 Sijoitusomaisuus.

K25 Tuloverot

(1 000 euroa)	2018	2017
Tilikauden tuloverot	-2 563	-3 597
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-2 540	-3 571
Muut välittömät verot	-23	-26
Edellisten tilikausien verot	-13	-314
Laskennallisen verosaamisen muutos	-842	48
Laskennallisen verovelan muutos	-1 236	-2 430
Tuloverot yhteensä	-4 653	-6 292
Tuloveroprosentti	20 %	20 %
Kirjanpidon tulos ennen veroja	24 976	30 379
Verokannan mukainen osuus tuloksesta	-4 995	-6 076
+ Tuloslaskelman verovapaat tuotot	452	228
- Tuloslaskelman vähennyskelpottomat kulut	-60	-98
- Tulokseen sisällyttömät veronalaiset tuotot	-26	46
+ Tulokseen sisällyttömät vähennyskelpoiset kulut	5	6
- Tappioista kirjaamatta jätetyt laskennalliset verosaamiset	-16	-84
+/- Aikaisempien tilikausien verot	-13	-314
Tuloslaskelman verot	-4 653	-6 292

K26 Annetut ja saadut vakuudet

(1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut	494 741	373 427
Muut annetut vakuudet	0	0
Annetut vakuudet yhteensä	494 741	373 427

Annetut vakuudet ovat liikkeeseenlasketun joukko-velkakirjalainan vakuudeksi annettuja lainasaatavia. Joukkovelkakirjalainan nimellisarvo taseessa 31.12.2018 on 348 milj. euroa.

(1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Saadut vakuudet		
Kiinteistövakuudet	2 316 538	1 985 382
Käteinen vakuus	3 986	4 307
Saadut takaukset	66 598	50 129
Muut	30 919	22 412
Saadut vakuudet yhteensä	2 418 041	2 062 230

K27 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Takaukset	21 735	14 972
Luottolupaukset	187 244	188 634
Muut	297	471
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	209 276	204 077

Oma Säästöpankki allekirjoitti syyskuussa 2018 sopimukset koskien uusien Seinäjoelle vuonna 2019 valmistuvien toimitilojen hankintaa. Sopimusten kauppahinta oli yhteensä 2,3 milj. euroa.

K28 Eläkevelka

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Kulut tuloslaskelmassa	29	34
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	25	29
Nettokorko	4	5
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-110	149
Tilikauden laaja tulos	-81	183
	2018	2017
Veloitteen nykyarvo 1.1.	3 036	3 087
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	25	29
Korkokulu	45	51
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) kokemusperäisistä muutoksista	4	-56
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) taloudellisten oletusten muutoksista	-129	140
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) väestötilastollisten oletusten muutoksista		0
Maksetut etuudet	-186	-215
Hankinnat/myynti	-182	0
Veloitteen nykyarvo 31.12.	2 613	3 036
	2018	2017
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.	2 723	2 660
Korkotuotot	41	46
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto pl. korkokuluun/-tuottoon kuuluva erä	-15	-65
Maksetut etuudet	-186	-215
Hankinnat/myynti	-182	0
Järjestelyyn suoritettavat maksut	56	297
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.	2 437	2 723
	2018	2017
Veloitteen nykyarvo	2 613	3 036
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	2 437	2 723
Taseessa oleva velka 31.12.	176	313

	2018	2017
Taseessa oleva velka 1.1.	313	427
Kulut tuloslaskelmassa	29	34
Järjestelyyn suoritettut maksut	-56	-297
Uudelleenmäärittämiset muun laajan tuloksen erissä	-110	149
Hankinnat/myynti		0
Taseessa oleva velka 31.12.	176	313

Vakuutusmatemaattiset oletukset	1-12/2018	1-12/2017
Diskonttaus korko, %	1,70 %	1,55 %
Palkankehitys, %	2,00 %	2,00 %
Eläkkeiden nousu, %	1,75 %	1,95 %
Inflaatio, %	1,50 %	1,70 %

Herkkyysoanalyysi 2018

Etuus pohjaisen eläkevastuun muutos

	lisäys	vähennys
Käytettyjen oletuksien muutos		
Diskonttokorko (0,5 % muutos)	-7,10 %	8,00 %
Eläkkeiden kasvu (0,25 % muutos)	3,00 %	-2,90 %

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo

	lisäys	vähennys
Käytettyjen oletuksien muutos		
Diskonttokorko (0,5 % muutos)	-6,40 %	7,10 %
Eläkkeiden kasvu (0,25 % muutos)	0,00 %	0,00 %

Herkkyysoanalyysi 2017

Etuus pohjaisen eläkevastuun muutos

	lisäys	vähennys
Käytettyjen oletuksien muutos		
Diskonttokorko (0,5 % muutos)	-7,00 %	7,90 %
Eläkkeiden kasvu (0,25 % muutos)	3,00 %	-2,80 %

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo

	lisäys	vähennys
Käytettyjen oletuksien muutos		
Diskonttokorko (0,5 % muutos)	-6,40 %	7,20 %
Eläkkeiden kasvu (0,25 % muutos)	0,00 %	0,00 %

Velvoitteiden painotettuun keskiarvoon perustuva duraatio on 14,7 vuotta.

Konserni arvioi maksavansa etuus pohjaisiin eläkejärjestelyihinsä vuonna 2019 noin 26 tuhatta euroa.

Lakisääteisen eläketurvan lisäksi Oma Säästöpankilla on etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä johdolle ja tietyille johtavassa asemassa oleville avainhenkilöille sekä sellaisille työntekijöille, jotka olivat Säästöpankkien eläkekassan jäseniä sen lopettaessa toimintansa 31.12.1992. Näissä järjestelyissä eläkeikä on 60–65 vuotta ja eläkkeen määrä 60 % eläkepalkasta.

Vakuutusjärjestelyssä varojen määrä kuvastaa vakuutusyhtiön vastuulla olevaa osaa velvoitteesta ja se lasketaan samalla diskonttauskorolla kuin velvoite. Järjestelyyn kuuluvat varat sisältävät 100 % hyväksyttäviä vakuutuksia. Koska velvoitteet on vakuutettu, yhtiön vastuulle ei jää merkittäviä riskejä. Yhtiön vastuulla ovat lähinnä työeläkeindeksiin sidottujen eläkkeiden korotukset sekä diskonttauskoron ja palkankorotusten muutosten vaikutus nettovelkaan.

Vakuutusyhtiöissä hoidettavien etuus pohjaisten järjestelyjen varat ovat osana vakuutusyhtiöiden sijoitusvarallisuutta, ja niiden sijoitusriski on vakuutusyhtiöillä.

K29 Muut vuokravastuut

(1 000 euroa)		
Konserni vuokralle ottajana, maksettavat vähimmäisvuokrat	2018	2017
Alle 1 vuosi	1 117	838
1–5 vuotta	3 241	1 330
Yli 5 vuotta	90	467
Yhteensä	4 448	2 635

Konserni on ottanut vuokralle pääasiassa liiketoiminnassa käytössä olevia tiloja sekä it-laitteita.

Konserni vuokralle antajana, saatavat vähimmäisvuokrat	2018	2017
Alle 1 vuosi	248	227
1–5 vuotta	197	144
Yli 5 vuotta	600	-
Yhteensä	1 045	371

Konserni on antanut vuokralle omistamiaan asuin- ja liikehuoneistoja sekä tontteja.

K30 Rahoitusvarojen ja -velkojen netotus

(1000 euroa)	Rahamäärät, joita ei ole netotettu taseessa			Netto- määrä
	Rahoitus- instrumentit	Saatu arvo- paperivakuus	Saatu käteisvakuus	
Rahoitusvarat 31.12.2018				
Johdannaisvarat	1 593	-	-	1 593
Muut				-
Rahoitusvarat yhteensä	1 593	-	-	1 593

(1000 euroa)	Rahamäärät, joita ei ole netotettu taseessa			Netto- määrä
	Rahoitus- instrumentit	Saatu arvo- paperivakuus	Saatu käteisvakuus	
Rahoitusvelat 31.12.2018				
Johdannaisvelat	-	0	-	-
Muut	0	0	0	0
Rahoitusvelat yhteensä	-	0	0	-

(1000 euroa)	Rahamäärät, joita ei ole netotettu taseessa			Netto- määrä
	Rahoitus- instrumentit	Saatu arvo- paperivakuus	Saatu käteisvakuus	
Rahoitusvarat 31.12.2017				
Johdannaisvarat	1 676	0	1 000	676
Muut	0	0	0	-
Rahoitusvarat yhteensä	1 676	0	1 000	676

(1000 euroa)	Rahamäärät, joita ei ole netotettu taseessa			Netto- määrä
	Rahoitus- instrumentit	Saatu arvo- paperivakuus	Saatu käteisvakuus	
Rahoitusvelat 31.12.2017				
Johdannaisvelat	2 222	0	-	2 222
Muut	0	0	0	-
Rahoitusvelat yhteensä	2 222	0	0	2 222

K31 Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti

Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen määrittely kuvataan K2 Laadintaperiaatteet kappaleessa 'Käyvän arvon määrittäminen'.

Tasolle 3 kirjatut oman pääoman ehtoiset sijoitukset pitävät sisällään Oma Säästöpankin toiminnan kannalta

välttämättömien yhtiöiden osakkeet. Tällaisia omistuksia ovat Oy Samlink Ab:n ja Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n osakkeet, jotka arvostetaan tilinpäätöksessä hankintamenuon (taso 3).

Toistuvasti käypään arvoon arvostetut erät 31.12.2018

Rahoitusvarat (1000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat				
Oman pääoman ehtoiset	36 592	15 200	1 214	20 176
Vieraan pääoman ehtoiset	263	179	-	84
Johdannaiset	1 593	-	1 593	-
Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta arvostettavat				
Vieraan pääoman ehtoiset	228 480	228 191	-	289
Rahoitusvarat yhteensä	266 928	243 570	2 807	20 549

Toistuvasti käypään arvoon arvostetut erät 31.12.2017

Rahoitusvarat (1000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	332	0	0	332
Johdannaiset	1 676	0	1 470	206
Myytavissä olevat rahoitusvarat	184 027	158 183	1 007	24 837
Rahoitusvarat yhteensä	186 035	158 183	2 477	25 375

Rahoitusvelat 31.12.2017	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Johdannaiset	2 222	0	0	2 222
Rahoitusvelat yhteensä	2 222	0	0	2 222

Tasolle 3 luokiteltujen sijoitusten tapahtumat 2018

Käypään arvoon tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Oman pääoman ehtoiset	Vieraan pääoman ehtoiset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	-	332	332
+/- IFRS 9 -siirtymän vaikutus	19 119	386	19 505
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	19 119	718	19 837
+ Hankinnat	1 179		1 179
- Myynnit	-76	-	-76
- Vuoden aikana erääntyneet	-	-532	-532
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet arvonmuutokset	-67	-100	-167
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoitumattomat arvonmuutokset	20	-1	19
+ Siirrot tasolle 3	-0	-	-0
- Siirrot tasolle 1 ja 2	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	20 176	84	20 260

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)	Oman pääoman ehtoiset	Vieraan pääoman ehtoiset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	19 125	5 712	24 837
+/- IFRS 9 -siirtymän vaikutus	-19 125	-4 963	-24 088
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	-	749	749
+ Hankinnat	-	-	-
- Myynnit	-	-6	-6
- Vuoden aikana erääntyneet	-	-451	-451
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet arvonmuutokset	-	-	-
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoitumattomat arvonmuutokset	-	-	-
+/- Laajan tuloksen eriin kirjatut arvonmuutokset	-	-3	-3
+ Siirrot tasolle 3	-	-	-
- Siirrot tasolle 1 ja 2	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	-	289	289

Herkkyyshanalyysi tasolle 3 kuuluville rahoitusvaroille 31.12.2018

Oman pääoman ehtoiset	Oletettu muutos	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen tulosvaikutus omaan pääomaan	
			Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	+/- 15%	20 176	3 026	-3 026
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	+/- 15 %	0	0	0
Yhteensä		20 176	3 026	-3 026

Vieraan pääoman ehtoiset	Oletettu muutos	Markkina-arvo	Mahdollinen tulosvaikutus omaan pääomaan	
			Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	+/- 15 %	84	13	-13
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	+/- 15 %	289	43	-43
Yhteensä		373	56	-56

	Oletettu muutos	Markkina-arvo	Mahdollinen tulosvaikutus omaan pääomaan	
			Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	+/- 15 %	20 260	3 039	-3 039
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	+/- 15 %	289	43	-43
Yhteensä		20 549	3 082	-3 082

Tasolle 3 luokiteltujen sijoitusten tapahtumat 2017 (1 000 euroa)

Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat	2017
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	576
+ Hankinnat	-
- Myynnit	-
- Vuoden aikana erääntyneet	-200
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet arvonmuutokset	-10
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoitumattomat arvonmuutokset	-34
+ Siirrot tasolle 3	-
- Siirrot tasolle 1 ja 2	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	332
Johdannaiset	2017
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	10
+ Hankinnat	238
- Myynnit	-
- Vuoden aikana erääntyneet	-190
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet arvonmuutokset	-
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoitumattomat arvonmuutokset	167
+/- Laajan tuloksen eriin kirjatut arvonmuutokset	-
+ Siirrot tasolle 3	-
- Siirrot tasolle 1 ja 2	-
+/- Cva-oikaisu	-19
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	207
Myytävissä olevat rahoitusvarat	2017
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	28 280
+ Hankinnat	3 229
- Myynnit	-6 632
- Vuoden aikana erääntyneet	-597
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet arvonmuutokset	88
+/- Tuloslaskelmaan kirjatut realisoitumattomat arvonmuutokset	-161
+/- Laajan tuloksen eriin kirjatut arvonmuutokset	886
+ Siirrot tasolle 3	-
- Siirrot tasolle 1 ja 2	-256
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	24 837

Herkkyysanalyysi tasolle 3 kuuluville rahoitusvaroille 2017 (1 000 euroa)

Osakkeet ja osuudet	Oletettu muutos	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen tulosvaikutus oletuksin	
			Positiivinen	Negatiivinen
Myytävissä olevat rahoitusvarat	+/- 15 %	19 125	2 869	-2 869
Yhteensä		19 125	2 869	-2 869

Korkoinstrumentit	Oletettu muutos	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen tulosvaikutus oletuksin	
			Positiivinen	Negatiivinen
Myytävissä olevat rahoitusvarat	+/- 15 %	5 712	857	-857
Yhteensä		5 712	857	-857

K32 Rahoitusvarojen jakauma riskiluokittain ja luottoriskikeskittymät

- **Riskiluokka 1:** Matalan riskiluokan eriin katsotaan kuuluvaksi pankin sisäisen luottoluokituksen A-tason asiakkaat sekä ulkoisista luottoluokituksista luottoluokat AAA – Baa3.
- **Riskiluokka 2:** Kohtuullisen riskin eriin katsotaan kuuluviksi pankin sisäisen luottoluokituksen B-tason asiakkaat sekä ulkoisista luottoluokituksista luottoluokat Ba1 – Ba3.
- **Riskiluokka 3:** Kasvaneen riskin eriin katsotaan kuuluviksi pankin sisäisen luottoluokituksen C-tason asiakkaat sekä ulkoisista luottoluokituksista luottoluokat B1 – Caa3.
- **Riskiluokka 4:** Maksuhäiriöisiksi katsotaan pankin sisäisen luottoluokituksen D-tason asiakkaat sekä ulkoisista luottoluokituksista luottoluokat Ca – konkurssi.
- **Riskiluokka ei luokiteltu** -erään kuuluvat sellaiset luotot tai saamistodistukset, joille pankki ei ole määritellyt luottoluokitusta tai joille ei ole saatavissa ulkoista luottoluokitusta. Ryhmään kuuluvat luotot ovat pääsääntöisesti kortti- tai kulutusluottoja.

Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset erät (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2018
Riskiluokka 1	1 630 365	109 425	7 999	1 747 789
Riskiluokka 2	570 286	61 729	5 899	637 914
Riskiluokka 3	120 267	51 178	3 089	174 535
Riskiluokka 4	20 544	56 698	17 519	94 760
Riskiluokka ei luokiteltu	7 167	499	754	8 420
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	2 348 629	279 529	35 259	2 663 418
Tappioita koskeva vähennyserä	1 991	1 938	7 592	11 521
Yhteensä	2 346 639	277 591	27 667	2 651 897

Saamistodistukset (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2018
Riskiluokka 1	199 830	-	-	199 830
Riskiluokka 2	2 951	-	-	2 951
Riskiluokka 3	-	-	-	-
Riskiluokka 4	-	-	-	-
Riskiluokka ei luokiteltu	17 669	8 578	-	26 247
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	220 450	8 578	-	229 028
Tappioita koskeva vähennyserä	499	49	-	548
Yhteensä	219 951	8 529	-	228 480

Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset erät toimialoittain (1 000 euroa)	Riski-luokka 1	Riski-luokka 2	Riski-luokka 3	Riski-luokka 4	Riskiluokka ei luokiteltu	Yhteensä
Yritykset	661 070	93 515	33 845	38 037	2 346	828 814
Maatalous	17 985	2 283	896	1 103	56	22 323
Kiinteistöala	376 998	30 245	16 428	11 775	604	436 050
Rakentaminen	40 339	13 664	2 751	4 542	310	61 606
Tukku- ja vähittäiskauppa	58 673	12 941	3 853	5 639	357	81 463
Teollisuus	32 257	4 035	4 727	5 526	350	46 895
Kuljetus ja varastointi	13 914	4 811	1 783	946	-	21 453
Muut	120 905	25 536	3 408	8 506	669	159 024
Julkisyhteisöt	19	10	-	-	150	179
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	8 881	801	45	133	631	10 491
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	23 789	579	-	-	27	24 395
Kotitaloudet	1 054 029	543 009	140 645	56 590	5 266	1 799 539
Yhteensä 31.12.2018	1 747 789	637 914	174 535	94 760	8 420	2 663 418

K33 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Oma Säästöpankki -konserni muodostuu emoyhtiöstä (Oma Säästöpankki Oyj), sen kokonaan omistamasta kiinteistösaakeyhtiöstä (Koy Lappeenrannan Säästökeskus) sekä 50,70% omistamasta SAV-Rahoitus Oyj:stä.

Oma Säästöpankki-konserniin yhdistellyt tytäryitykset:

	Kotipaikka	Yhdistelymenetelmä	Konsernin omistusosuus	
			31.12.2018	31.12.2017
Kiinteistö Oy Lappeenrannan Säästökeskus	Lappeenranta	Tytäryhtiö	100,00 %	100,00 %
SAV-Rahoitus Oyj	Helsinki	Tytäryhtiö	50,73 %	49,75 %
Paikallispankkien PP-Laskenta Oy	Helsinki	Yhteisyritys	25,00 %	0,00 %

K34 Johdon palkat ja lähipiiritapahtumat

Lähipiirillä tarkoitetaan Oma Säästöpankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja näiden perheenjäseniä, tytäryhtiöitä, yhteisiä toimintoja sekä yhtiöitä, joissa johtavassa asemassa olevalla avainhenkilöllä on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta ja yhteisöt,

joilla on huomattava vaikutusvalta Oma Säästöpankki Oyj:ssä. Avainhenkilöitä ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varahenkilö sekä muu johtoryhmä. Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

Johtoon kuuluvien henkilöiden saama korvaus (1000 euroa)	Palkat ja palkkiot		Lakisääteinen eläketurva		Vapaaehtoiset lisäeläkkeet	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Pasi Sydänlammi, toimitusjohtaja	354	354	61	64	40	40
Pasi Turtio, varatoimitusjohtaja	221	190	38	34	13	13
Muu johtoryhmä*	430	364	75	65	-	-
Yhteensä	1 006	908	174	163	53	53

Johdolle ei ole maksettu yllä olevassa taulukossa ilmoitettujen lyhytaikaisten työsuhde-etuksien lisäksi työsuhteen päättymisen jälkeisiä tai osakeperusteisia etuuksia.

Korvaukset hallituksen jäsenille (1000 euroa)						
Hemminki Aila	16	10	3	2	-	-
Jaskari Aki	16	16	3	3	-	-
Kokkala Timo	16	16	3	3	-	-
Korpinen Heli	15	15	3	3	-	-
Mäkynen Jyrki	18	17	3	3	-	-
Partanen Jarmo	303	303	53	54	-	17
Salmi Jarmo	16	16	3	3	-	-
Yli-Kaatiala Ari	-	6	-	1	-	-
Yhteensä	400	399	69	72	-	17

* Muu johtoryhmä: Juutilainen Helena, Liiri Sarianna, Markkanen Kari-Mikael, Sillanpää Minna

Toimitusjohtajalla ja varatoimitusjohtajalla on oikeus lakisääteiseen eläkkeeseen ja eläkeikä määräytyy lakisääteisen työeläkejärjestelmän puitteissa. Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan lakisääteinen eläkekulu vuonna 2018 oli yhteensä 100 tuhatta euroa (98 tuhatta euroa vuonna 2017).

Toimitusjohtajalla ja varatoimitusjohtajalla on lisäksi yhtiön hankkima vapaaehtoinen eläkevakuutus, jonka perusteella maksetaan vakuutusehtojen mukaan vakuutetun hakemuksesta vanhuuseläkettä vakuutetun ollessa

60 vuotta 1 kuukautta – 70 vuotta. Eläkkeen määrä lasketaan laskuperusteiden, vakuutusehtojen ja hinnaston mukaan kertyneen vakuutettukohtaisen vakuutussäästön perusteella. Vakuutetun kuollessa tai tullessa pysyvästi työkyvyttömäksi maksetaan vakuutusehtojen mukaan edunsaajalle kertakorvaus, joka on 100 % vakuutettukohtaisesta vakuutussäästöstä. Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan vapaaehtoinen eläkekulu vuonna 2018 oli yhteensä 53 tuhatta euroa (53 tuhatta euroa vuonna 2017).

Lähipiiritapahtumat

31.12.2018

(1000 euroa)	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän perheenjäsenensä	Yhteisyritykset	Muut lähipiiriin kuuluvat
Luotot	4 155	-	1 743
Talletukset	849	-	6 557
Takaukset	100	-	100
Saadut korot	25	-	49
Maksetut korot	1	-	10
Palvelupalkkiot	4	-	19
Ostetut palvelut	-	467*)	-

*) ajalta 8-12/2018

Lähipiiritapahtumat

31.12.2017

(1000 euroa)	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän perheenjäsenensä	Yhteisyritykset	Muut lähipiiriin kuuluvat
Luotot	2 876	-	1 983
Talletukset	986	-	6 796
Takaukset	100	-	100
Saadut korot	17	-	41
Maksetut korot	1	-	4
Palvelupalkkiot	2	-	12
Ostetut palvelut	-	-	-

Henkilöstöanti

Listautumisen yhteydessä Oma Säästöpankin henkilöstö merkitsi 213 483 osaketta henkilöstöannissa. Henkilöstöannissa osakkeiden merkintähinta 6,30 euroa oli 10 % alhaisempi kuin muille tarjottujen osakkeiden merkintähinta. Henkilöstön saama alennus, 149 tuhatta euroa, on kirjattu osakeperusteisena maksuna kokonaisuudessaan henkilöstökuluihin.

K35 Liiketoimintojen yhdistäminen

Tilikauden 2018 hankinnat

Oma Säästöpankki osti yhdessä Aktia Pankki Oyj:n, POP Pankki -ryhmän ja Säästöpankkiryhmän kanssa 31.8.2018 Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:n koko osakekannan. Paikallispankkien PP-Laskenta Oy on valtakunnallisesti toimiva taloushallinnon palvelukeskus, joka tuottaa taloushallinnon ja viranomaisraportoinnin palveluja finanssialan toimijoille. PP-Laskennan uudet omistajat ovat PP-Laskennan asiakkaita.

Oma Säästöpankin omistusosuus ostetusta yhtiöstä on 25,0 %.

Ostetut osakkeet ja kaupasta syntynyt liikearvo on kirjattu yhtenä eränä konsernin taseeseen erään 'Osuudet pääomamenetelmällä yhdisteltävissä yhtiöissä'. Ostetut osakkeet ja kaupasta syntynyt liikearvo on kirjattu yhtenä eränä konsernin taseeseen erään 'Osuudet pääomamenetelmällä yhdisteltävissä yhtiöissä'.

Tilikauden 2017 hankinnat

Oma Säästöpankki Oyj ja S-Pankki Oy sopivat S-Pankin pk-yritys- sekä maa- ja metsätalousliiketoiminnan siirtymisestä Oma Säästöpankki Oyj:lle 27.4.2017. Liiketoiminta siirrettiin Oma Säästöpankin hallintaan 30.11.2017. Lehdistötiedote kaupasta julkistettiin 27.4.2017.

Liiketoimintakaupan yhteydessä Oma Säästöpankille siirtyi S-Pankista 15 työntekijää.

Liiketoimintakaupassa hankitut yksilöitävissä olevat asiakassuhteet on arvostettu hankinnan yhteydessä käypään arvoon ja asiakassuhteissa muodostuva aineeton hyödyke kirjataan tasapoistoina kulksi arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Asiakassuhteiden taloudellinen vaikutusajaksi on arvioitu kuusi vuotta perustuen siirtyvien lainojen ja saamisten maturiteettiin.

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvot	31.12.2018	31.12.2017	
(1 000 euroa)	Kirjattu arvo	Kirjattu arvo	Liite
Lainat ja saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	0	146 913	K5
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	0	84 163	K12
Varaukset ja muut velat	0	105	K15
Hankittu nettovarallisuus	0	62 643	
Luovutettu vastike	0	65 643	
Asiakassuhteille allokoitava hankintameno	0	3 000	K8

K36 IFRS9 -siirtymän vaikutukset avaavaan taseeseen

Oma Säästöpankki otti IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin käyttöön 1.1.2018. Aikaisempien tilikausien vertailutietoja ei oikaistu, minkä vuoksi standardin käyttöönotosta johtuvat oikaisut rahoitusvarojen kirjainpitoarvoihin on kirjattu avaavan taseen omaan pääomaan. Standardin mukaiset tilinpäätöksen laadintaperiaatteet on esitetty tilinpäätöstiedotteen liitteessä K2 Laadintaperiaatteet.

Uudelleenluokittelun ja uudelleenarvostuksen vaikutukset oman pääoman eriin (1 000 euroa)

	31.12.2017	Muutos	1.1.2018
Käyvän arvon rahasto	4 181		
Uudelleenarvostus			
Odotettavissa olevat luottotappiot		484	
Saamistodistukset, eräpäivään asti pidettävistä siirrettyjen arvostuksesta		562	
Uudelleenluokittelu			
Käyvän arvon rahaston siirto		-3 773	
Laskennallisen veron muutos		545	
Käyvän arvon rahasto yhteensä	4 181	-2 181	1 999
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	106 439		
Uudelleenarvostus		-	
Arvonalentumisten purku 31.12.2017			
IAS 39 tehdyt arvonalentumiset		7 587	
IAS 39 saamisryhmäkohtaiset arvonalentumiset		1 222	
Arvonalentumisten purku yhteensä 31.12.2017		8 810	
Odotettavissa olevat luottotappiot			
IFRS 9 odotettavissa olevat luottotappiot antolainaus		-9 762	
IFRS 9 odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön luokiteltavat		-	
IFRS 9 odotettavissa olevat luottotappiot käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta luokiteltavat		-484	
IFRS 9 taseen ulkopuoliset erät		-710	
Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä		-10 956	
Uudelleenluokittelu			
Käyvän arvon rahaston siirto		3 773	
Uudelleenluokittelu yhteensä		3 773	
Laskennallisen veron muutos		-325	
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	106 439	1 301	107 740
Oma pääoma yhteensä *	240 706	-747	239 959
Määräysvallattomien omistajien osuus	778	-133	645
Konserni yhteensä	241 484	-880	240 604

* Oma pääoma per 1.1.2018 sisältäen myös oman pääoman muut erät. Laskelmassa on kuvattu IFRS 9 -siirtymän vaikutus käyvän arvon rahastoon ja edellisten tilikausien voittoon (-tappioon).

* 31.12.2017 vakavaraisuus on raportoitu emoyhtiön tasolla.

Uudelleenluokittelun ja uudelleenarvostuksen vaikutukset rahoitusvarojen ja -velkojen tase-eriin (1 000 euroa)

Rahoitusvarat	IAS 39 kirjan- pitoarvo 31.12.2017	Uudelleen luokittelu	Uudelleen arvostus	IFRS 9 kirjan- pitoarvo 1.1.2018
Jaksotettu hankintameno				
Käteiset varat				
Tase 31.12.2017	265 265			
Uudelleenarvostus	-	-	-	
Tase 1.1.2018	265 265	-	-	265 265
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta				
Tase 31.12.2017	73 847			
Uudelleenarvostus	-	-	-	
Tase 1.1.2018	73 847	-	-	73 847
Lainat ja saamiset yleisöltä				
Tase 31.12.2017	2 137 868			
Uudelleenarvostus	-	-	-711	
Tase 1.1.2018	2 137 868	-	-711	2 137 158
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017	1 989			
Luokittelu - laajan tuloksen kautta arvostettaviin	-	-1 989	-	
Uudelleenarvostus	-	-	-	
Tase 1.1.2018	1 989	-1 989	-	-
Muut varat	29 465	-	521	29 985
	29 465	-	521	29 985
Jaksotettu hankintameno yhteensä	2 508 433	-1 989	-190	2 506 255

Uudelleenluokittelun ja uudelleenarvostuksen vaikutukset rahoitusvarojen ja -velkojen tase-eriin (1 000 euroa)

Myytävissä olevat rahoitusvarat	IAS 39 kirjan- pitoarvo 31.12.2017	Uudelleen luokittelu	Uudelleen arvostus	IFRS 9 kirjan- pitoarvo 1.1.2018
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017	184 027			
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (oman pääoman ehtoiset)	-	-	-	
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)	-	-145 572	-	
Luokittelu - Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-38 455	-	
Luokittelu - jaksotettu hankintameno		-	-	
Tase 1.1.2018	184 027	-184 027	-	-
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)				
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017	-			
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista	-	145 572	-	145 572
Luokittelu - eräpäivään asti pidettävistä rahoitusvaroista	-	1 989	562	2 551
Tase 1.1.2018	-	147 561	562	148 123
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta yhteensä	184 027	-36 467	562	148 123
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaisinstrumentit	1 676			1 676
Sijoitukset	332			332
Tase 31.12.2017	2 008			2 008
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		38 455		38 455
Tase 1.1.2018	2 008	38 455	-	40 463
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	2 008	38 455	-	40 463
Rahoitusvarat yhteensä	2 694 469	0	373	2 694 841

Uudelleenluokittelun ja uudelleenarvostuksen vaikutukset rahoitusvarojen ja -velkojen tase-eriin (1 000 euroa)

Rahoitusvelat	IAS 39 kirjanpitoarvo 31.12.2017	Uudelleen luokittelu	Uudelleen arvostus	IFRS 9 kirjanpitoarvo 1.1.2018
Jaksotettu hankintameno				
Velat luottolaitoksille	35 993	-	-	35 993
Velat yleisölle	1 639 304	-	-	1 639 304
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	764 961	-	-	764 961
Muut velat	42 602	-	807*	43 408
Tase 1.1.2018	2 482 860	-	807	2 483 667
Jaksotettu hankintameno yhteensä	2 482 860	-	807	2 483 667
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-	-	-
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvelat	-	-	-	-
Johdannaisinstrumentit	2 222	-	-	2 222
Tase 1.1.2018	2 222	-	-	2 222
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	2 222	-	-	2 222
Rahoitusvelat yhteensä	2 485 083	-	807	2 485 890

* Erässä on esitetty taseen ulkopuolisista eristä kirjattu odotettavissa oleva luottotappio.

IFRS 9 -standardin käyttöönoton vaikutus Rahoitusvarojen ja -velkojen luokitteluun (1 000 euroa)

	Luokittelu IAS 39	Luokittelu IFRS 9	Kirjanpitoarvo IAS 39 31.12.2017	Kirjanpitoarvo IFRS 9 1.1.2018
Käteiset varat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	265 265	265 265
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	73 847	73 847
Lainat ja saamiset yleisöltä	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	2 137 869	2 137 158
Johdannais-instrumentit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 676	1 676
Sijoitukset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	38 456	38 456
Sijoitukset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	145 572	145 572
Sijoitukset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	332	332
Sijoitukset	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	1 989	2 552
Sijoitukset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettu hankintameno	-	-
Muut varat			29 465	29 986
Varat yhteensä *			2 694 469	2 694 841

* Taulukossa esitetyt verosaamiset ja muut varat sisältyvät Varat yhteensä -lukuun.

IFRS 9 -standardin käyttöönoton vaikutus Rahoitusvarojen ja -velkojen luokitteluun (1 000 euroa)

	Luokittelu IAS 39	Luokittelu IFRS 9	Kirjanpitoarvo IAS 39 31.12.2017	Kirjanpitoarvo IFRS 9 1.1.2018
Velat luottolaitoksille	Muut rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	35 994	35 994
Velat yleisölle	Muut rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	1 639 305	1 639 305
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	Muut rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	764 961	764 961
Johdannais-instrumentit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	2 223	2 223
Muut velat			42 602	43 409
Velat yhteensä *			2 485 083	2 485 890

*Taulukossa esitetyt verovelat ja muut velat sisältyvät Velat yhteensä -lukuun.

K37 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

K38 Vaihtoehtoiset tunnusluvut ja tunnuslukujen laskentakaavat

Oma Säästöpankki Oyj esittää taloudellisessa raportoinnissaan historiallista taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja kuvaavia vaihtoehtoisia tunnuslukuja (Alternative Performance Measures, APM). Vaihtoehtoiset tunnusluvut on laadittu Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) asettamien suuntaviivojen mukaisesti. Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät ole IFRS-standardeissa, vakavaraisuussäännöksissä (CRD/CRR) tai Solvenssi II -säännöksissä (SII) määriteltyjä tai nimettyjä tunnuslukuja. Pankki esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja lisätietona IFRS:n mukaisesti laadituissa konsernin tuloslaskelmissa, konsernitaseissa ja konsernin rahavirtalaskelmissa esitetyille tunnusluvuille.

Pankin näkemyksen mukaan vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkityksellistä ja hyödyllistä pankkia koskevaa lisätietoa sijoittajille, arvopaperimarkkina-analyytikoille ja muille tahoille Oma Säästöpankki Oyj:n toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista.

Oma Säästöpankki Oyj:n käyttämiä vaihtoehtoisia tunnuslukuja ovat:

- Liikevaihto
- Vertailukelpoinen tulos ennen veroja
- Kulu-tuottosuhde, %
- Kokonaispääoman tuotto, ROA %
- Oman pääoman tuotto, ROE %
- Omavaraisuusaste, %
- Vertailukelpoinen kulu-tuottosuhde, %
- Vertailukelpoinen oman pääoman tuotto, ROE %
- Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos, (EPS) EUR

Liikevaihto

Korkotuotot, Palkkiotuotot, Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot, Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan tuotot yhteensä

Korkokate, Palkkiotuotot ja -kulut netto, Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot, Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan kulut yhteensä

Henkilöstökulut, Liiketoiminnan muut kulut, Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

Maksuvalmiusvaatimus, (LCR) %

Maksuvalmiuspuskurin riittävyys suhteessa nettomääräiseen käteisen ja vakuuksien nettoulosvirtaukseen 30 päivän ajan vakavassa stressitilanteessa

Kulu-tuottosuhde, %

Liiketoiminnan kulut yhteensä
Liiketoiminnan tuotot yhteensä X 100

Vertailukelpoinen kulu-tuottosuhde, %

Liiketoiminnan kulut ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä
Liiketoiminnan tuotot ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä X 100

Vertailukelpoinen tulos ennen veroja

Tulos ennen veroja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä

Oman pääoman tuotto, ROE %

Tilikauden tulos
Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo) X 100

Vertailukelpoinen oman pääoman tuotto, ROE %

Vertailukelpoinen tulos
Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo) X 100

Kokonaispääoman tuotto, ROA %

Tilikauden tulos
Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo) X 100

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma
Taseen loppusumma X 100

Vakavaraisuussuhde, (TC) %

Omat varat yhteensä (TC)
Riskipainotetut erät yhteensä (RWA) X 100

Ydinpääomasuhde, (CET1) %

Ydinpääoma (CET1)
Riskipainotetut erät yhteensä (RWA) X 100

Ensisijaisen pääoman suhde, (T1) %

Ensisijainen pääoma (T1)
Riskipainotetut erät yhteensä (RWA) X 100

Osakekohtainen tulos, (EPS) EUR

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä keskimäärin

Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos, (EPS) EUR

Vertailukelpoinen tulos – Määräysvallattomien omistajien osuus
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä keskimäärin

Oma Säästöpankki Oyj tilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Oma Säästöpankki Oyj tuloslaskelma	113	E21 Rahoitusvarojen jakauma riskiluokittain	152
Oma Säästöpankki Oyj tase	114	E22 Luottoriskikeskittymät	153
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	116	E23 Vakuuksien ja muiden luoton laatua parantavien järjestelyjen vaikutus	154
Oma Säästöpankki Oyj rahoituslaskelma	117	E24 Oman pääoman muutokset tilikauden aikana	155
Emoyhtiön liitetiedot	119	E25 Osakkeet ja osinko-oikeus	157
E1 Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	119	E26 Korkotuotot ja korkokulut	159
E2 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	126	E27 Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	160
E3 Saamiset luottolaitoksilta ja yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	128	E28 Palkkiotuotot ja -kulut	161
E4 Saamistodistukset	132	Muut liitetiedot	162
E5 Osakkeet ja osuudet	134	E29 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	162
E6 Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta	135	E30 Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	163
E7 Aineettomat hyödykkeet	136	E31 Suojauslaskennan nettotulos	164
E8 Aineelliset hyödykkeet	137	E32 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	165
E9 Aineelliset hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana	138	E33 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	166
E10 Muut varat	139	E34 Henkilöstökulut	167
E11 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	140	E35 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	168
E12 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille ja velat luottolaitoksille	141	E36 Muut hallintokulut	169
E13 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	142	E37 Odotettavissa olevat luottotappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista	170
E14 Varaukset ja muut velat	143	E38 Vuokravastuut	172
E15 Siirtovelat ja saadut ennakot	144	E39 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	173
E16 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	145	E40 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	174
E17 Laskennalliset verovelat ja -saamiset	146	E41 Oma Säästöpankin tarjoamat sijoituspalvelut	175
E18 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma	147	Allekirjoitukset ja tilintarkastuskertomus	176
E19 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin	149	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	176
E20 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia	150	Tilintarkastuskertomus	177

Oma Säästöpankki Oyj tilinpäätös

Oma Säästöpankki Oyj tuloslaskelma

(1 000 euroa)	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017	Liite
Korkotuotot	55 303	46 179	E26
Korkokulut	-6 561	-7 232	E26
Korkokate	48 742	38 947	
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	1 289	972	E27
Palkkiotuotot	28 472	24 218	E28
Palkkiokulut	-5 506	-3 453	E28
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-1 401	-238	E29
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	393	10 186	E30
Suojauslaskennan nettotulos	744	-51	E31
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-559	-647	E33
Liiketoiminnan muut tuotot	1 601	1 580	E32
Hallintokulut	-35 562	-30 154	
Henkilöstökulut	-15 804	-12 823	E34
Muut hallintokulut	-19 757	-17 330	E36
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-2 209	-1 746	E35
Liiketoiminnan muut kulut	-7 709	-6 662	E32
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenuun kirjatuista rahoitusvaroista	-3 194	-2 337	E37
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumistappiot	-64	-24	E37
Liikevoitto	25 038	30 592	
Tilinpäätössiirrot	-12 074	-12 424	
Tuloverot	-2 204	-3 911	
Varsinaisen toiminnan voitto (tappio) verojen jälkeen	14 258	14 258	
Tilikauden voitto (tappio)	10 760	14 258	

Oma Säästöpankki Oyj tase

Vastaavaa

(1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017	Liite
Käteiset varat	18 521	265 265	
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset	195 344	106 868	
Saamiset luottolaitoksilta	58 782	73 806	E3
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 524 529	2 137 579	E3
Saamistodistukset	33 315	46 100	E4
Julkisyhteisöiltä	4 679	2 281	
Muilta	28 636	43 819	
Osakkeet ja osuudet	38 107	34 850	E5
Johdannaissopimukset	1 593	1 898	E6
Aineettomat hyödykkeet	6 741	8 271	E7
Aineelliset hyödykkeet	22 685	23 788	
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	8 265	9 140	E8
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	13 156	12 995	E8
Muut aineelliset hyödykkeet	1 264	1 653	
Muut varat	304	15 915	E10
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	12 848	11 670	E11
Laskennalliset verosaamiset	371	316	E17
Vastaavaa yhteensä	2 913 141	2 726 325	

Vastattavaa

(1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017	Liite
Vieras pääoma			
Velat luottolaitoksille	89 793	35 993	E12
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 757 928	1 639 357	E12
Talletukset	1 757 661	1 638 877	
Muut velat	267	479	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	712 873	736 961	E13
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	0	2 222	
Muut velat	7 024	15 220	E14
Siirtovelat ja saadut ennakot	8 305	7 709	E15
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	25 000	27 800	E16
Laskennalliset verovelat	659	1 095	E17
Vieras pääoma yhteensä	2 601 582	2 466 357	
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Vapaaehtoiset varaukset	97 544	85 470	E14
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	97 544	85 470	
Oma pääoma			E24
Osakepääoma	24 000	24 000	E25
Muut sidotut rahastot		4 181	
Käyvän arvon rahasto	2 220	4 181	
Vapaat rahastot	137 488	106 087	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	137 488	106 087	
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	39 548	25 972	
Tilikauden voitto (tappio)	10 760	14 258	
Oma pääoma yhteensä	214 015	174 497	
Vastattavaa yhteensä	2 913 141	2 726 325	

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	22 032	15 443
Takaukset ja pantit	21 735	14 972
Muut	297	471
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	188 532	189 855
Muut	188 532	189 855

Oma Säästöpankki Oyj rahoituslaskelma

(1 000 euroa)

1.1.–31.12.2018

1.1.–31.12.2017

Liiketoiminnan rahavirta

Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	10 760	14 258
Tilikauden oikaisut*	20 828	18 420

Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)

Saamistodistukset	-74 917	-2 882
Saamiset luottolaitoksilta	-2 495	-1 176
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-391 038	-352 472
Osakkeet ja osuudet	-3 229	60 508
Muut varat	15 644	-16 016

Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)

Velat luottolaitoksille	53 800	1 736
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	116 090	159 732
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-24 088	383 911
Muut velat	-6 771	-2 259
Maksetut tuloverot	-5 061	-2 470

Liiketoiminnan rahavirta yhteensä

-290 479 **261 291**

Investointien rahavirta

Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset	-220	-36
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, vähennykset	19	0
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 144	-5 178
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	1 129	1 187

Investointien rahavirta yhteensä

-215 **-4 027**

Rahoituksen rahavirta

Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	0	15 000
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-2 800	-4 800
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-2 112	-1 576
Muut oman pääoman erien rahamääräiset lisäykset / vähennykset	31 344	2 577

Rahoituksen rahavirta yhteensä**26 432****11 201****Rahavarojen nettomuutos****-264 262****268 465**

Rahavarat tilikauden alussa	323 617	55 152
Rahavarat tilikauden lopussa	59 355	323 617

Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:

Käteiset varat	18 521	265 265
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	40 834	58 353
Yhteensä	59 355	323 617

Lisätiedot rahoituslaskelmaan:

Saadut korot	55 581	45 952
Maksetut korot	6 426	6 202
Saadut osingot	1 289	972

***Tilikauden oikaisut:**

Tilinpäätössiirrot	12 074	12 424
Tuloslaskelman verot	2 204	3 911
Käyvän arvon muutokset	-583	69
Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot	3 258	n/a
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	2 374	2 520
Muut oikaisut	1 501	-503
Yhteensä	20 828	18 420

Emoyhtiön liitetiedot

E1 Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Emoyhtiö Oma Säästöpankki Oyj laatii erillistilinpäätöksensä kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (698/2014) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

1 Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän päätöskurssiin. Arvostuksessa syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Valvottavan luokitella rahoitusvaroja IFRS 9.4.1.2A ja 4.1.4 mukaisiin luokkiin, tulee muun laajan tuloksen eriin kirjattavat määrät merkitä kansallisen lainsäädännön tilinpäätöksissä käyvän arvon rahastoon. (Annettu 29.1.2018, voimaan 15.2.2018)

IFRS 9.6.5.11–12- sekä IFRS 9.B6.6.9. ja B.6.6.15 -kohdissa viitataan rahavirran suojausrahastoon. Tämä erä sisällytetään käyvän arvon rahastoon. (Annettu 29.1.2018, voimaan 15.2.2018).

2 Rahoitusinstrumentit

2.1 Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostetaan rahoitusvaroihin kuuluva erä käypään arvoon. Jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava erä, siihen lisätään tai siitä vähennetään erän hankkimisesta välittömästi johtuvat transaktiomenot.

Välittömästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen rahoitusvarasta kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä, jos rahoitusvara arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä rahoitusvarat luokitellaan johonkin kolmesta seuraavasta erästä:

- jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat,
- käyvän arvon rahaston kautta arvostettavat tai

- käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat.

Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen velka-instrumenttien osalta perustuu pankin liiketoimintamalliin ja sopimusten mukaisten rahavirtojen luonteeseen.

2.1.1 Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat

Rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoan silloin, kun sopimuksen mukaiset rahavirrat koostuvat vain pääomalyhennyksistä ja korkovirroista ja pankki on luokitellut sen liiketoimintamalliin, jossa tavoitteena on kerätä sopimuksen mukaiset rahavirrat sopimuksen elinkaaren ajalta.

2.1.2 Käyvän arvon rahaston kautta arvostettavat rahoitusvarat

Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta silloin, kun sopimuksen mukaiset rahavirrat koostuvat vain pääomalyhennyksistä ja korkovirroista ja pankki on luokitellut ne liiketoimintamalliin, jossa tavoitteena on toisaalta pitää rahoitusvara kerätäkseen sopimuksen mukaiset rahavirrat, mutta myös mahdollisesti myydä rahoitusvarat ennen eräpäivää.

2.1.3 Käypään arvoon tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat

Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei niitä arvosteta IFRS 9:n mukaisesti jaksotettuun hankintamenoan tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjataan pääsääntöisesti sellaiset rahoitusvarat, joiden liiketoimintamallina on käydä aktiivisesti kauppa ja jotka on hankittu ansaintatarkoituksessa lyhyellä aikavälillä.

2.2 Oman pääoman ehtoiset instrumentit

Oman pääoman ehtoiset sijoitukset arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei pankki tee sijoituskohtaisesti peruuttamatonta valintaa siitä, että sijoitus arvostetaan käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta.

Pankilla ei ole käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavia oman pääoman ehtoisia sijoituksia.

2.2.1 Liiketoimintamallien arviointi

Pankki määrittää liiketoimintamallin tavoitteen portfoliokohtaisesti perustuen siihen, miten liiketoimintaa hallinnoidaan ja raportoidaan johdolle. Määrityksessä pankki käyttää lähtökohtana pankin johdon hyväksymää sijoitus- ja luotonantopolitiikkaa.

Liiketoimintamalli kuvaa portfoliokohtaista ansaintamallia, jonka tarkoituksena on joko kerätä pelkästään sopimukseen perustuvia rahavirtoja, kerätä sopimukseen perustuvia rahavirtoja sekä rahoitusvarojen myynnistä saatavia rahavirtoja tai kerätä rahoitusvarojen kaupankäynnistä muodostuvia rahavirtoja.

2.2.2 Rahavirtatestaus

Mikäli liiketoimintamalli on muu kuin kaupankäynti, pankki arvioi perustuvatko sopimukseen liittyvät rahavirrat yksinomaan pääoman ja koron maksuihin (nk. SPPI-testi). Mikäli rahavirtakriteeri ei täyty, kirjataan rahoitusvara käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Tehdessään arviota siitä, koostuvatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja koron maksuista, pankki tarkastelee instrumentin sopimusehtoja. Tämä sisältää arvion muun muassa siitä, sisältääkö rahoitusvara sellaisia sopimusehtoja, jotka voivat muuttaa rahavirtojen ajoitusta tai määrää niin, että SPPI-testin ehdot eivät täyty.

Pankin myöntämissä vähittäispankki- ja yrityslainoissa on ennaikainen takaisinmaksuominaisuus. Tämä ominaisuus kuitenkin täyttää rahavirtatestauksen kriteerit, sillä ennaikaisesti takaisinmaksettavan lainan yhteydessä pankilla on mahdollisuus periä kohtuullinen korvaus ennaikaisesta sopimuksen päättämisestä.

2.3 Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Arvonalentumista koskeva vähennyserä, odotettavissa oleva luottotappio (ECL), lasketaan kaikista jaksotettuun hankintameroon arvostettavista ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavista taseeristä sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takaussopimuksista.

Jaksotettuun hankintameroon arvostettavista rahoitusvaroista kirjataan odotettavissa olevaa tappiota koskeva vähennyserä kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta arvostettavista rahoitusvaroista kirjataan odotettavissa oleva luottotappio käyvän arvon rahastoon. Taseen ulkopuolisten erien osalta odotettavissa oleva luottotappio kirjataan varaukseksi.

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan rahoitusvaran koko voimassaoloajalta silloin, kun rahoitusvara-

liittyvä laiminlyönninriski on raportointipäivänä lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Muissa tapauksissa lasketaan odotettavissa oleva luottotappio perustuen arvioon maksujen laiminlyönnille seuraavan 12 kuukauden kuluessa raportointipäivästä.

Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan jokaisena raportointipäivältä ja ne kuvastavat:

- vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulemien vaihtelualue,
- rahan aika-arvoa ja
- järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja, ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

Laskennassa mukana olevat rahoitusvarat luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen, jotka kuvastavat rahoitusvarojen laadun heikentymistä alkuperäiseen kirjaamiseen.

Vaihe 1: Sopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL.

Vaihe 2: Sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan koko voimassaolon ECL.

Vaihe 3: Laiminlyödyt sopimukset, joille lasketaan koko voimassaolon ECL.

2.3.1 Luottoriskin merkittävä kasvu

Arvioitaessa onko rahoitusinstrumenttiin liittyvä luottoriski kasvanut merkittävästi, tarkastellaan rahoitusinstrumentin odotettavissa olevana voimassaoloaikana toteutuvien laiminlyöntien riskin muutosta. Tätä arviointia tehtäessä verrataan toisiinsa rahoitusinstrumenttiin kohdistuvan laiminlyönnin riskiä raportointipäivänä ja kyseiseen rahoitusinstrumenttiin kohdistuvan laiminlyönnin riskiä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Luottoriskin merkittävä kasvu johtaa lainan siirtämiseen vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Pankin käyttämät indikaattorit tilasiirtymäarviointissa ovat sekä määrällisiä että laadullisia.

Indikaattorit luottoriskin merkittävän kasvun arvioimiselle vaihtelevat eri portfolioiden välillä, mutta suurimpien lainasaamisten (henkilö- ja yritysasiakkaiden luotot) osalta pankki käyttää indikaattoreina muun muassa muutoksia käyttäytymisscoring- ja rating -luokittelussa sekä tiettyjä laadullisia indikaattoreita kuten lainanhoitajustomerkitä, tarkkailulistalle joutumista sekä sopimukseen perustuvien maksujen vähintään 30 päivän viivästymistä.

Pankki on automatisoinut tilasiirtymäarviointin, joka perustuu lainatyyppin mukaan henkilöasiakkaiden käyttäytymisscoring -arvojen ja yrityslainojen rating -arvojen muutoksiin sekä laadullisiin indikaattoreihin. Lainakohtaisia tilasiirtymiä seurataan säännöllisin väliajoin.

2.3.2 Määritelmä laiminlyönnille

Pankki on määrittänyt IFRS 9:n mukaisen laiminlyönnin tapahtuvan seuraavissa tilanteissa:

- sopimukseen perustuvat maksut ovat 90 päivää myöhässä,
- laina on perinnässä tai järjestämätön,
- asiakas on velkasaneerauksessa tai konkurssissa tai
- asiakkaan lainoista 20 % tai enemmän täyttää edelliset laiminlyönnin ehdot, jonka seurauksena asiakkaan kaikki lainat tulkitaan laiminlyödyiksi.

Määritelmä vastaa konsernin viranomaisraportoinnissa käyttämää määritelmää. Arvioidessaan sitä, milloin velallinen on laiminlyönnin tilassa pankki huomioi laadullisia indikaattoreita, kuten lainaehtojen rikkoontumisia ja määrällisiä indikaattoreita kuten rästipäivien määrää käyttämällä sisäisiä ja ulkoisia tietolähteitä velallisen taloudellisesta asemasta.

2.3.3 Odotettu luottotappio -mallin syöttötiedot

Henkilöasiakasluotot ja yritysluotot ovat merkittävimmät pankin portfoliot liiketoiminnalle ja niiden osalta pankki arvostaa luottotappion vähennyserän käyttäen kaavaa $EAD \cdot PD \cdot LGD$ (vastuun määrä maksukyvyttömyshetkellä * maksukyvyttömyyden todennäköisyys * tappio-osuus). Pohjana parametrien määrittämisessä pankki käyttää asiakkaiden historiallista maksukäyttäytymisdataa.

Yritysluottojen osalta ECL-parametrien määrittämisessä pankki on käyttänyt rating -muutoksia kuvaamaan siirtymämatriisiin perustuvaa tilastollista mallia. Luottokelpoisuusluokitus (rating) on ulkopuolisen osapuolen tuottama arvo.

Pienempien segmenttien osalta pankki soveltaa ECL-parametrien määrittämisessä yksinkertaista tappiosuhdemallia.

Joukkovelkakirjasijoitusten osalta pankki arvostaa luottotappion vähennyserän käyttäen kaavaa $EAD \cdot PD \cdot LGD$. PD-arvojen syöttötietolähteenä käytetään markkinatietokannasta saatavaa lainakohtaista dataa. Tämän lisäksi pankki soveltaa alhaisen luottoriskin poikkeusta sellaisiin velkakirjasijoituksiin, joiden luottoluokitus on raportointipäivänä vähintään investment grade

-tasolla. Näissä tapauksissa luottotappion vähennyserä lasketaan määrään, joka vastaa 12 kuukauden odotettavissa olevia luottotappioita.

EAD-parametri (exposure at default) edustaa vastuun määrää raportointihetkellä. EAD-parametrin arvossa huomioidaan lainan kirjanpitoarvon ohella yksittäiseen lainaan kohdistuvat lyhennykset maksusuunnitelman mukaisesti. Joihinkin rahoitusinstrumentteihin sisältyvät kuitenkin sekä lainan pääoma että sitoumus nostamattomaan osuuteen. Nostamaton osuus huomioidaan EAD:ssa koko myönnetyn limiitin osalta.

Pankin johto seuraa säännöllisesti luottotappion vähennyserän määrän kehitystä jokaisessa segmentissä varmentaa, että malli kuvastaa oikein odotettavissa olevan luottotappion määrää. Tarvittaessa johto tarkentaa laskentaparametreja.

2.3.4 Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen

Kun jaksotettuun hankintamenuun arvostettavaan rahoitusvaraan tai -velkaan tehdään muutos ilman, että tämä johtaa varan tai velan kirjaamiseen pois taseesta, kirjataan tulosvaikutteinen voitto tai tappio. Voitto tai tappio määritetään siten, että se on alkuperäisten sopimukseen perustuvien rahavirtojen ja sopimusehtojen mukaisella korolla diskontattujen muutettujen rahavirtojen välinen erotus.

Esimerkkinä tällaisesta tilanteesta ovat asiakkaalle myönnetyn lainan lyhennyssuunnitelman muutokset tai lyhennysvapaan myöntäminen. Asiakkaan heikentyneestä maksukyvyystä johtuvat muutokset lainaehtoihin käsitellään luottoriskin merkittävänä kasvuna.

Huomattavien lainaehtojen muutosten yhteydessä laina kirjataan pois taseesta ja tilalle kirjataan uusi laina. Mikäli taseesta pois kirjatun lainan luottoriski on ollut merkittävästi kasvanut, uusi laina kirjataan taseeseen arvoltaan alentuneena.

2.4 Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun lainasta ei arvioida enää kertyvän suorituksia ja lopullinen luottotappio pystytään laskemaan. Taseesta pois kirjaamisen yhteydessä aiemmin kirjattu odotettavissa oleva luottotappio peruutetaan ja kirjataan lopullinen luottotappio.

Lainat kirjataan pois taseesta, kun niiden perintätoimenpiteet on suoritettu loppuun tai kun lainan ehtoja muutetaan merkittävästi esimerkiksi uudelleenrahoituksen yhteydessä. Taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti erään Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenuun kirjatusta varoista.

2.5 Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä rahoitusvelat luokitellaan johonkin seuraavasta erästä:

- jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat, tai
- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat.

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja, arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon arvostettavien rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvelkoihin liittyvät transaktiomenot kirjataan kuluksi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat muodostuvat johdannaisveloista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Konsernilla ei ole raportointi-hetkellä käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvotettavia johdannaisvelkoja.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviin rahoitusvelkoihin kirjataan velat luottolaitoksilta, velat yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat.

2.6 Rahoitusvarojen ja -velkojen netotus

Rahoitusvaroja tai -velkoja ei ole netotettu pankin tilinpäätöksessä.

2.7 Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan raportointipäivän keskikurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

2.8 Käteiset varat

Käteiset varat koostuvat kassasta, pankkisaamisista ja alle kolmen kuukauden lyhytaikaisista talletuksista.

2.9 Käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavannormaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai, jos toimivia markkinoita ei ole, yleisesti käytettyä

arvostusmenetelmää käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua yleisesti käytettyä arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa laskettaessa. Käyvän arvon määrittämisessä käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattuja rahavirtoja sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arviot luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty:

Taso 1: Täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot.

Taso 2: Käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista).

Taso 3: Käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja ja jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Käypien arvojen hierarkian taso määritellään sijoituskohteen kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan. Siirron käyvän arvon hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

3 Johdannaiset ja suojauslaskenta

Oma Säästöpankki suojaa korollisia velkojaan korkojen muutoksia vastaan korkojohdannaisilla ja soveltaa niihin suojauslaskentaa koskevia määräyksiä sekä seuraa säännöllisesti suojausten tehokkuutta sekä käypien arvojen muutoksia. Pankki noudattaa suojauslaskennassa IFRS 9 -standardin säännöstä, joka antaa mahdollisuuden jatkaa IAS 39 -standardin mukaisen portfoliosuojauslaskennan soveltamista.

Koronvaihtosopimuksilla suojataan kiinteäkorkoista talletuskantaa ja osakejohdannaisia on käytetty suojaamaan talletuksia, joiden tuotto on sidottu osakkeiden arvon muutokseen.

Tilinpäätöshetkellä pankilla ei ole rahavirtaa suojaavia johdannaisia.

Johdannaisopimukset arvostetaan käypään arvoon ja arvonmuutokset on kirjattu taseeseen ja tuloslaskelmaan. Johdannaisopimusten positiiviset käyvät arvot kirjataan taseen vastaavaa puolen erään 'Johdannaisopimukset'. Varojen arvostamisessa otetaan huomioon vastapuolen luottoriskiä koskeva oikaisu (CVA).

Johdannaisopimusten negatiiviset käyvät arvot esitetään taseen vastattavaa puolella kohdassa 'Johdannaisopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat'. Arvostamisessa huomioidaan omaa luottoriskiä koskeva oikaisu (DVA).

Johdannaisopimukset arvostetaan käypään arvoon ja niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojaukseen määritettyjen suojauskohteiden ja suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmassa erään 'Suojauslaskennan nettotulos' ja taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi. Suojaavien johdannaisten korkokulut esitetään korkokuluissa ja tuotot korkotuotoissa.

Johdannaisia ei tehdä kaupankäyntitarkoituksessa. Suojaavien johdannaisten ja suojattavien instrumenttien välinen yhteys (suojaussuhde) ja suojauksen tehokkuus dokumentoidaan.

4 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Jaon lähtökohtana ovat olleet käytetyt neliömetrit.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintameno. Pankki ei sovelta

luottolaitoslain 12 luvun 8 §:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Sijoituskiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumistappiona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuiksi.

Pankin keskeiset sijoituskiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti kauppahinta- tai tuottoarvomenetelmää käyttäen. Tuottoarvomenetelmän arviot perustuvat kiinteistökohteesta saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedossa E8.

5 Tilinpäätössiirtojen kertymä

5.1 Poistoero ja verotusperusteiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Verotusperusteisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Verotusperusteisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskejä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää laskennallista verovelkaa vähentämättä.

6 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitoumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimitit. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

7 Korkotuotot ja -kulut

Korkotuottoihin ja -kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on jaksotettu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorkoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu.

Korkotuottoina tai -kuluina on käsitelty myös saamisen ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä korolla.

8 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

8.1 Lainat ja muut saamiset

Arvonalentumistappioihin on kirjattu arvonalentumiset lainoista ja muista saamisista, kun on ollut objektiivista näyttöä siitä, että lainan tai muun saamisen pääomasta tai koroista ei saada suoritusta eikä saamisen vakuus riitä kattamaan sen määrää. Objektiivisen näytön arviointi perustuu asiakkaan maksukyvyttömyyden ja vakuuden riittävyyden arviointiin. Arvonalentumista kirjattaessa vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan realisointihetkellä. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena ottaen huomioon vakuuden käypä arvo. Diskonttaus korkona on käytetty saamisen alkuperäistä korkoa.

Lainat ja muut saamiset on luokiteltu ryhmiin, joiden arvonalentumistappioiden tarvetta on arvioitu ryhmäkohtaisesti. Saamisryhmät on luokiteltu samankaltaisten luottoriskiominaisuuksien perusteella, jotta kyettäisiin arvioimaan ryhmäkohtaisten arvonalentumisten tarvetta niistä saamisista, joista ei ole vielä tunnistettu yksittäiseen saamiseen kohdistuvaa arvonalennusperustetta.

8.2 Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin luokitellun saamistodistuksen arvo on saattanut alentua, saamistodistukselle on tehty arvonalentumistarkastelu. Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut, arvon arvonalennus on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttaus korkona on käytetty saamisen alkuperäistä korkoa.

8.3 Myytävissä olevat rahoitusvarat

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellun arvopaperin arvo on saattanut alentua, arvopaperille on tehty arvonalentumistarkastelu. Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut tai osakkeen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti alle hankintamenon ja pankki arvioi, että se ei saa sijoittamiaan varoja takaisin, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Saamistodistusten osalta arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttaus korkona on käytetty saamisen alkuperäistä korkoa. Saamistodistusten arvonalentumistappion peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti. Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumistappion määrää on arvioitu niiden kirjanpitoarvon ja sen arvon, jonka pankki arvioi jäävän saamatta, erotuksena. Osakkeiden tai osuuksien arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa tulosvaikutteisesti, vaan arvonmuutos kirjataan käyvän arvon rahastoon.

9 Poistoperiaatteet

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 10–40 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 5–8 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3–5 vuodessa. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan 3–5 vuodessa.

10 Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa ei ole kirjattu muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja. Jos vastaisen menon ja menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisaikakohtaa ei tiedetä, se merkitään pankin taseen pakollisiin varauksiin.

11 Verot

Pankin tilinpäätöksessä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvonmuutoksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonmuutoksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen. Muita laskennallisia veroja ei yhtiötasolla ole kirjattu.

12 Rahavarat

Rahoituslaskelman rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen.

E2 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Rahoitusvarat 31.12.2018 (1000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Käypään arvoon käyvä arvon rahaston kautta kirjattavat	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	18 521			18 521	18 521
Saamiset luottolaitoksilta	58 782			58 782	58 782
Saamiset asiakkailta	2 524 245			2 524 245	2 524 245
- joista tappioita koskeva vähennyserä JHM, yhteensä	10 909			10 909	10 909
Saamistodistukset		179	228 480	228 659	228 659
Osakkeet ja osuudet		38 107		38 107	38 107
Johdannaissopimukset		1 593		1 593	1 593
Saamiset ja yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		284		284	284
Rahoitusvarat yhteensä	2 601 549	40 163	228 480	2 870 192	2 870 192
Rahoitusvelat 31.12.2018 (1000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo	
Velat luottolaitoksille	89 793		89 793	89 793	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 757 928		1 757 928	1 757 928	
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	25 000		25 000	25 000	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	712 873		712 873	712 873	
Rahoitusvelat yhteensä	2 585 594	-	2 585 594	2 585 594	

Rahoitusvarat 31.12.2017 (1000 euroa)	Lainat ja saamiset	Eräpäivään asti pidettävät	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Myytavissä olevat	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Rahoitusvarat yhteensä	2 211 384	1 989	2 230	185 497	2 401 101	2 401 101

Rahoitusvelat 31.12.2017 (1000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	35 993		35 993	35 993
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 639 357		1 639 357	1 639 357
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	27 800		27 800	27 800
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	736 961		736 961	736 961
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat		2 222	2 222	2 222
Rahoitusvelat yhteensä	2 440 111	2 222	2 442 333	2 442 333

E3 Saamiset luottolaitoksilta ja yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Saamiset luottolaitoksilta (1 000 euroa)	2018	Joista tappiota koskeva vähennyserä	2017
Vaadittaessa maksettavat	40 833	-	58 353
Keskusrahallaitokselta	39 708	-	41 741
Kotimaisilta luottolaitoksilta	1 125	-	16 611
Muut	17 948	-	15 453
Vähimmäisvarantotalletus	17 948	-	15 453
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	58 782	-	73 806

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä (1 000 euroa)	2018	Joista tappiota koskeva vähennyserä	2017
Yritykset ja asuntoyhteisöt	753 509	4 508	569 483
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	22 588	160	6 371
Julkisyhteisöt	29	0	229
Kotitaloudet	1 738 405	6 141	1 553 013
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	9 999	100	8 483
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä yhteensä	2 524 529	10 909	2 137 579
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	284	0	184

Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumistappiot (1 000 euroa)	2018	2017
Arvonlennustappiot tilikauden alussa	n/a	8 447
+ tilikauden aikana kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	n/a	2 596
+ / - tilikaudella kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	n/a	-76
- tilikauden aikana peruutetut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	n/a	-768
- aikaisemmin kirjattu saamiskohtainen arvonalentumistappio	n/a	-1 389
Arvonalentumistappiot tilikauden lopussa	n/a	8 810
Erääntyneet ja järjestämättömät saamiset (1 000 euroa)	2018	2017
- joista yli 90 päivää erääntyneet saamiset	26 748	18 166
- joista todennäköisesti maksamatta jäävät, jotka erääntymättömiä tai alle 90 päivää erääntyneitä	9 205	11 975
Sopimuksen mukainen jäljellä oleva määrä rahoitusvaroista, jotka on raportointikaudella kirjattu pois lopullisena luottotappiona ja joihin edelleen kohdistetaan perintätoimenpiteitä	10 403	-
Saamisista tilikaudelle kirjattujen lopullisten luottotappioiden määrä	1 716	1 791
Järjestämättömät saamiset, yhteensä	35 953	30 141

Erääntyneiden ja järjestämättömien saamisten osalta on siirrytty esittämään luvut viranomaisraportoinnin (Finrep) mukaisina myös vertailukauden osalta. Vahvistetussa tilinpäätöksessä 2017 erääntyneitä ja järjestämättömiä luottoja sekä lainahoitajoustoja ei ole kaikilta osin raportoitu viranomaisraportoinnin määrittelyjen mukaisesti (esimerkiksi korkojen käsittelyn, cross-default -ehdon ja raportoinnissa käytetyn luottokannan osalta).

Saamiset luottolaitoksilta (1000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	1	12	-	13
Siirto vaiheeseen 1	1	-12	-	-11
Siirto vaiheeseen 2	-	-	-	-
Siirto vaiheeseen 3	-	-	-	-
Uuden saamiset (uusluotonmyöntö)	154	-	-	154
Eräntymiset ja lyhennykset	-1	-	-	-1
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset	-	-	-	-
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	5	-	-	5
ECL-mallin parametrien muutokset	-	-	-	-
Manuaalikorjaus, luottotasolla	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	160	-	-	160

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä (1000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	1 075	1 655	6 771	9 501
Siirto vaiheeseen 1	92	-418	-103	-430
Siirto vaiheeseen 2	-105	271	-323	-157
Siirto vaiheeseen 3	-104	-59	3 083	2 920
Uuden saamiset (uusluotonmyöntö)	871	629	137	1 637
Eräntymiset ja lyhennykset	-239	-233	-2 412	-2 885
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)	-4	-0	-1 178	-1 183
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset	-	-	-	-
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-156	-384	1 529	989
ECL-mallin parametrien muutokset	-	-	-	-
Manuaalikorjaus, luottotasolla	-	356	-	356
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	1 429	1 817	7 503	10 749

Taseen ulkopuoliset erät (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	311	331	84	726
Siirto vaiheeseen 1	194	-193	-1	0
Siirto vaiheeseen 2	-5	7	-2	-
Siirto vaiheeseen 3	-1	-0	1	-0
Uuden saamiset (uusluotonmyöntö)	195	72	60	327
Eräntymiset ja lyhennykset	-296	-46	-53	-394
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset	-	-	-	-
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	4	-50	0	-46
ECL-mallin parametrien muutokset	-	-	-	-
Manuaalikorjaus, luottotasolla	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	402	121	89	612

E4 Saamistodistukset

(1000 euroa)		2018		
	Yhteensä	Joista keskuspankki- rahoituksen oikeuttavia saamistodistuksia	Joista tappioita koskeva vähennyserä	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	179			
Muut	179			0
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	228 480	195 344		548
Julkisesti noteeratut	226 897	195 344		492
Muut	1 583			56
Yhteensä	228 659	195 344		548
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	179			
(1000 euroa)		2017		
	Yhteensä	Joista keskuspankki- rahoituksen oikeuttavia saamistodistuksia		
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät saamistodistukset	332	0		
Muut	332	0		
Myytavissä olevat saamistodistukset	150 647	104 879		
Julkisesti noteeratut	148 116	104 879		
Muut	2 531	0		
Eräpäivään asti pidettävät saamistodistukset	1 989	1 989		
Julkisesti noteeratut	1 989	1 989		
Yhteensä	152 968	106 868		
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	3 605	0		

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset (1000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	389	-	-	389
Siirto vaiheeseen 1	-	-	-	-
Siirto vaiheeseen 2	-1	9	-	7
Siirto vaiheeseen 3	-	-	-	-
Uuden saamiset (uusluotonmyöntö)	161	16	-	176
Eräntymiset ja lyhennykset	-	-	-	-
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset	-	-	-	-
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-108	-	-	-108
ECL-mallin parametrien muutokset	-	-	-	-
Manuaalikorjaus, luottotasolla	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	440	25	-	464

Saamistodistukset (1000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	84	11	-	95
Siirto vaiheeseen 1	-	-	-	-
Siirto vaiheeseen 2	-1	14	-	13
Siirto vaiheeseen 3	-	-	-	-
Uuden saamiset (uusluotonmyöntö)	12	2	-	13
Eräntymiset ja lyhennykset	-40	-4	-	-44
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset	-	-	-	-
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	4	2	-	6
ECL-mallin parametrien muutokset	-	-	-	-
Manuaalikorjaus, luottotasolla	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	59	24	-	83

E5 Osakkeet ja osuudet

(1 000 euroa)	2018	2017
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		
Julkisesti noteeratut	15 200	n/a
Muut	22 908	n/a
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat, yhteensä	38 107	n/a
- joista luottolaitoksissa	4 179	n/a
- joista muissa yrityksissä	33 928	n/a
Hankintamenoon kirjattavat:		
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä		
Luottolaitoksissa	0	n/a
Muissa yrityksissä	9 640	n/a
Yhteensä	9 640	n/a
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä (1 000 euroa)		
Luottolaitoksissa	0	n/a
Muissa yrityksissä	200	n/a
Yhteensä	200	n/a
(1 000 euroa)	2018	2017
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet	n/a	34 850
Julkisesti noteeratut	n/a	13 147
Muut	n/a	21 703
Osakkeet ja osuudet yhteensä	n/a	34 850
- joista luottolaitoksissa	n/a	12 321
- joista muissa yrityksissä	n/a	22 530
Rahoitusvarat		
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	n/a	1 989
Lainat ja muut saamiset	n/a	2 211 384
Myytävissä olevat rahoitusvarat	n/a	185 497
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	n/a	2 230
Yhteensä	n/a	2 401 101

E6 Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimusten nimellisarvot

(1 000 euroa)

2018

Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Suojaavat johdannaissopimukset	23 543	424 172	0	447 715
Käyvän arvon suojaus				
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	5 000	365 000	0	370 000
Muut suojaavat johdannaiset				
Osakejohdannaiset	18 543	59 172	0	77 715

Johdannaissopimusten nimellisarvot

(1 000 euroa)

2017

Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Suojaavat johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus	38 422	314 767	0	353 189
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	15 000	270 000	0	285 000
Muut suojaavat johdannaiset				
Osakejohdannaiset	23 422	44 767	0	68 189

Johdannaissopimusten käyvät arvot

(1 000 euroa)

2018

2017

	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus	1 519	-	1 556	2 222
Korkojohdannaiset	1 772	-	1 556	2 222
CVA- ja DVA-oikaisut	-252	-	-	-
Muut suojaavat johdannaiset	74	-	342	-
Osakejohdannaiset	250	-	342	-
CVA- ja DVA-oikaisut	-176	-	-	-
Yhteensä	1 593	0	1 898	2 222

Suojausinstrumentin suojattavasta riskistä johtuva voitto tai tappio

(1 000 euroa)

2018

2017

Suojattavan kohteen arvonmuutos	1 447	-1 035
---------------------------------	-------	--------

E7 Aineettomat hyödykkeet

(1 000 euroa)	2018	2017
IT-kulut	430	665
Liikearvo	2 500	3 000
Muut aineettomat hyödykkeet	3 811	4 606
Yhteensä	6 741	8 271

Aineettomat hyödykkeet	2018	2017
Hankintameno 1.1.	15 203	11 050
+ tilikauden lisäykset	351	4 234
- tilikauden vähennykset	-161	-81
Hankintameno 31.12.	15 393	15 203
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-6 932	-6 230
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	0	26
- tilikauden poistot	-1 720	-728
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-8 652	-6 932
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 741	8 271
Kirjanpitoarvo 1.1.	8 271	4 820

E8 Aineelliset hyödykkeet

(1000 euroa)	2018		2017	
	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet				
Omassa käytössä	352	-	352	-
Sijoituskäytössä	640	640	161	161
Yhteensä	991	640	513	161
Rakennukset				
Omassa käytössä	619	-	636	-
Sijoituskäytössä	452	452	465	465
Yhteensä	1 070	452	1 102	465
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
Omassa käytössä	12 186	-	12 007	-
Sijoituskäytössä	7 174	9 006	8 513	9 648
Yhteensä	19 359	9 006	20 519	9 648
Muut aineelliset hyödykkeet	1 264		1 653	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	22 685		23 788	

Sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon.

E9 Aineelliset hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

2018

(1000 euroa)	Sijoitus- kiinteistöt ja sijoitus- kiinteistö- osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistö- osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	12 773	17 401	9 356	39 530
+ tilikauden lisäykset	545	251	194	990
- tilikauden vähennykset	-1 639	0	-137	-1 776
Hankintameno 31.12.	11 679	17 652	9 413	38 743
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-3 634	-4 406	-7 702	-15 742
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	300	0	38	338
- tilikauden poistot	-80	-89	-484	-654
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-3 414	-4 495	-8 149	-16 058
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 265	13 156	1 264	22 685
Kirjanpitoarvo 1.1.	9 140	12 995	1 653	23 788

2017

(1000 euroa)	Sijoitus- kiinteistöt ja sijoitus- kiinteistö- osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistö- osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13 202	17 784	9 389	40 375
+ tilikauden lisäykset	3	10	553	566
- tilikauden vähennykset	-803	-22	-587	-1 412
+/- siirrot erien välillä	371	-371	0	0
Hankintameno 31.12.	12 773	17 401	9 356	39 530
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-3 121	-3 792	-7 772	-14 684
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	177	-13	569	733
- tilikauden poistot	-82	-92	-500	-674
- tilikauden arvonalentumiset	-608	-509	0	-1 117
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-3 634	-4 406	-7 702	-15 742
Kertyneet arvonorotukset 1.1.	0	0	0	0
+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 140	12 995	1 653	23 788
Kirjanpitoarvo 1.1.	10 081	13 992	1 618	25 691

E10 Muut varat

(1000 euroa)	2018	2017
Maksujenvälityssaamiset	32	23
Arvopapereiden myyntisaamiset	-	15 571
Muut	272	321
Yhteensä	304	15 915

Vertailuvuoden luvuissa erä 'Muut' sisälsi emoyhtiön hallussa olleiden osakkeiden avoimien myyntien saamia n. 15,6 milj. euroa.

E11 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

(1000 euroa)	2018	2017
Korot	6 494	6 794
Muut	6 354	4 876
Yhteensä	12 848	11 670

E12 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille ja velat luottolaitoksille

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille (1000 euroa)	2018	2017
Talletukset	1 757 661	1 638 877
Vaadittaessa maksettavat	1 544 286	1 420 241
Muut	213 375	218 636
Muut velat		
Muut	267	479
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä	1 757 928	1 639 357

Velat luottolaitoksille (1000 euroa)	2018	2017
Vaadittaessa maksettavat	11 871	14 644
Muut	77 923	21 349
Velat luottolaitoksille yhteensä	89 793	35 993

E13 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

(1 000 euroa)	2018		2017	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Sijoitustodistukset	129 965	130 000	153 916	154 000
Joukkovelkakirjalainat	582 908	585 000	583 045	585 000
Yhteensä	712 873	715 000	736 961	739 000

Joukkovelkakirjalainojen maturiteetit	Nimellisarvo	Korko	Liikkeellelaskuvuosi	Eräpäivä	Kirjanpitoarvo	
					2018	2017
Oma Säästöpankki Oyj 16.4.2018	100 000	(marginaali 0,930%) / vaihtuva	2015	16/04/2018	-	99 980
Oma Sp Oyj 6.5.2019	110 000	(marginaali 1,000%) / vaihtuva	2016	06/05/2019	109 978	109 916
Oma Sp Oyj 3.4.2020	125 000	(marginaali 0,880%) / vaihtuva	2017	03/04/2020	124 919	124 855
Oma Sp Oyj 12.12.2022	350 000	0,125% / kiinteä	2017–2018	12/12/2022	348 010	248 294
					582 908	583 045

Nimellisarvoilla painotettu kesikorko 0,345% (0,639%)

Sijoitustodistuksien maturiteetit	Alle 3kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk	Kirjanpitoarvo
					yhteensä
31.12.2018	104 983	24 983	-	-	129 965
31.12.2017	90 978	56 949	5 988	-	153 916

E14 Varaukset ja muut velat

Varaukset (1000 euroa)	2018	2017
Muut varaukset	97 544	85 470
Yhteensä	97 544	85 470

Muut velat (1000 euroa)	2018	2017
Maksujenvälitysvelat	5 681	14 637
Odotetut luottotappiot annetuista luottositoumuksista	612	0
Muut	731	584
Yhteensä	7 024	15 220

E15 Siirtovelat ja saadut ennakot

(1000 euroa)	2018	2017
Korot	2 732	2 645
Muut	5 573	5 064
Yhteensä	8 305	7 709

E16 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla ja joiden kirjanpitoarvo ylittää 10 % näistä velkojen yhteismäärästä

(1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo		Korko-%	Eräpäivä
	2018	2017		
Velan yksilöintitiedot				
Säästöpankkien debentuurilaina I/2013		2 800	2,35	15/05/2018
Oma Säästöpankki Oyj debentuurilaina I/2014	10 000	10 000	2,65	20/05/2019
Oma Säästöpankki Oyj debentuurilaina I/2017	15 000	15 000	1,25	01/02/2023
Yhteensä	25 000	27 800		

Velan yksilöintitiedot	Omiin varoihin luettu määrä	
	2018	2017
Oma Säästöpankki Oyj debentuurilaina I/2014	767	2 766
Oma Säästöpankki Oyj debentuurilaina I/2017	12 265	15 000
Yhteensä	13 031	17 766

Kaikki ilmoitetut velat ovat euromääräisiä. Ilmoitetut velat luetaan vakavaraisuuslaskennassa luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin.

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Pankki pidättää itselleen kaikkien lainojen osalta oikeuden lunastaa laina joko kokonaan tai osittain takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikainen takaisinmaksu on kuitenkin mahdollista ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla, lukuun ottamatta vähäisiä lunastuksia, jotka pankki edelleen myy lyhyen ajan sisällä lunastuksesta.

Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34 §:n mukaisena debentuurilainana. Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus.

E17 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

(1000 euroa)	2018	2017
Muista väliaikaisista eroista lasketut verosaamiset	267	267
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verosaamisten määrä	104	49
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	371	316
Muista väliaikaisista eroista lasketut verovelat	110	0
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verovelkojen määrä	550	1 095
Laskennalliset verovelat yhteensä	659	1 095

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatuista käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien saamistodistusten, oman pääoman ehtoisten arvopapereiden käyvän arvon muutoksista ja odotetuista luottotappioista. Muilta osin laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole kirjattu pankin taseeseen.

E18 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Rahoitusvarat (1000 euroa)

2018

	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0	0	74 377	118 166	2 801	195 344
Saamiset luottolaitoksilta	40 834	17 948	0	0	0	58 782
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	62 667	318 419	832 238	670 002	641 204	2 524 529
Saamistodistukset	0	3 971	11 788	17 556	0	33 315
Johdannaissopimukset	19	0	1 574	0	0	1 593
Yhteensä	103 519	340 338	919 977	805 724	644 005	2 813 564

Rahoitusvarat (1000 euroa)

2017

	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0	804	27 016	79 047	0	106 868
Saamiset luottolaitoksilta	58 353	15 453	0	0	0	73 806
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	63 835	263 544	721 130	570 516	518 553	2 137 579
Saamistodistukset	332	2 301	24 756	18 711	0	46 100
Johdannaissopimukset	61	168	1 669	0	0	1 898
Yhteensä	122 581	282 271	774 571	668 274	518 553	2 366 250

Rahoitusvelat
(1000 euroa)

2018

	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	11 871	9 639	32 743	15 540	20 000	89 793
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 567 325	130 241	60 095	267	0	1 757 928
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	24 999	214 944	472 929	0	0	712 873
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	10 000	15 000	0	0	25 000
Johdannaissopimukset	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	1 604 195	364 824	580 767	15 807	20 000	2 585 594

Rahoitusvelat
(1000 euroa)

2017

	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	14 860	3 383	17 751	0	0	35 993
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 449 440	142 001	47 436	479	0	1 639 357
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	22 999	230 897	483 065	0	0	736 961
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	2 800	10 000	15 000	0	27 800
Johdannaissopimukset	0	0	2 222	0	0	2 222
Yhteensä	1 487 298	379 081	560 475	15 479	0	2 442 333

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä: Muut kuin määräaikaisten talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

E19 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin

Varat (1000 euroa)	2018		2017	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	195 344	0	106 868	0
Saamiset luottolaitoksilta	58 782	0	73 806	0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 524 529	0	2 137 579	0
Saamistodistukset	33 315	0	46 100	0
Johdannaissopimukset	1 593	0	1 898	0
Muu omaisuus	98 363	1 214	358 931	1 144
Yhteensä	2 911 927	1 214	2 725 181	1 144

Velat (1000 euroa)	2018		2017	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	89 793	0	35 993	0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 757 928	0	1 639 357	0
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	712 873	0	736 961	0
Johdannaissopimukset	0	0	2 222	0
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	25 000	0	27 800	0
Muut velat	7 684	0	16 315	0
Siirtovelat ja saadut ennakot	8 305	0	7 709	0
Yhteensä	2 601 582	0	2 466 357	0

E20 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

Rahoitusvarojen käyvät arvot on ensisijaisesti määritelty käyttäen noteerattuja markkinahintoja. Jos noteerattua markkinahintaa ei ole ollut saatavissa, arvostamisessa on käytetty markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai

muuta yleisesti hyväksyttyä arvostusmallia tai -menetelmää. Muiden rahoitusvarojen käypänä arvona on käytetty kirjanpitoarvoa. Rahoitusvelkojen käypänä arvona on käytetty kirjanpitoarvoa.

Rahoitusvarat (1 000 euroa)	2018		2017	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	18 521	18 521	265 265	265 265
Saamiset luottolaitoksilta	58 782	58 782	73 806	73 806
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 524 708	2 524 708	2 137 579	2 137 579
Saamistodistukset	228 480	228 480	152 968	153 530
Osakkeet ja osuudet	38 107	38 107	34 850	36 241
Johdannaissopimukset	1 593	1 593	1 898	1 898
Yhteensä	2 870 192	2 870 192	2 666 365	2 668 318

Rahoitusvelat (1 000 euroa)	2018		2017	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	89 793	89 793	35 993	35 993
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 757 928	1 757 928	1 639 357	1 639 357
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	712 873	712 873	736 961	736 961
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	0	0	2 222	2 222
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	25 000	25 000	27 800	27 800
Yhteensä	2 585 594	2 585 594	2 442 333	2 442 333

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

(1000 euroa)	2018			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3	243 570	1 214	22 266	267 050

(1000 euroa)	2017			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3	158 183	2 563	20 169	180 915

Käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä

(1000 euroa)	2018		
	Käypä arvo	Arvonmuutos tuloslaskelma	Arvonmuutos käyvän arvon rahasto 31.12.
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat	228 480	396	2 227
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	38 570	-816	0
- joista kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat	0	0	0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	0	0	0
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	0	0	0
Yhteensä	267 050	-420	2 227

	2017		
	Käypä arvo	Arvonmuutos tuloslaskelma	Käyvän arvon rahasto 31.12.
Myytavissä olevat rahoitusvarat	185 497	-1 511	5 226
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat	332	32	0
Yhteensä	185 829	-1 479	5 226

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

(1000 euroa)	2017			
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Yhteensä
Rahavirran suojauksesta	0	0	0	0
Käypään arvoon arvostamisesta	9 884	13 458	-18 116	5 226
Yhteensä	9 884	13 458	-18 116	5 226

E21 Rahoitusvarojen jakauma riskiluokittain

- **Riskiluokka 1:** Matalan riskiluokan eriin katsotaan kuuluvaksi pankin sisäisen luottoluokituksen A-tason asiakkaat sekä ulkoisista luottoluokituksista luottoluokat AAA – Baa3.
- **Riskiluokka 2:** Kohtuullisen riskin eriin katsotaan kuuluviksi pankin sisäisen luottoluokituksen B-tason asiakkaat sekä ulkoisista luottoluokituksista luottoluokat Ba1 – Ba3.
- **Riskiluokka 3:** Kasvaneen riskin eriin katsotaan kuuluviksi pankin sisäisen luottoluokituksen C-tason asiakkaat sekä ulkoisista luottoluokituksista luottoluokat B1 – Caa3.
- **Riskiluokka 4:** Maksuhäiriöisiksi katsotaan pankin sisäisen luottoluokituksen D-tason asiakkaat sekä ulkoisista luottoluokituksista luottoluokat Ca – konkurssi.
- **Riskiluokka ei luokiteltu** -erään kuuluvat sellaiset luotot tai saamistodistukset, joille pankki ei ole määritellyt luottoluokitusta tai joille ei ole saatavissa ulkoista luottoluokitusta. Ryhmään kuuluvat luotot ovat pääsääntöisesti kortti- tai kulutusluottoja.

Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset erät (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2018
Riskiluokka 1	1 630 365	109 425	7 999	1 747 789
Riskiluokka 2	570 286	61 729	5 899	637 914
Riskiluokka 3	120 267	51 178	3 089	174 535
Riskiluokka 4	20 544	56 698	17 519	94 760
Riskiluokka ei luokiteltu	7 167	499	754	8 420
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	2 348 629	279 529	35 259	2 663 418
Tappioita koskeva vähennyserä	1 991	1 938	7 592	11 521
Yhteensä	2 346 639	277 591	27 667	2 651 897

Saamistodistukset (1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2018
Riskiluokka 1	199 830	-	-	199 830
Riskiluokka 2	2 951	-	-	2 951
Riskiluokka 3	-	-	-	-
Riskiluokka 4	-	-	-	-
Riskiluokka ei luokiteltu	17 669	8 578	-	26 247
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	220 450	8 578	-	229 028
Tappioita koskeva vähennyserä	499	49	-	548
Yhteensä	219 951	8 529	-	228 480

E22 Luottoriskikeskittymät

- **Riskiluokka 1:** Matalan riskiluokan eriin katsotaan kuuluvaksi pankin sisäisen luottoluokituksen A-tason asiakkaat sekä ulkoisista luottoluokituksista luottoluokat AAA – Baa3.
- **Riskiluokka 2:** Kohtuullisen riskin eriin katsotaan kuuluviksi pankin sisäisen luottoluokituksen B-tason asiakkaat sekä ulkoisista luottoluokituksista luottoluokat Ba1 – Ba3.
- **Riskiluokka 3:** Kasvaneen riskin eriin katsotaan kuuluviksi pankin sisäisen luottoluokituksen C-tason asiakkaat sekä ulkoisista luottoluokituksista luottoluokat B1 – Caa3.
- **Riskiluokka 4:** Maksuhäiriöisiksi katsotaan pankin sisäisen luottoluokituksen D-tason asiakkaat sekä ulkoisista luottoluokituksista luottoluokat Ca – konkurssi.
- **Riskiluokka ei luokiteltu** -erään kuuluvat sellaiset luotot tai saamistodistukset, joille pankki ei ole määritellyt luottoluokitusta tai joille ei ole saatavissa ulkoista luottoluokitusta. Ryhmään kuuluvat luotot ovat pääsääntöisesti kortti- tai kulutusluottoja.

Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset erät toimialoittain (1 000 euroa)	Riski-luokka 1	Riski-luokka 2	Riski-luokka 3	Riski-luokka 4	Riskiluokka ei luokiteltu	Yhteensä
Yritykset	661 070	93 515	33 845	38 037	2 346	828 814
Maatalous	17 985	2 283	896	1 103	56	22 323
Kiinteistöala	376 998	30 245	16 428	11 775	604	436 050
Rakentaminen	40 339	13 664	2 751	4 542	310	61 606
Tukku- ja vähittäiskauppa	58 673	12 941	3 853	5 639	357	81 463
Teollisuus	32 257	4 035	4 727	5 526	350	46 895
Kuljetus ja varastointi	13 914	4 811	1 783	946	-	21 453
Muut	120 905	25 536	3 408	8 506	669	159 024
Julkisyhteisöt	19	10	-	-	150	179
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	8 881	801	45	133	631	10 491
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	23 789	579	-	-	27	24 395
Kotitaloudet	1 054 029	543 009	140 645	56 590	5 266	1 799 539
Yhteensä 31.12.2018	1 747 789	637 914	174 535	94 760	8 420	2 663 418

E23 Vakuuksien ja muiden luoton laatua parantavien järjestelyjen vaikutus

31.12.2018 (1 000 euroa)	Luottoriskille alttiina oleva määrä, johon kohdistuu vakuus	Kuvaus hallussa olevasta vakuudesta
Asuntoluotot	1 257 497	Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Yritysluotot	706 979	Pääosin kiinteistövakuuksia
Kulutusluotot	266 150	Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Muut	300 047	Pääosin kiinteistövakuuksia
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 530 674	

E24 Oman pääoman muutokset tilikauden aikana

(1 000 euroa)	Tilikauden alussa	IFRS 9 -siirtymän vaikutus 1.1.2018	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Osakepääoma	20 700				20 700
Osakepääomaan siirretty luottotappiovaraus	3 300				3 300
Muut sidotut rahastot		-2 181	25 238		23 057
Käyvän arvon rahasto		-2 181			-2 181
Käypään arvoon arvostamisesta	4 181	-2 181	221		2 220
Vapaat rahastot					0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	106 087		31 401		137 488
Edellisten tilikausien voitto	25 972	1 487	14 258	-2 169,16	39 548
Tilikauden voitto	14 258		10 760	-14 257,97	10 760
Oma pääoma yhteensä	174 497	-694	56 639	-16 427	214 015

Omaan vapaaseen pääomaan sisältyy vain jakokelpoisia varoja. Kehityskuluja ei ole aktivoitu.

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

(1 000 euroa)	2018			
	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2018 (brutto)	1 548	3 678	0	5 226
IFRS 9 siirtymän vaikutus 1.1.2018 (brutto)	951	-3 678	0	-2 727
Laskennallinen verosaaminen (+) / verovelka (-)	-	-	-	-500
Käyvän arvon rahasto 1.1.2018	2 499	0	0	1 999
Käyvän arvon lisäykset	6 105	0	0	6 105
Käyvän arvon vähennykset	-5 497	0	0	-5 497
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	-396	0	0	-396
Käyvän arvon rahaston siirto voittovaroihin (osakkeiden luovutus)	-	0	-	0
Odotettavissa olevat luottotappiot	64	-	-	64
Käyvän arvon rahaston muutokset 2018, yhteensä	276	0	0	276
Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2018 (brutto)	2 775	0	0	2 775
Laskennallinen verosaaminen (+) / verovelka (-)	-555	0	0	-555
Käyvän arvon rahasto 31.12.2018	2 220	0	0	2 220

(1 000 euroa)	2017			
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	5 846	6 993	-9 896	2 942
- joista laskennalliset verot	-1 461	1 905	-1 179	-736
Saamistodistukset	2 061	4 884	-5 707	1 239
- joista laskennalliset verot	-515	985	-780	-310
Käyvän arvon rahasto yhteensä	7 907	11 877	-15 603	4 181

E25 Osakkeet ja osinko-oikeus

Osakkeiden lukumäärä on 29 585 000 kpl ja osakkeen äänimäärä 1 ääni / osake. Osakkeella ei ole nimellisarvoa.

Osakeomistus jakautuu seuraavasti:

	Omistus 31.12.2018		Omistus 31.12.2017	
	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osakkeista, %	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osakkeista, %
Etelä-Karjalan Säästöpankkisäätiö	10 425 000	35,2	11 100 000	44,2
Parkanon Säästöpankkisäätiö	3 400 000	11,5	3 400 000	13,6
Töysän Säästöpankkisäätiö	3 000 000	10,1	3 000 000	12,0
Kuortaneen Säästöpankkisäätiö	2 000 000	6,8	2 000 000	8,0
Hauhon Säästöpankkisäätiö	1 680 000	5,7	1 680 000	6,7
Rengon Säästöpankkisäätiö	1 120 000	3,8	1 120 000	4,5
Suodenniemen Säästöpankkisäätiö	800 000	2,7	800 000	3,2
Elo Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö	788 405	2,7	-	-
Pyhäselän Oma Osuuskunta	758 850	2,6	758 850	3,0
Joroisten Oma Osuuskunta	689 150	2,3	689 150	2,7
10 suurinta omistajaa	24 661 405	83,4	24 548 000	97,9
Muut	4 923 595	16,6	539 200	2,1
Yhteensä	29 585 000	100,0	25 087 200	100,0

Vuoden 2017 kappalemäärät on muutettu vertailukelpoisiksi huomioiden marraskuussa 2018 tapahtunut split.

Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous 9.11.2018 päätti lisätä yhtiön osakkeiden lukumäärää osakesplitin avulla antamalla osakkeenomistajille maksutta uusia osakkeita omistusten mukaisessa suhteessa siten, että kutakin osaketta kohti annettiin 49 uutta osaketta. Osakkeiden jakamisen jälkeen yhtiön osakkeiden kokonaislukumääräksi tuli 29 596 700 osaketta.

Yhtiö toteutti listautumisannin 19.11.–29.11.2018. Osakkeen merkintähinta oli 7 euroa/osake ja annissa merkittiin yhteensä 4 500 000 osaketta.

Hallitus hyväksyi tehdyt, kokonaisuudessaan maksetut merkinnät 29.11.2018 ja uudet osakkeet merkittiin kaupparekisteriin yleisö- ja instituutioannin osalta 29.11.2018 ja henkilöstöannin osalta 17.12.2018.

Merkintämaksut, yhteensä 31,3 milj. euroa, merkittiin antiehtojen mukaisesti kokonaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Listautumisannin lisäksi kesäkuussa 2018 toteutettiin henkilöstön edustajalle suunnattu osakeanti 9 500 kpl (split-korjattu lukumäärä), jatkona marraskuussa 2017 toteutetulle henkilöstöannille.

Yhtiön omassa hallussa on 11 700 osaketta. Yhtiössä ei ole eri osakelajeja, kaikilla osakkeilla on yhtäläiset oikeudet.

Osakeannissa merkityt osakkeet tuottavat antiehtojen mukaisesti osakkeenomistajan oikeudet siitä päivästä lukien, kun osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin.

Kaikilla osakkeilla on yhtäläinen osinko-oikeus. Hallituksella ei ole voimassa olevia uusmerkintä-, vaihtovelkakirjalaina- tai optiovaltuuksia.

Vapaat rahastot

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon sisältyy käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos laskennallisella verolla vähennettynä Rahastoon merkityt erät siirretään tuloslaskelmaan, kun myytävissä olevasta arvopaperista luovutaan tai kirjataan arvonalentuminen. Rahastoon voidaan kirjata myös rahavirran suojaussuhteessa olevien korkojohdannaisten tehokkaaksi todennettu laskennallisilla veroilla oikaistu arvonmuutosnetto. Arvonmuutokset realisoituvat tuloslaskelmaan sille tilikaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat toteutuvat.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on kirjattu yleisö- ja instituutioannissa ja henkilöstöanneissa 2017–2018 kerätyt varat. Lisäksi sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää aiempien tilikausien yritysjärjestelyiden yhteydessä liikkeeseenlasketuista osakkeista saadut varat.

Kertyneet voittovarot

Kertyneet voittovarot ovat konserniyritysten aiemmilta tilikausilta kertyneitä varoja, joita ei ole jaettu voitonjakona omistajille. Kertyneet voittovarot sisältävät konserniyhtiöiden erillistilinpäätöksiin sisältyvät vapaaehtoiset varaukset ja poistoeron laskennallisella verovelalla vähennettynä. Vuonna 2018 jaettiin osinkoon oikeutetuille osakkeille osinkona 4,21 euroa/osake, yhteensä 2,1 milj. euroa.

E26 Korkotuotot ja korkokulut

(1 000 euroa)	2018	2017
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	1 178	846
Saamisista luottolaitoksilta	0	0
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	50 265	41 874
Saamistodistuksista	989	1 515
Johdannaissopimuksista	1 437	1 213
Rahoitusvelkojen negatiivista korkokuluista	751	131
Muut korkotuotot	683	601
Yhteensä	55 303	46 179
Korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatuista rahoitusvaroista	1 185	-
Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	-	287
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-163	-178
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-2 316	-2 531
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-3 085	-3 084
Johdannaissopimuksista ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista	0	0
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-477	-394
Negatiiviset korkotuotot rahoitusvaroista	-512	-307
Muut korkokulut	-8	-737
Yhteensä	-6 561	-7 232

E27 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

(1 000 euroa)	2018	2017
Käypään arvoon tuloksen kautta kirjatui- sta sijoituksista saadut osinkotuotot	302	n/a
- joista kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista saadut osinkotuotot	0	n/a
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjatui- sta sijoituksista	987	n/a
- joista tilikauden aikana pois kirjattuihin sijoituksiin liittyvät osingot	0	n/a
- joista tilikauden lopussa hallussa oleviin sijoituksiin liittyvät osingot	0	n/a
Yhteensä	1 289	n/a
Myytavissä olevista rahoitusvaroista saadut osinkotuotot	n/a	972
Yhteensä	n/a	972

E28 Palkkiotuotot ja -kulut

(1000 euroa)	2018	2017
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	10 054	7 155
Ottolainauksesta	1 123	1 119
Maksuliikenteestä	11 280	10 355
OmaisuuDENhoidosta	1 077	1 082
Välitetystä toiminnasta	3 763	3 679
Takausten myöntämisestä	640	463
Muut palkkiotuotot	536	365
Yhteensä	28 472	24 218
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-1 141	-1 145
Muut	-4 365	-2 309
Yhteensä	-5 506	-3 453

E29 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

(1000 euroa)	2018		
	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutokset (netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	-116	-104	-220
Osakkeista ja osuuksista	-90	-712	-802
Johdannaissopimuksista ja muista saamisista	-227	-197	-424
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	-433	-1 013	-1 446
Valuuttatoiminnan nettotuotot	45	0	45
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-388	-1 013	-1 401

(1000 euroa)	2017		
	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutokset (netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	0	-44	-44
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	0	-44	-44
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-194	0	-194
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-194	-44	-238

E30 Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot

(1 000 euroa)	2018		
	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Saamistodistuksista	-4	396	393
Yhteensä	-4	396	393

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

(1 000 euroa)	2017			
	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Arvon-alentumiset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Saamistodistuksista	-161	0	2 166	2 005
Osakkeista ja osuuksista	-68	0	8 249	8 182
Yhteensä	-229	0	10 415	10 186

E31 Suojauslaskennan nettotulos

(1000 euroa)	2018	2017
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos	5 178	-5 465
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos	-4 434	5 414
Yhteensä	744	-51

E32 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

(1 000 euroa)	2018	2017
Liiketoiminnan muut tuotot		
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	61	59
Luovutusvoitot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta		41
Muut tuotot	1 540	1 480
Yhteensä	1 601	1 580
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokratulot	-1 431	-1 140
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-1 547	-1 296
Omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden luovutustappiot	0	-37
Vakuusrahastomaksut	-846	-1 062
Muut kulut	-3 885	-3 127
Yhteensä	-7 709	-6 662

Tilintarkastajan palkkiot

(1 000 euroa)	2018	2017
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:		
Tilintarkastus	374	65
Tilintarkastuslain 1§:n 1 mom. 2 kohdassa tarkoitetut toimeksiannot	51	1
Muut palvelut	334	48
Yhteensä	759	114

E33 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

(1000 euroa)	2018	2017
Vuokra- ja osinkotuotot	818	930
Vuokrakulut	-1	-1
Suunnitelman mukaiset poistot	-164	-166
Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	-273	53
Arvonalentumistappiot	0	-608
Muut tuotot	3	4
Muut kulut	-942	-858
Yhteensä	-559	-647

E34 Henkilöstökulut

(1 000 euroa)	2018	2017
Palkat ja palkkiot	-13 027	-10 285
Henkilösivukulut	-2 778	-2 538
Eläkekulut	-2 324	-2 108
Muut henkilösivukulut	-454	-430
Yhteensä	-15 804	-12 823

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2018	2017
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	232	201
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	6	11
Määräaikainen henkilöstö	49	38
Yhteensä	287	250
Henkilöstön lukumäärä tilikaudella keskimäärin	282	259

Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

E35 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

(1000 euroa)	2018	2017
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 209	-1 236
Aineelliset hyödykkeet	-574	-592
Aineettomat hyödykkeet	-1 636	-644
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset		
Aineelliset hyödykkeet	0	-509
Yhteensä	-2 209	-1 746

E36 Muut hallintokulut

(1000 euroa)	2018	2017
Muut henkilöstökulut	-1 552	-1 675
Toimistokulut	-2 355	-1 673
IT-kulut	-12 140	-10 406
Yhteyskulut	-1 109	-1 051
Edustus- ja markkinointikulut	-2 601	-2 526
Yhteensä	-19 757	-17 330

E37 Odotettavissa olevat luottotappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

(1000 euroa)	2018			
	Sopimuskohtaiset odotettavissa olevat luottotappiot, brutto	Peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopullisten luottotappioiden peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenuun kirjattavista rahoitusvaroista sekä takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista				
Saamisista luottolaitoksilta	-147	0	-	-
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-2 430	1 183	75	-1 988
Saamistodistukset	0	-	-	0
Taseen ulkopuoliset erät	114	0	-	0
Yhteensä	-2 464	1 183	75	-1 988
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot				
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat saamistodistukset	-64	0	0	0
Tytäryritys- ja omistusyhteisyritysten osakkeiden ja osuuksien arvonalentumistappiot	-	-	-	0
Muut käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat	0	-	-	0
Yhteensä	-64	0	0	0
Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	-2 528	1 183	75	-1 988

Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

(1000 euroa)	2018	2017
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	n/a	-2 337
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	n/a	-3 263
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	n/a	-200
Arvon alentumisten peruutukset ja palautukset (-)	n/a	1 127
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	n/a	0
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	n/a	0
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yhteensä	n/a	-2 337

Muiden rahoitusvarojen arvonalentumiset

(1000 euroa)	2018	2017
Osakkeista ja -osuuksista	n/a	-24
Arvon alentumistappiot muista rahoitusvaroista yhteensä	n/a	-24
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista yhteensä	n/a	-2 361
Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	n/a	287

E38 Vuokravastuut

Ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat.

(1 000 euroa)	2018	2017
Yhden vuoden kuluessa	1 109	838
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	3 241	1 330
Yli viiden vuoden kuluessa	90	467
Yhteensä	4 439	2 635

E39 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1000 euroa)	2018	2017
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset	21 735	14 972
Muut asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	297	471
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	188 532	189 855
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	210 564	205 298

Oma Säästöpankki allekirjoitti syyskuussa 2018 sopimukset koskien uusien Seinäjoelle vuonna 2019 valmistuvien toimitilojen hankintaa. Sopimusten kauppahinta oli yhteensä 2,3 milj. euroa.

E40 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonlisäverovelvollisuusryhmään.

(1000 euroa)	2018	2017
Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	1 957	757

E41 Oma Säästöpankin tarjoamat sijoituspalvelut

Oma Säästöpankki Oyj tarjoaa seuraavia sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä mainittuja sijoituspalveluja:

- rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen vastaanottaminen ja välittäminen
- rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen toteuttaminen asiakkaan lukuun
- kaupankäynti omaan lukuun
- sijoitusneuvonta
- rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen

Oma Säästöpankki ei tarjoa seuraavia sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä mainittuja sijoituspalveluja

- rahoitusvälineiden monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen
- joukkovelkakirjojen, strukturoitujen rahoitustuotteiden, päästöoikeuksien tai johdannaissopimusten kaupankäynnin järjestämistä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä (*organisoidun kaupankäynnin järjestäminen*)
- rahoitusvälineiden hoitamista asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla siten, että päätösvalta sijoittamisesta on annettu kokonaan tai osittain toimeksiannon saajalle (*omaisuudenhoito*)
- rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun tai myynnin järjestämistä antamalla siihen liittyvä merkintä- tai ostositoumus (*liikkeeseenlaskun takaaminen*)

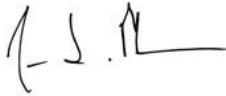
Oma Säästöpankki tarjoaa seuraavia sijoituspalvelulain 2 luvun 3§:ssä mainittuja oheispalveluja:

- myöntää asiakkaille sijoituspalveluun liittyviä luottoja ja muuta rahoitusta
- tarjoaa rahoitusvälineiden säilyttämistä ja hoitoa asiakkaan lukuun, mihin kuuluvat säilytyspalvelut ja muut asiaan liittyvät palvelut, lukuun ottamatta EU:n arvopaperikeskusasetuksen liitteessä olevan A-jakson 2. kohdassa tarkoitettua arvopaperitilien ylläpitoa ylimmällä tasolla

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Helsingissä 28. päivänä helmikuuta 2019

OMA SÄÄSTÖPANKKI OYJ:N HALLITUS

Jarmo Partanen
puheenjohtaja

Jyrki Mäkynen
varapuheenjohtaja

Aila Hemminki

Aki Jaskari

Timo Kokkala

Heli Korpinen

Jarmo Salmi

Pasi Sydänlammi
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 8. päivänä maaliskuuta 2019

KHT Juha-Pekka Mylén

Tilintarkastuskertomus

Oma Säästöpankki Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Oma Säästöpankki Oyj:n (y-tunnus 2231936-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntoni on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olen riippumaton emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuudet.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietoni ja käsitykseni mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa K22.

Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksen laajuuteen on vaikuttanut soveltamani olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaani ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arviooni sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olen ottanut huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestäni olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikoja, jotka ammatillisen harkintani mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessani siitä annettavaa lausuntoa, en anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olen ottanut tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa

Saamiset asiakkailta – arvostus

(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet K2 sekä konsernitilinpäätöksen liitetiedot K3, K5, K24 ja K36)

- Lainat ja saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, yhteensä 2.527 milj. euroa, on Oma Säästöpankki -konsernin taseen merkittävin erä muodostaen 87 % varojen kokonaismäärästä.
- Oma Säästöpankki Oyj on soveltanut saamisten arvonalentumisten kirjaamiseen 1.1.2018 alkaen IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Siirtymän myötä saamis- ja saamisryhmäkohtaisesta arvonalentumislaskennasta on siirrytty IFRS 9 -standardin mukaiseen odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, jotka liittyvät muun muassa odotettavissa olevien luottotappioiden todennäköisyyden ja määrän, vakuuksien arvon sekä luottoriskin merkittävän kasvun määrittämiseen.
- Saamisten tasearvon merkittävydestä, IFRS 9 -standardin käyttöönoton tuomien muutosten ja arvostamisessa käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta sekä arvostamiseen liittyvästä johdon harkinnasta johtuen saamisten arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Olemme arvioineet luotonannon ohjeistuksen noudattamista ja saamisten kirjaamis- ja arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta sekä testanneet lainasaamisten ja vakuuksien arvostamiseen liittyviä kontrolleja.
- IFRS 9 -standardin käyttöönoton osalta olemme arvioineet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalleja ja laskennassa käytettyjä keskeisiä oletuksia sekä testanneet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaprosessiin liittyviä kontrolleja. Tarkastukseen on osallistunut IFRS- ja rahoitusasiantuntijoitamme.
- Lisäksi olemme arvioineet saamia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevien tilinpäätöksen liitetietojen asianmukaisuutta mukaan lukien IFRS 9 -siirtymää koskevat tiedot.

Sijoitusomaisuuden arvostus

(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet K2 sekä konsernitilinpäätöksen liitetiedot K3, K7, K31 ja K36)

- Sijoitusomaisuuden tasearvo on 272,3 milj. euroa, josta käypään arvoon arvostettavia rahoitusvaroja on 265,1 milj. euroa, joka on 9 % Oma Säästöpankki -konsernin taseesta.
- Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, pankin arvostusmenetelmiä käyttäen. Käyvän arvon sekä sijoituskiinteistöjen arvon määrittämiseen liittyy harkinnanvaraisuutta erityisesti niiden sijoitusten osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin käyttöönotto 1.1.2018 aiheutti muutoksia rahoitusvarojen ja -velkojen luokitteluun ja arvostamiseen.
- Sijoitusomaisuuden huomattavan määrän ja epälikvidin omaisuuden arvostamiseen liittyvän johdon harkinnan vuoksi kyseinen erä on määritelty tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi eräksi.
- Olemme arvioineet Oma Säästöpankin käyttämien arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta sekä soveltuvan tilinpäätösnormiston noudattamista.
- Tarkastustoimenpiteisiin on sisällynyt muun muassa käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen arvostukseen liittyvien kontrollien testausta sekä sijoituskiinteistöjen tasearvojen arviointia.
- IFRS 9 -standardin käyttöönoton osalta olemme arvioineet rahoitusinstrumenttien luokitteluperiaatteita.
- Tilinpäätöstarkastuksen yhteydessä olemme verranneet sijoitusomaisuuden arvostamisessa käytettyjä käypiä arvoja markkinanoteerauksiin ja muihin ulkopuolisiin hintalähteisiin.
- Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta koskevien tilinpäätöksen liitetietojen asianmukaisuutta, mukaan lukien IFRS 9 -standardin käyttöönottoa koskevat tiedot.

Taloudelliseen raportointiin liittyvä kontrolliympäristö ja tietojärjestelmät

- Oma Säästöpankki Oyj:n tilinpäätöksen oikeellisuuden kannalta keskeiset raportointiprosessit ovat riippuvaisia tietojärjestelmistä. Tietojärjestelmien merkitys on keskeinen niin jatkuvuuden ja häiriötilanteiden kuin taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden näkökulmasta.
- Merkittävimmät riskit liittyvät tiedon eheyteen ja luotettavuuteen sekä palveluiden häiriöttömyyteen.
- Taloudellisen raportoinnin tietojärjestelmäympäristöllä sekä yksittäisten tietojärjestelmien sovelluskontrolleilla on siten merkittävä vaikutus valittavaan tilintarkastustapaan.
- Olemme muodostaneet käsityksen taloudelliseen raportointiin liittyvistä tietojärjestelmistä ja niiden kontrolliympäristöstä sekä testanneet niihin liittyvien sisäisten kontrollien tehokkuutta. Tarkastuksessa on hyödynnetty myös ulkoisilta palveluorganisaatioilta saatuja varmennusraportteja.
- Tarkastustoimenpiteisimme on sisällynyt aineistotarkastustoimenpiteitä sekä data-analyysejä taloudellisen raportoinnin eri osa-alueisiin liittyen.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksiin esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen

soveltuva tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessa lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankin tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäkseen antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaan konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaan tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annan hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olen noudattanut riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoin niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteeni, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätän, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaan kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa totean, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olen toiminut yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 9.4.2016 alkaen yhtäjaksoisesti 3 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomusta. Olen saanut toimintakertomuksen käyttöön ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotan saavani vuosikertomuksen käyttöön kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntoni ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenani on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessä arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonani esitän, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teen ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöön saamaani muuhun informaatioon kohdistamani työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 8. maaliskuuta 2019

Juha-Pekka Mylén
KHT

omasp.fi

omasp

Oma Säästöpankki Oyj

Valtakatu 32, 53100 Lappeenranta
p. 020 764 0600, omasp@omasp.fi